

Žít pro Boha podle příkladu našeho Pána

Komentář k Listům Petra

Max Billeter

NEPRODEJNÉ

Přeloženo z německého originálu „Für Gott leben“
vydaného v nakladatelství Beröa Verlag 2012

Citáty z Bible jsou překládány z předlohy (v ní je užít německý elberfeldský překlad),
někde za pomoci českého studijního překladu © Nakladatelství KMS, s.r.o., Praha
2009, a kralického překladu.

ŠÍŘENÍ PÍSMÁ SVATÉHO
www.sirenipismasvateho.cz
2015

OBSAH

Úvod k oběma Listům Petra		5
Kdo je Petr?		5
Charakter Listů		7
První List Petra		9
Rozdělení Listu		9
Oslovení	1,1.2	10
Osobní život víry	1,3-2,1	12
Velké milosrdenství	1,3-8	12
Záchrana duše	1,9-13	18
Děti poslušnosti	1,14-21	21
Společný život víry	1,22-2,10	27
Obrácený a znovuzrozený lid	1,22-25	28
Posvěcený lid v praxi	2,1-3	31
Svaté kněžstvo	2,4-8	33
Královské kněžstvo	2,9.10	40
Královské kněžství zcela konkrétně	2,11-5,14	43
Úvod		43
Naše chování jako cizinců	2,11.12	44
Naše chování jako občanů státu	2,13-17	45
Naše chování na pracovišti	2,18-25	46
Naše chování v manželství	3,1-7	51
Naše chování v Božím lidu	3,8-12	54
Naše chování ve světě	3,13-17	56
Kristus – nejsilnější argument	3,18-22	59
Naše chování má ctít Boha	4,1-11	62
Naše chování v utrpení	4,12-19	68
Naše chování jako starších a mladších	5,1-5	73
Závěrečná slova	5,6-14	77

Druhý List Petra		81
Rozdělení Listu		81
Drahá víra	Kapitola 1	81
Povolání skrze slávu a ctnost	1,1-7	81
Vejítí do věčného království	1,8-15	89
Moc a příchod našeho Pána	1,16-21	94
Hřích v křesťanském svědectví	Kapitola 2	101
Falešní učitelé	2,1-3	102
Příklady soudu	2,4-9	104
Znaky bezbožných	2,10-19	107
Konec svůdců a svedených	2,20-22	109
Poslední slova	Kapitola 3	110
Cena Božího slova	3,1-7	111
Bůh je věrný	3,8-13	114
Společenství s Bohem	3,14-16	117
Pán Ježíš – střed našeho života	3,17.18	119

Úvod k oběma Listům Petra

Kdo je Petr?

Petr byl rybář, učedník a apoštol. Při čtení Evangelíí poznáváme, že měl impulzivní charakter a vroucí lásku k Pánu Ježíši. Obojí se projevovalo v jeho spontánních výrocích a jednání.

Petr doprovázel Pána asi po tři roky. Přitom o této obdivuhodné Osobě obdržel hluboké dojmy, které už nikdy nezapomněl. V jeho Listech stále znovu vyzařují. Zvláště dvě události na něho hluboce zapůsobily:

- V Matouši 16,15-18 se Pán ptal svých učedníků: „Vy ale, kdo říkáte, že já jsem?“ Tu Petr odpověděl: „Ty jsi Kristus, Syn Boha živého.“ Nato Ježíš odpověděl: „Na této skále vystavím svou církev.“ Na tento výrok Petr navazuje ve druhé kapitole svého prvního Listu, když mluví o církvi jako o Božím domu (1. Pet. 2,4-8).
- V Matouši 17,1-8 byl s Ježíšem Kristem na hoře proměnění. Tam viděl slavnou velikost svého Pána a slyšel hlas Otce z nebe: „Tento je můj milovaný Syn, v němž jsem našel zalíbení; toho poslouchejte.“ Ve svém druhém Listu se odvolává na tuto působivou událost (2. Pet. 1,16-18).

a) *Apoštol*

Petr byl jedním ze dvanácti apoštolů. Oni všichni svědčili o životě, smrti, o vzkříšení a o nanebevstoupení Pána Ježíše. Ale tři z nich byli hlavními svědky: Petr, Jakub a Jan. Při třech zvláštních příležitostech byli přítomni jen oni tři:

- Když Pán Ježíš vzkřísil Jairovu dceru (Marek 5,37),
- když se Mu na hoře zjeví Mojžíš a Eliáš (Marek 9,2) a
- když byl v Getsemane v prudkém boji na modlitbě (Marek 14,33).

Tito tři hlavní svědkové byli zvláště vystaveni útokům Božího nepřítele. Ďáblu se podařilo zabít Jakuba a Petra přivést do vězení. Avšak pak Bůh zasáhl a osvobodil ho skrze anděla, protože chtěl zachovat dva hlavní svědky Pána Ježíše (Sk 12,1-11). Petr a Jan měli jako očití svědkové podat inspirované svědectví o Ježíši Kristu:

- Petr ve svém druhém Listu prohlašuje: „Neoznámili jsme vám moc a příchod našeho Pána Ježíše tak, že bychom následovali vymyšlené báje, nýbrž jako takoví, kteří se stali *očitými svědky* jeho slavné velikosti.“ (2. Pet. 1,16)
- Jan píše ve svém prvním Listu: „Co bylo od počátku, co jsme slyšeli, co jsme *viděli svýma očima*, co jsme *spatřovali* a čeho se naše ruce dotýkaly, ohledně Slova života.“ (1. Janův 1,1)

Bůh tedy Petra, jenž tři roky žil s Ježíšem Kristem, použil ve Skutcích apoštolů a v jeho obou Listech jako Jeho svědka.

b) Evangelista

Pán dal Petrovi dva úkoly. Oba obdržel, když lovil ryby. Ten první nalézáme v Lukáši 5,1-11. Ke slovu Pána svrhl ve dne síť k lovení ryb. Tu vplulo do sítě tolik ryb, že se síť začaly trhat. Dotčen milostí a mocí Pána Ježíše, padl Petr k Jeho kolenům a prosil: „Odejdi ode mne, neboť jsem hříšný člověk, Pane.“ Byl přitahován mocí a milostí Pána a zároveň pochopil, že se nehodí do Jeho svaté přítomnosti. Poznal svůj hříšný stav. Tu mu Ježíš řekl dvě věci:

- „Neboj se.“ Přes své poznání se Petr neměl bát. Proč ne? Protože Pán za něho na kříži bude učiněn hříchem, aby on – a abychom my všichni, kteří v Něho věříme – věčně nezahynuli.
- „Od nynějška budeš lovit lidi.“ Pán dal rybářovi nyní úkol, aby pro Něho „lovil“ lidi. Mezi lovením ryb a lovením lidí je velký rozdíl. Když chytáme ryby, pak umírají; když lovíme lidi pro Pána Ježíše, dostávají nový život. To je služba evangelisty: Zvěstuje dobré poselství, aby se lidé ze světa obrátili k Ježíši Kristu a obdrželi věčný život.

Tento úkol plnil Petr ve Skutcích apoštolů. Tam působil jako evangelista. Jako rybář věděl, že může lovit ryby dvojím způsobem: sítí nebo na udici. Oba způsoby použil také jako rybář lidí. Ve Skutcích apoštolů 2 a 3 lovil sítí. Dvakrát kázal evangelium před velkým zástupem lidí. Nato uvěřily tisíce v Pána Ježíše. Ve Skutcích apoštolů 10 vrhl udici. Cestoval do Cesareje, aby v Korneliově domě zvěstoval evangelium několika přítomným a aby je vedl k víře ve Vykupitele Ježíše Krista.

c) *Pastýř*

Druhý úkol obdržel Petr v Janu 21. Opět lovil ryby. Pán jako cizinec, který stál na břehu, řekl rybářům, aby hodili sítě k lovení. Tu chytli mnoho ryb. Potom je pozval ke snídani. Při této příležitosti mluvil Pán s Petrem o příčině jeho zapření. Odpuštění od Pána obdržel při svém prvním osobním setkání. Nyní zakusil očištění skrze Pána. Tím byla věc s konečnou platností dána do pořádku (1. Janův 1,9). Zároveň mu dal tři úkoly:

- „Pas mé beránky!“
- „Opatruj mé ovce!“
- „Pas mé ovce!“

Tím mu Pán svěřil věřící z izraelského národa. Jim měl sloužit jako pastýř. Tento úkol Petr splnil ve svých dvou Listech.

Charakter Listů

Abychom lépe rozuměli jednotlivým veršům v Petrových Dopisech, vyzvedneme některé body, které nám ukážou charakter těchto Listů.

- *Obracejí se nejprve k věřícím křesťanům z izraelského národa.* To poznáváme z oslovení v prvních verších a ze skutečnosti, že Pán mu v Janu 21 svěřil „své ovce“, tedy tehdejší věřící židovského původu. Přesto mluví tyto Listy přímo ke všem křesťanům. Neboť Petr v nich pojednává o *křesťanském životě víry*.
- *Mají úzký vztah ke Starému zákonu.* Petr dobře znal tato Písma. To pozorujeme, když čteme jeho Listy. Cítuje ze všech tří velkých okruhů Starého zákona: ze Zákona, ze Žalmů a z Proroků. Adresáti ho v tom mohli dobře sledovat, protože se rovněž vyznali ve Starém zákoně. Ale Petr měl ve srovnání s pisateli Starého zákona rozšířený úhel pohledu. Oni hleděli zpět ke *dni stvoření* a kupředu ke *konci tisíciletého království*. Petr naproti tomu hledí zpět na dobu *před založením světa* (1. Pet. 1,20) a kupředu až k *věčnému stavu* (2. Pet. 3,13). Tento rozdíl jasně ukazuje, že Petr, v protikladu k prorokům Starého zákona, představuje křesťanské pravdy víry.
- *Jsou to pastýřské Listy.* Petr se stará o blaho ovcí Pána. Přitom méně rozvíjí křesťanské učení, ale více má před očima každodenní život víry.

- *Jsou to praktické Listy.* Petr ve svých Listech představuje velké pravdy o Osobě Pána Ježíše a důležité skutečnosti Jeho díla vykoupení. Ale ihned je spojuje s praxí našeho života. Například píše: „Kristus sám nesl naše hříchy na svém těle na dřevě, abychom my, zemřelí hříšníci, žili spravedlností.“ (1. Pet. 2,24) Tím nám nechce tolik dát jistotu spasení, jako spíše nás vyzvat: Už nehřešte, ale raději žijte spravedlivě! Nemůžeme tedy chybit, když téměř všechny verše obou Petrových Listů použijeme na praxi.
- *Hledí na náš život především z úhlu pohledu Boží vlády.* Co je tím míněno? V Božím jednání jsou dvě velké linie. Na jedné straně zakoušíme Jeho nekonečnou milost, na druhé se učíme, že nám dává sklízet to, co jsme zaseli. Bible někdy více jedná o Boží milosti, někdy nám – tak jako v Petrových Listech – více ukazuje naši odpovědnost a v důsledku toho Boží spravedlivé konání.

První List popisuje Boží jednání v Jeho vládě vůči věřícím. Nejprve v osobním životě: „Jestliže vzýváte jako Otce toho, jenž soudí bez hledění na osobu“ (1. Pet. 1,17); a potom ve společném životě: „Přišel čas, aby soud začal u domu Božího.“ (1. Pet. 4,17)

Ve druhém Listu Petr ukazuje Boží spravedlivé jednání v soudu nad *bezbožnými*.

První List Petra

Rozdělení Listu

První List Petra se skládá z hlavní části, která obsahuje více základní prvky, a z druhé části, která oslovuje různé okruhy praktického života.

Hlavní část: kapitoly 1,1 – 2,10

- osobní život víry: kapitola 1,1 – 21
- společný život víry: kapitoly 1,22 – 2,10.

Druhá část: kapitoly 2,11 – 5,14

- konkrétně uskutečňované královské kněžství.

a) Hlavní část

Rozdělení v hlavní části je důležité pro porozumění jednotlivým veršům. Po oslovení začíná Petr v kapitole 1,3 obrácením a následně rozvíjí individuální život víry. Každý z nás, kdo věří v Ježíše Krista, Jej osobně následuje.

V kapitole 1,22 začíná Petr překvapivě opět obrácením. Ale nyní se jedná o společný život vykoupených, neboť ihned mluví o bratrské lásce. Cestou víry nemusíme jít sami, nýbrž smíme být společně na cestě k nebeskému cíli. To je velká výsada.

Společně jsme svaté kněžstvo (kap. 2,5). Tu jako velebitelé přinášíme Pána Ježíše před Boha. Jsme také královské kněžstvo (kap. 2,9). Jako taková představujeme svým chováním Ježíše Krista lidem.

Petr v této hlavní části tedy rozlišuje mezi osobním a společným pohledem na křesťanský život.

b) Druhá část

Celá druhá část od kapitoly 2,11 až do konce Listu nám ukazuje, jak můžeme prakticky uskutečňovat královské kněžství. V tomto oddílu nacházíme různé *lidi* (domácí služebníky, manžele, manželky, starší, mladší), kteří představují Ježíše Krista v prostých i těžkých *situacích* a v různých *prostředích* (při práci, vůči vládě, v manželství, v Božím lidu atd.). Zde jsou tedy dotčeny všechny

okruhy našeho života a vždy jde o to, aby na nás bylo vidět něco z Pána Ježíše.

Oslovení

Kapitola 1,1.2

Odesílatel a adresát

Verš 1a: Petr, apoštol Ježíše Krista, cizincům z rozptýlení v Pontu, Galacii, Kappadocii, Asii a Bithynii,...

Petr je apoštol Ježíše Krista. Jako takový napsal tento List s apoštolskou autoritou. To propůjčuje tomu, co říká, zvláštní váhu. K tomu je tento List – tak jako celá Bible – inspirován Božím Duchem, a proto je pro nás závazný.

Petr píše lidem, kteří se zdržovali jako cizinci v Pontu, Galacii, Kappadocii, Asii a Bithynii. Pocházeli z izraelského národa, ale nebydleli ve své zemi, nýbrž v dnešním Turecku. Verš 2 hned ukazuje, že adresáti tohoto Listu věřili v Pána Ježíše. Petr tedy píše věřícím křesťanům židovského původu. Přesto má tento List svůj plný význam pro všechny pravé křesťany, nezávisle na jejich původu.

Vyvolení

Verše 1b a 2a: ... vyvoleným podle předzvědění Boha, Otce, ...

Zde se mluví o *křesťanském* vyvolení. Adresáti, kteří věřili v Pána Ježíše Krista, byli podle Božího předzvědění vyvoleni pro křesťanský podíl. Petr se zde o křesťanském vyvolení jen *zmiňuje*, aby ukázal, že adresáti byli křesťané.

Pavel naproti tomu v Efezským 1,3-5 toto vyvolení *vysvětluje*. Tam se učíme, že Bůh před založením světa vyvolil věřící doby milosti pro určitý podíl. Byl to Jeho věčný úmysl, aby nás učinil svými dětmi a syny a aby nás přivedl do domu Otce. Proto nás podle svého předzvědění vyvolil, aby nám daroval tyto zvláštní výsady. To je *křesťanské vyvolení*.

Posvěcení Ducha

Verš 2b: ... skrze posvěcení Ducha, k poslušnosti a k pokropení krví Ježíše Krista:

Bůh nás ve *věčnosti* vyvolil a v *čase* na nás působil Duch Svatý, abychom přišli do vztahu k Bohu. Petr to nazývá *posvěcením Ducha*. Zahrnuje to tři pohledy:

- Duch Boží na nás působil skrze evangelium, abychom přišli k poznání hříchů a činili pokání. „Naše evangelium u vás nebylo jen v slovu, nýbrž i v síle a v Duchu Svatém.“ (1. Tes. 1,5)
- Dále v nás skrze nové narození způsobil nový život. „Jestliže se někdo nenarodí z vody a Ducha, nemůže vejít do království Božího.“ (Jan 3,5)
- Nakonec toto dílo zapečetil tím, že přišel, aby v nás bydlel. „Poté co jste uvěřili, *byli jste zapečetěni Duchem Svatým zaslíbení*.“ (Ef. 1,13)

Posvěcením Ducha jsme pro Boha odděleni. Jsme pro Něho rezervováni, abychom Ho poslouchali. Měřítkem toho je dokonalá *poslušnost Ježíše Krista*. V denním životě máme Boha poslouchat tak, jako to činil Pán Ježíš, když zde žil. Tato norma je vysoká, ale je stanovená Bohem. Je to vážná odpovědnost.

Skrze posvěcení Ducha jsme také přivedeni k *pokropení krví Ježíše Krista*. V této krvi jsme dočista umyti od svých hříchů. Na základě Jeho výkupného díla vlastníme pokoj s Bohem. S touto jistotou spasení procházíme radostí i utrpením. To je nezměřitelná milost!

Ve Švýcarsku žije křesťan jménem Lenoir. Když se někomu představuje, vysvětluje: „Mé jméno je „le noir“, to znamená „černý“. Ale jsem doběla umyt v krvi Beránka.“

Tak každý, kdo věří v Pána Ježíše, smí vědět: Mé hříchy jsou smyty, jsem provždy čistý.

Milost a pokoj

Verš 2c: Milost a pokoj vám buďte rozmnoženy!

Petr přeje adresátům milost a pokoj. Pro svůj život víry potřebujeme obojí. Dostáváme milost pro nohy, abychom mohli jít pevnými kroky po své cestě ve zlém světě. A pro svá úzkostná srdce dostáváme pokoj. Kdosi jednou řekl: „Pokoj Boží nás vnitřně pozvedá *nad okolnosti* (Fil. 4,7) a Kristův pokoj nás doprovází *skrze okolnosti* (Kol. 3,15).“ Tou mírou, jak uvádíme Boha do své životní situace, budou milost a pokoj přibývat.

Osobní život víry

Kapitola 1,3 - 21

Po oslovení nám Petr představuje osobní život víry třemi hlavními body:

Verše 3 – 8: Velké Boží milosrdenství

Verše 9 – 13: Záchrana naší duše

Verše 14 – 21: Jsme děti poslušnosti.

Velké milosrdenství

Kapitola 1,3 – 8

Petr chválí ve verších 3-5 *velké Boží milosrdenství*, které nám Bůh prokazuje ve třech směrech:

- Bůh nás ve svém velkém milosrdenství znovu zplodil (verš 3).
- Bůh nám ve svém velkém milosrdenství dal dědictví (verš 4).
- Bůh nás ve svém velkém milosrdenství ochraňuje, dokud nebudeme u cíle (verše 5-8).

Verš 3a: Bud' veleben Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista,...

Petr začíná tento oddíl chválením Boha Otce. Ten se v křesťanské době zjevil jako Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista. To dává charakter našemu poměru k Bohu. V křesťanském postavení jsme spojeni s *Bohem* Pána Ježíše a máme vztah k *Otci* Pána Ježíše Krista.

Tento poměr k Otci vyznačuje křesťanský život. Modlíme se k Otci, žijeme před zraky Otce a naše svědectví je charakterizováno známostí Otce.

Apoštol Petr zde píše o *našem* Pánu Ježíši. Tím vyjadřuje, že Ježíš Kristus patří nám. Je pravda, že my Mu patříme. Pán nás nazývá *svými* ovcemi. Ale zde to je obráceně: On patří nám. On je pro nás vším. Proto říkáme: „Hospodin (Pán) je *můj* pastýř, nebudu mítí nedostatku.“ (Žalm 23,1)

Nové narození

Verš 3b: ... který nás podle svého velikého milosrdenství znovu zplodil k živé naději vzkříšením Ježíše Krista z mrtvých, ...

Bůh, náš Otec, nám skrze nové narození daroval nový život (Jan 3,5). Tento život jsme neobdrželi proto, abychom se usadili na zemi, nýbrž pro budoucí, nebeský svět. Neboť jsme byli znovu zplozeni k živé *naději*. Tak jdeme jako poutníci vstříc své slavné budoucnosti. Tato naděje je *živá*, neboť oživuje naši víru.

Vzkříšením Ježíše Krista z mrtvých nám byla otevřena cesta do tohoto nového světa slávy. Jeho smrt je sice základem všeho požehnání, ale to se nám dostává skrze Jeho vzkříšení. Zároveň nám Jeho vzkříšení dává sílu, abychom v myšlenkách už nyní žili v tomto novém světě. To všechno je čin velikého Božího milosrdenství.

Dědictví

Verš 4: ... k neporušitelnému a neposkvrněnému a nevadnoucímu dědictví, které je v nebesích uchováváno pro vás, ...

V každém období dějin spasení má Bůh pro věřící připraveno nějaké zvláštní požehnání. Izraelský lid obdržel zemi Kanán. Křesťané vlastní nebeské dědictví. To obsahuje celé křesťanské požehnání. Pavel dostal úkol, aby tento podíl *vysvětlil* v Listu Efezským. Petr nyní *charakterizuje* toto dědictví:

- Je neporušitelné, stále zůstane nové;
- je neposkvrněné, stále zůstane čisté;
- je nevadnoucí, stále zůstane krásné.

Toto dědictví je pro nás uchováváno v nebi. Jsem rád, že není uloženo v nějaké švýcarské bance. Ani zdravý finanční ústav není dnes ochráněn před krizí. Ale v nebi je naše dědictví absolutně bezpečné, protože je tam Bůh ve svém velikém milosrdenství pro nás uchovává.

Petr vidí toto dědictví jako budoucí vlastnictví. Ale ono má už dnes účinek na náš život zde. Těšíme se na ně a už se podle toho chováme. Když svůj kapitál uložíme u banky, pak peníze jsou u banky, ale my můžeme vybírat úroky. Tak je tomu také s dědictvím. Je jako náš „kapitál“ uchováváno v nebi, abychom se z něho v budoucnosti mohli plně těšit. Ale na cestě tam už máme prospěch z „úroků“, když se těšíme z tohoto duchovního bohatství.

Boží ochrana

Verš 5a: ... kteří jste Boží mocí ochraňováni skrze víru ...

Bůh nejenom pro nás uchovává dědictví v nebi, nýbrž s jistotou nás také přivede k nebeskému cíli. K tomu používá dva prostředky:

a) Svou moc

Bůh nás při obrácení znovu zplodil a dal nám živou naději. Nyní nás ochraňuje, když k našemu prospěchu rozvíjí svoji moc. On je nejen mocný, nýbrž všemohoucí. Proto víme, že nás s absolutní jistotou přivede k nebeskému cíli.

b) Víru

Abychom si nyní nemysleli: Protože určitě přijdu do nebe, mohu žít, jak chci, připojuje Duch Boží víru jako druhý prostředek ochrany. To je mravní prvek. Boží moc se rozvíjí skrze víru. Posiluje naši důvěru v Pána, abychom se nevzdávali, nýbrž šli statečně k cíli. Když zvolíme svévolné cesty, sahá v našem životě k výchovným prostředkům. Působí na nás zkouškami víry, abychom podnikli potřebnou nápravu. Tímto způsobem nás ochraňuje a přivádí nás do nebe: svou mocí a skrze víru. I to vychází z božského milosrdenství.

Verše 5b a 6a: ... k záchraně, která je připravená být zjevena v posledním čase; v čemž jásáte, ...

Bůh nás zachovává k záchraně. Co je tím míněno? Výraz „záchrana“ v Petrových Listech kromě jednoho případu znamená vždy toto: Vejdeme do nebe a s Pánem Ježíšem se zjevíme z nebe ve slávě. Výjimku tvoří „záchrana duše“ v 1. Petra 1,9. Ta se vztahuje na naše obrácení.

Jsme tedy zachovávaní, dokud nebudeme s konečnou platností a zcela zachráněni. Tak tomu bude tehdy, když opustíme tento svět a vstoupíme s Ježíšem Kristem do nového světa. Svým dokonaným dílem vykoupení nám tuto záchranu učinil „připravenou“. To je další důkaz pro to, že záchrana se v budoucnosti zaručeně splní.

Radujeme se v srdci. To není pro naše okolí nutně viditelné. Ale když svou radost vyjádříme, pak *jásáme*. Děti umějí ukazovat radost lépe než dospělí. Když jásají, pak jejich tvář září, vyprávějí každému, z čeho se radují, a poskakují. Petrovi leží na srdci, abychom nešli životem se svěšenými hlavami. Jako vykoupení máme všechny důvody k tomu, abychom jásali.

Zkoušky víry

Verše 6-8 nám vysvětlují, jak jsme na osobní cestě víry konkrétně ochraňováni:

- Bůh zkouší naši víru, abychom zůstávali blízko Něho (verše 6 a 7).
- Ježíš Kristus chce být skutečností v našem životě, abychom se v Něm radovali (verš 8).

Když nás Bůh zkouší, pak k tomu používá různé *prostředky*. Můžeme mít problémy v práci, onemocnět nebo prožívat těžkosti v rodině. Tím sleduje jeden *úmysl*: Chtěl by, abychom Mu v těžkostech více důvěřovali. *Cíl* těchto zkoušek je oslavení Pána Ježíše.

a) Prostředek: různé zkoušky

Verš 6b: ... kteří jste nyní po krátkou dobu, jestliže to je nutné, zarmoucení rozličnými pokušeními ...

V životě víry jsou zkoušky. To není snadné. Na svých cestách jsem se setkal s mnohými věřícími, kteří šli po těžkých cestách. Myslím na jednu rodinu, která má už 40 roků invalidní dítě – to je těžká a dlouhá doba. Ale ve srovnání s věčností to je *krátká doba*. K tomu smíme vědět: Bůh nám posílá zkoušku jen tehdy, *jestliže to je nutné*.

Zkoušky nejsou důvodem k radosti, nýbrž k zármutku. Kolik slz Boží děti v průběhu času prolily na těžkých cestách! Kolik z nich v trápení volalo k Bohu: „Schovej slzy mé do lahvice své.“ (Žalm 56,9)

b) Úmysl: osvědčenost víry

Verš 7a: ... aby osvědčenost vaší víry, mnohem vzácnější než zlato, které pomíjí, ale je ohněm zkoušeno, ...

Bůh by každou zkouškou chtěl způsobit osvědčení naší víry. Co to znamená? Svou víru osvědčujeme, když se ve zkoušce stavíme pod Boží vůli a v důvěře v Boha jdeme dále. Často je zapotřebí času, než se naučíme přijímat bez vzpírání Boží cestu. V těžké zkoušce jsme někdy rozčarováni, jak málo důvěry v Boha máme. Avšak pak se smíme učit ze Žalmu 62: Důvěra v Boha roste ve zkoušce. Tam totiž čteme: „Jen v Boha důvěřuje tiše moje duše.“ (Žalm 62,2) Tato věta obsahuje dvě důležitá slova:

1. Pet. 1,3-8

- „jen“: Když se všechny lidské opory zlomí, učíme se spoléhat jen na Boha.
- „tíše“: Důvěra v Boha nedělá rámus. S pokojem srdce procházíme tímto trápením.

Petr srovnává osvědčení víry se zlatem a vyjadřuje přitom dvě rozdílné myšlenky:

- *Zlato v protikladu k důvěře v Boha*

Zlato je stále ještě jednou z nejcennějších věcí, které na zemi jsou. Ale naše důvěra ve zkoušku je mnohem vzácnější než zlato. Proč? Protože zlato pomíjí, naproti tomu osvědčení naší víry se ukáže, když se s Pánem Ježíšem zjevíme ve slávě.

- *Zlato je příkladem důvěry v Boha*

Zlato je *zkoušeno* ohněm, je-li *pravé*, a je očišťováno od strusky. Oheň je vlastně určen pro bezbožné. Ohnivě jezero je koncem bezbožného života. To je velmi vážné. Avšak platí to i pro nás věřící: „Náš Bůh je oheň stravující.“ (Žid. 12,29) Na své životní cestě přicházíme do ohně zkoušky, ale oheň nás nestráví. Způsobí tak jako u zlata dvojí: Dá zazářit naší důvěře v Boha a spálí všechno, co v našem životě není způsobeno od Pána. Hořící trnitý keř ve 2. Mojžíšově 3 to výstižně ilustruje. Hořel, ale nebyl stráven.

c) *Cíl: oslavení Pána Ježíše*

Verš 7b: ... byla nalezena k chvále a slávě a cti ve zjevení Ježíše Krista;...

Když se Pán Ježíš zjeví v moci a slávě, budeme Ho doprovázet. Potom bude vidět, jakou přitažlivou sílu na nás měl, takže jsme v těžkostech života v Něho důvěřovali a vytrvali jsme. Osvědčenost naší víry ve zkouškách přispěje k tomu, že Ježíš Kristus bude při svém zjevení ctěn a oslavován. Tento *budoucí* cíl Bůh sleduje, když nás *dnes* zkouší.

Ježíš Kristus – skutečnost v životě

Verš 8: ... kterého, ač jste ho neviděli, milujete; ve kterého věříce, ačkoli ho nyní nevidíte, jásáte nevýslovnou a oslavenou radostí, ...

Vědomí o budoucím oslavení Pána Ježíše vede k tomu, že On se už nyní stává v našich srdcích větším. Čtením Božího slova a zkušenostmi, které s Ním činíme, Jej stále lépe poznáváme. Petr sám tohoto obdivuhodného člověka, tohoto cizince z nebe doprovázel po tři roky na Jeho cestě, a přitom na Něho hleděl a poznával Ho. Ale píše vykoupeným, kteří Pána Ježíše, tak jako my, nikdy neviděli. Proto nejsme znevýhodnění, neboť Petr píše: „Věříte v Ježíše Krista, milujete Ho a radujete se z Něho.“

a) Věřit v Ježíše Krista

Zde je „věřit“ opakem „vidět“. Tento přechod od vidění k víře vysvětlil Pán svým učedníkům slovy: „Věříte v Boha, věřte i ve mne!“ (Jan 14,1) Tím ukázal, že svým návratem do nebe přijde pro Jeho lid vzhledem k Jeho osobě čas „nevidění“, čas „víry“. Jako vzkříšený řekl Tomášovi: „Blahoslavení, kteří neviděli, a uvěřili.“ (Jan 20,29) Tím popisuje charakter křesťanské doby: Věříme v Ježíše Krista, ačkoli Ho nevidíme.

Moje matka před 45 roky náhle zesnula. To byla velká ztráta a já jsem na svou matku nikdy nezapomněl. Ale v průběhu desetiletí vzpomínka na ni přece stále více bledla.

Ale Pán Ježíš, kterého jsem ještě nikdy neviděl, bude vždy živý před očima mého srdce, když čtu Boží slovo a zakouším Ho v situacích života. Tak je Ježíš Kristus pro nás v životě skutečností. Známe Ho a žijeme v praktickém vztahu víry k Němu.

b) Milovat Ježíše Krista

Čím více hledíme v Bibli na Pána Ježíše očima svého srdce a zakoušíme Ho reálně v životě, tím více Ho milujeme. Naše láska k Němu je rozdmýchávána Jeho láskou k nám. On nás nejprve miloval a dal za nás sebe samého (Gal. 2,20). A ve všedním dnu prožíváme, že je dobrotivý (1. Pet. 2,3). Obojí v nás vyvolává lásku k našemu Spasiteli a Pánu.

c) Radovat se z Ježíše Krista

Protože žijeme k Pánu Ježíši ve vztahu víry, radujeme se z Něho. Tato radost je nevýslovná a oslavená.

- *Nevýslovná radost je nebeská radost.* To je jasné z 2. Korintským 12,4, kde se také vyskytuje slovo „nevýslovný“. Pavel byl vtržen do ráje a slyšel tam nevýslovitelná, tj. nebeská slova.

- *Oslavená* radost je *vysoká* radost. Prožíváme také zemské radosti. Dobré jídlo, šťastné manželství, pěknou dovolenou atd. Ale radost v Pánu Ježíši je nejvznešenější radost, kterou můžeme mít, neboť je vyšší než každá jiná radost na zemi.

Záchrana duše

Kapitola 1,9-13

Verš 9: ... docházejíce konce své víry, záchrany duší - ...

Záchranu duše vlastníme od svého obrácení. Tu jsme své hříchy vyznali Bohu a uvěřili ve Vykupitele Ježíše Krista. Tím byl náš vztah k Bohu jednou provždy urovnán. Vzhledem ke své záchrance spočíváme nyní na dokonale vykonaném díle Pána Ježíše na kříži.

Neseme záchranu duše jasnými i tmavými dny, těžkými i krásnými situacemi života, až dosáhneme cíle. Nejsme šťastní lidé? Vlastníme záchranu jako poklad ve svých srdcích. Ve všem utrpení si smíme být jisti, že jsme Bohem přijati. Jaká nezměrná milost!

Vzhledem k záchrance duše představuje Petr tři skutečnosti:

- Byla oznámena v *době Starého zákona* skrze proroky (verše 10 a 11).
- Je dnes, v *době milosti*, kázána a přijímána (verš 12).
- Bude pro všechny viditelná v *době tisíciletého království* (verš 13).

Ve starém zákoně oznámená

Verše 10 a 11: ... záchrana, kterou hledali a po které pátrali proroci, kteří o milosti vůči vám prorokovali, zkoumajíce, na který nebo jaký druh času Duch Kristův, který byl v nich, ukazoval, když předem svědčil o utrpeních, která měla přijít na Krista, a o slávách potom; ...

Křesťanský díl ve 4. verši má svůj původ ve vyvolení před založením světa. Toto věčné předsevzetí nebylo ve Starém zákoně známé, ale bylo ukázáno na světle apoštolem Pavlem v Listu Efezským. Naproti tomu *záchrana*, již nyní máme před sebou, byla ve Starém zákoně oznámena (Řím. 1,2). Pavel nám ji podrobně vysvětluje v Listu Římanům. A tak vidíme, že Petr a Pavel se ve své službě trochu dotýkají a vzájemně osvětlují.

Když proroci Starého zákona prorokovali o záchraně duše, měli o ni velký zájem, ačkoli neznali základ spasení. Hledali a pátrali po této záchraně. Dali si hodně práce a přesně studovali Písma, protože o tom chtěli vědět více. A my? My jsme často tak lhostejní, ačkoli vlastníme záchranu duše. Víme vůbec, co všechno obsahuje? Hledáme v Bibli, abychom lépe poznávali svou záchranu, abychom se z ní mohli více radovat?

Proroci zkoumali, na *který* a na *jaký druh* času Duch Krista záchranou ukazoval.

- Ptali se, *kdy* přijde tato vzácná doba. Od té doby, kdy Pán Ježíš zemřel na kříži, procházejí lidé životem s plnou jistotou spasení.
- Dále se zajímali o to, *jaký čas* to bude. Nemohlo to být období zákona. My to víme: Je to doba milosti.

Proroci prorokovali skrze Ducha Kristova, který v nich byl. Bydlel už v proročích Starého zákona? Nikoli, tuto výsadu vlastní věřící lidé teprve v době milosti. Když jsme uvěřili slovu pravdy, evangeliu našeho spasení, přišel Duch Boží, aby bydlel v našem těle (1. Kor. 6,19) a v našem srdci (Gal. 4,6). Ale v proročích Starého zákona nebydlel. Duch Svatý na ně přicházel pro dobu zvláštní služby. Inspiroval je, když prorokovali o naší době, a tím plnili svůj úkol.

Další příklad nalézáme v kapitole 3,19.20. Tam čteme, že Pán působil skrze Ducha v Noém, když ten kázal nevěřícím lidem ve své době o soudu.

Výraz „Duch Kristův“ ukazuje na to, že Duch skrze proroky nakonec ukazoval na Krista, když prorokovali o záchraně duše. To je zřetelné na konci 11. verše. Skrze proroky předpovídal Duch *utrpení* a *slávy* Pána Ježíše. Tak jako v 8. verši, i zde stojí Jeho Osoba ve středu.

- Proroctví o Kristových utrpeních se naplnila, když zde žil před asi 2000 roky. Mluví o tom zvláště Žalm 22 a Izaiáš 53. Tam jsou nám působivě popsána utrpení Pána Ježíše – která trpěl ve svém životě, ale zvláště ve své smrti.
- Ohlášené slávy Pána Ježíše jsou ještě budoucí. Zvláště Žalm 2 a Žalm 8 ukazují na to, že v budoucnosti bude vládnout jako Král Izraele a jako Panovník ve slávě nad celým vesmírem.

Zvěstovaná v době milosti

Verš 12: ... jimž bylo zjeveno, že ne pro sebe samé, nýbrž pro vás těmito věcmi sloužili, které vám nyní byly zvěstovány skrze ty, již vám kázali evangelium skrze z nebe poslaného Ducha Svatého – věcmi, do kterých andělé touží nahlížet.

Proroci Starého zákona už něco věděli o záchraně duše, ale nechápali ji: Netýkalo se to jich samých, nýbrž lidí, kteří budou žít po nich – v době milosti. Přirozeně že i oni sami byli zachráněni, ale neznali plné spasení v Pánu Ježíši.

Tato vzácná doba je charakterizována dvojím:

- Je kázáno evangelium. To je *služba* věřících.
- Duch Svatý přišel z nebe a bydlí ve vykoupených. To je *síla* věřících.

V době milosti je evangelium zvěstováno službou křesťanů v síle Ducha Božího, aby tím lidé přišli k víře v Ježíše Krista a obdrželi záchranu duše.

Tato záchrana není pro anděly. Svatí andělé ji nepotřebují a padlí andělé nemohou být zachráněni. Na to poukazuje i List Židům: „Zajisté se neujímá andělů, nýbrž ujímá se potomků Abrahamových.“ (Žid. 2,16) Svatí andělé tedy nejsou osobně dotčeni záchranou duše. Ale protože je tak obdivuhodná, chtěly by tyto nebeské bytosti lépe rozumět tomu, co *nám* tím Bůh dal.

Ukázaná v tisíciletém království

Verš 13: Proto opásejte bedra své mysli, buďte střízliví a plně doufejte v milost, která vám bude přinesena při zjevení Ježíše Krista; ...

Boží milost ukáže záchranu duše v tisíciletém království. Dnes není pro lidi okolo nás navenek viditelná, protože naše tělo ještě není vykoupeno. Ale když se Pán Ježíš v moci a slávě s námi zjeví, bude tato záchrana plně ukázána ve světle. To je pro nás absolutně jisté, a proto v to smíme plně doufat. Tímto výhledem nám Petr chce dodat odvalu na cestě k cíli a napomenout nás.

Když řeknu svým sousedům a známým, kteří mne v mé rodné vesnici od malíčka znají: „Vlastním záchranu duše,“ pak se budou smát a řeknou: „My z toho ale nic nevidíme. Ty také stárneš a jsi nemocný. Nedaří se ti lépe než nám.“ Ale budou se ještě divit, až přijdu se svým Pánem. Pak uvidí, že záchrana duše nebyla žádná domýšlivost, nýbrž skutečnost.

V 1. Korintským 15 čteme: „Jaký je ten nebeský, takoví i ti nebeští.“ (verš 48) To je pro nás pravdou už dnes. Jsme vírou spojeni s Ježíšem Kristem, tím Nebeským, a proto jsme už nyní nebeští. Ale pro lidi kolem nás to není viditelné. Avšak Pavel pokračuje: „Jako jsme nesli obraz toho z prachu, tak poneseme také obraz toho nebeského.“ (verš 49) Zjevíme se s novým tělem, které je podobné tělu Pána Ježíše. Pak bude jasné, že Mu patříme.

Výrazem „při zjevení Ježíše Krista“ vede apoštol náš zrak víry na Krista. Jeho druhý příchod na zem bude slavný. Nebude ležet v jeslích jako malé dítě, nýbrž se zjeví jako Král králů.

S pohledem na budoucí zjevení Pána Ježíše vyslovuje Petr dvě napomenutí:

- „Opásejte bedra své mysli.“ Tím nás vyzývá: Buďte připraveni sloužit Pánu se správným postojem. Ve své mysli máme pracovat pro Něho. Jeho smýšlení se ukázalo ve dvou hlavních pohledech: Byl *poslušný* a *pokorný* (Fil. 2,5-8). Tyto dvě vlastnosti se doplňují. Na svých cestách se setkávám s věřícími, kteří jsou poslušní, ale ne pokorní. Pyšně se počítají k těm věrným. Setkávám se také s křesťany, kteří jsou sice pokorní, ale nejsou poslušní Božího slova. Ani jedno neodpovídá smýšlení Pána.
- „Budte střízliví.“ Těmito slovy apeluje Petr na normální, střízlivý křesťanský život. Jsme zachráněni v naději a držíme svůj cíl s plnou vírou před očima. Přesto se nepovyšujeme, nýbrž vykonáváme svou práci dobře a plníme své povinnosti.

Děti poslušnosti

Kapitola 1,14-21

Tento oddíl nás vyzývá k poslušnosti. Pro to my jako křesťané nepotřebujeme žádné zákony. Neboť když si vytváříme pravidla, vždy zklameme. Ale potřebujeme *pohnutky*, které nás povzbuzují, abychom Boha poslouchali. Petr zde jmenuje tři pohnutky:

- Bůh je svatý (verše 15 a 16).
- Nebeský Otec soudí spravedlivě (verš 17).
- Drahá krev Pána Ježíše nás vykoupila (verše 18 a 19).

Verš 14: ... jako děti poslušnosti se utvářejte ne podle předchozích žádostí ve své nevědomosti, ...

Výraz „děti poslušnosti“ ukazuje na to, že celý způsob našeho života má být charakterizován poslušností vůči Bohu. Z 2. verše víme, že obrácením jsme přišli k poslušnosti Ježíše Krista. Bůh by chtěl, abychom Ho poslouchali tak, jak to kdysi činil Ježíš. To smí být vyjadřováno ve všem, co děláme, když si jako nejvyšší prioritu stanovíme: Chci poslouchat Boha a Jeho Slovo.

„Utvářejte se“ je výzva k praktické, každodenní poslušnosti. Ve všech situacích se máme chovat jako děti poslušnosti a ne žít „podle předchozích žádostí“. Před svým obrácením charakterizovala naše chování *tělesná přání*. Tak to už nemá být. K tomuto závěru přichází Petr ještě jednou v kapitole 4,3: „Uplynulý čas je dost, že jste konali vůli národů.“ Jako nevěřící jsme navíc byli *nevědomí*. Neměli jsme pravou známost ani o Bohu, ani o sobě samých, ani o vykoupení. To potvrzuje také Pavel, když nás vyzývá, abychom „již nežili tak, jako žijí pohané, v marnosti své mysli, zatemnění v rozumu, odcizení životu Božímu pro nevědomost, která je v nich kvůli zatvrzelosti jejich srdce.“ (Ef. 4,17.18) Ale jako věřící víme, kdo je Bůh, kdo jsme my, a co znamená záchrana. Toto křesťanské poznání má velký vliv na naše chování ve všedních dnech.

První pohnutka: Bůh je svatý

Verše 15 a 16: ... nýbrž jako ten, který vás povolal, je svatý, buďte i vy svatí ve všem chození! Neboť je psáno: „Budte svatí, neboť já jsem svatý.“

„Budte svatí!“ To je výzva, abychom nehřešili, nýbrž žili odděleni od všeho zlého. Jsme každý den žádání, abychom to uskutečňovali, a to „ve všem chození“. Bůh by chtěl tuto praktickou svatost vidět v každém okruhu našeho života: v manželství, v rodině, při práci, v sousedství, mezi Božím lidem a ve službě pro Pána.

Pak následuje první důvod pro život ve svatosti a poslušnosti: Bůh je svatý! Serafíni volali jeden k druhému: „Svatý, svatý, svatý je Hospodin zástupů!“ (Iz. 6,3) Před zraky tohoto absolutně svatého Boha žijeme. To je jedna pohnutka pro to, abychom nehřešili, nýbrž poslouchali Ho.

Petr cituje z 3. Mojžíšovy knihy: „Budte svatí, neboť já jsem svatý.“ (3. M. 11,45) V této kapitole Bůh popisuje čistá zvířata, která Izraelité směli jíst, a nečistá, která nesměli jíst a jejichž mrtvých těl se neměli dotýkat. Tyto poukazy můžeme na sebe duchovně přenést. Dávají nám určitou praktickou pomoc pro život poslušnosti a svatosti.

Druhá pohnutka: Bůh, náš Otec, soudí spravedlivě

Verš 17: A jestliže vzýváte jako Otce toho, jenž soudí bez hledění na osobu podle díla jednoho každého, tak chodte po dobu svého cizinectví v bázni, ...

Tento verš nejprve představuje křesťanský vztah. Známe Boha jako svého Otce, který nás miluje. Ale náš nebeský Otec také vládne nad věřícími a soudí je. Co to znamená? Nejde o to, že bychom po svém životě na zemi přišli na nějaký soud. Máme jasný výrok: „Kdo v něho (v Božího Syna) věří, není souzen.“ (Jan 3,18) Nejde tedy o nějaký budoucí soud, nýbrž o Otcovo spravedlivé jednání, odpovídající našemu jednání během našeho života zde. Galatským 6 nám pomůže této myšlence porozumět. Tam v 7. verši čteme: „Nemylte se, Bohu se nikdo nebude vysmívat. Co člověk zaseje, to také sklídí.“ Protože první Petrův List především představuje naši odpovědnost, ukazuje také spravedlivé Boží jednání v Jeho vládě, zde v kapitole 1,17 v osobním životě a v kapitole 4,17 v kolektivním životě Božího lidu.

Nebeský Otec soudí „bez hledění na osobu podle díla jednoho každého“. To zakoušíme ve svém životě. Proto Ho chceme poslouchat, abychom nemuseli pocítit Jeho výchovnou ruku.

„Tak chodte po dobu svého cizinectví v bázni.“ Bůh chce, abychom žili v oddělení od světa a v Boží bázni. Slovo „cizinec“ se v 1. Petrově Listu vyskytuje třikrát:

- V kapitole 1,1 je psáno adresátům Listu jako „*cizincům z rozptýlení*“. Jako Židé žili mimo svou zem.
- Zde v kapitole 1,17 je nám představeno *chození našeho cizinectví*. Tu se jedná o *vnější* oddělení od světa.
- V kapitole 2,11 jsme ještě jednou osloveni jako cizinci. Tam jsme vyzýváni, abychom zem nepovažovali za svou vlast. Tam jde více o *vnitřní* oddělení v našem srdci.

Oddělení od světa má tedy *vnější* a *vnitřní* stránku. To nám ukazuje také Římanům 12,2. Tam nejprve čteme: „Nebudte připodobněni tomuto světu.“ To má co činit s naším *vnějším* životem. Avšak pak následuje: „Nýbrž buďte proměňováni obnovením své mysli.“ Tím je osloven náš *vnitřní* postoj ke světu. Jeho ideje nás nemají ovlivňovat.

Co to je život v *Boží bázni*? Není to strach z Boha, jako kdybychom neměli jistotu spasení, nýbrž uznávání autority Jeho Slova nad naším svědomím.

Říkáme „ano“ k nařízením, která nám Bůh v Bibli dává, a chceme je v denním životě uskutečňovat.

Třetí pohnutka: Drahá krev Krista

Verš 18a: ... vědouce, ...

My něco víme! Protože žijeme v době milosti, známe dokonale vykonané dílo Pána Ježíše na kříži Golgoty. To je veliké! Tuto známost věřící Starého zákona neměli. Přirozeně že Abraham, Mojžíš a David nebyli neklidní ohledně svého přijetí u Boha. Důvěřovali Mu, že nějakým způsobem vyřeší problém jejich hříchů, ale nevěděli, jak. My naproti tomu přesně víme, na jakém základě jsou naše hříchy odpuštěny. Smíme hledět zpět na výkupné dílo Pána Ježíše a poznávat, že jsme na základě Jeho smrti Bohem přijati.

To je třetí pohnutka pro naši poslušnost: Jen drahá Kristova krev nás mohla vykoupit. Tato skutečnost na nás zvlášť působí, abychom lehkomyšlně nehřešili, nýbrž abychom byli poslušní Boha a Jeho Slova.

K tomu se v těchto verších dovídáme další podrobnosti o našem vykoupení a o našem Vykupiteli.

a) Vykoupení z tradičního chození v životě

Verš 18b: ... že jste nebyli vykoupení pomíjivými věcmi, stříbrem nebo zlatem, ze svého marného, od otců předaného chození, ...

Z čeho jsme byli vykoupeni? Z „marného, od otců předaného chození“. Co tím je míněno? Adresáti Listu byli lidé z izraelského národa. Většina příslušníků tohoto národa poslouchala Boží nařízení čistě mechanicky, aniž by měli nový život. Z tradice slavili Hospodinovy slavnosti a znali Boží přikázání. K tomu přicházelo mnoho židovských tradic, které dávaly ráz jejich způsobu života.

Toto náboženské chování bylo marné, neboť to byla jen etiketa bez skutečného vztahu k Bohu, ale spojená s různými lidskými pravidly. Z toho je Bůh vykoupil, když uvěřili v Pána Ježíše. Jako Boží děti jsme – i když nemáme žádné židovské kořeny – rovněž osvobozeni od všech náboženských tradic.

Avšak jako věřící jsme v nebezpečí, že budeme ve svém chování opět vedeni tradicemi. Dejme pozor na nepsané zákony, na pevné dodržování určitých postupů, které našemu osobnímu nebo společnému životu vnucují formy,

jež nejsou dobré. Čistě vnější lpění na zvyklostech nemá před Bohem žádnou cenu. Chceme se srdcem, jež tluče pro Pána, pevně držet křesťanské pravdy.

Nebyli jsme vykoupeni „stříbrem nebo zlatem“. Stříbro a zlato jsou cenné kovy, a přece pomíjivé. Cena za naše věčné vykoupení nemohla být zaplacená ani tím nejcenějším, co je na této zemi. Bylo zapotřebí více.

b) Vykoupení drahou krví Krista

Verš 19a: ... nýbrž drahou krví Krista, ...

Drahá krev Krista byla cenou našeho vykoupení. Jeho smrt na kříži je v Božích očích tak cenná, že stačí k tomu, aby nás zachránila. Ježíš Kristus vylil svůj život na smrt. Touto nekonečně vysokou cenou nás vykoupil, neboť jsme byli otroci hříchu (Řím. 6,17) a otroci zkázy (2. Pet. 2,19).

Boží Beránek

Verš 19b: ... jako Beránka bez vady a bez poskvrny; ...

Nyní před námi stojí Pán Ježíš jako Beránek. Ve Starém zákoně byla různá obětní zvířata: holubi, kozy, ovce, skot. Všechna symbolicky mluví o oběti Pána Ježíše. Avšak přímo je v Novém zákoně označen jen jako *Beránek*. Tak Ho představují tři apoštolové:

- *Jan* ho tak popisuje v první kapitole svého Evangelia. Tam Jan Křtitel dvakrát říká: „Aj, Beránek Boží!“ (Jan 1,29.36) První zmínka klade důraz na Jeho obětní smrt, druhá na Osobu, která oběť přinesla. Apoštol Jan se o Beránkovi zmiňuje také ve Zjevení. Avšak tam má trochu jiný význam. Je to vyjádření určitého opovržení. Jan tím chce ukázat: Ten, jímž kdysi opovrhovali, je nyní ctěn. Uprostřed trůnu, v centru božské moci, stojí Beránek jako zabitý (Zj. 5,6). Je to Ježíš Kristus, jenž byl od lidí přibit na kříž, ale od Boha obdržel místo cti.
- *Pavel* mluví o Ježíši Kristu jako o velikonočním Beránku: „Také náš velikonoční Beránek (Pascha) byl zabit.“ (1. Kor. 5,7) Zástupně za nás zemřel na kříži, aby nás už nepostihl soud.
- *Petr* zde jmenuje Pána Ježíše Beránkem a myslí přitom také na Paschu (Fáze) v Egyptě. Srovnání s velikonočním beránkem jasně ukazuje: Pán Ježíš je výtečnější!

Dvě místa ve Starém zákoně nám ukazují oba charakterové znaky beránka:

1. Pet. 1,14-21

- Velikonoční beránek ve 2. Mojžíšově 12 – který musel být bez vady – zdůrazňuje *čistotu*.
- V Izaiáši 53,7 nalézáme *oddanost* beránka.

Obojí vyznačovalo našeho Spasitele. Na jedné straně byl čistý, to jest bez hříchu. Na druhé straně snášel němě a Bohu oddaně nepřátelství lidí.

On je Beránek „bez vady a bez poskvrny“. S velkou radostí a jistotou konstatujeme:

- „Hříchu v něm není.“ (1. J. 3,5) Tím Jan vyjadřuje, že obecenství Pána Ježíše jako člověka s Bohem nebylo nikdy porušeno hříchem.
- „Hříchu neučinil.“ (1. Pet. 2,22) Petr, který mnoho mluví o praxi života, potvrzuje, že Pán Ježíš nikdy nezhřešil.
- „Hřích neznal.“ (2. Kor. 5,21) Pavel, učitel, tím říká: Učení Pána neobsahuje žádnou zásadu hříchu.

Dokonalá čistota v Jeho životě byla předpokladem toho, že Ježíš Kristus mohl na kříži na sebe zástupně vzít naše hříchy.

a) Předem poznán ve věčnosti

Verš 20a: ... který sice byl předem poznán před založením světa, ...

Pán Ježíš je „předem poznán (předzvěděn)“ před založením světa. Žasneme nad přesností Bible. Kristus nebyl ve věčnosti před časem vyvolen – neboť pro volbu potřebujeme nejméně dva – nýbrž byl předem poznán. Nebyli dva, ale jen Jeden: jednorozený Boží Syn. To je nám naznačeno už Izákem. Bůh řekl Abrahamovi: „Vezmi svého syna, svého *jediného*, jehož miluješ, Izáka, a jdi do země Morija a obětuj ho tam jako zápalnou oběť.“ (1. M. 22,2) Skrze Boží slovo můžeme hledět do doby před založením světa. Tu Bůh na jedné straně pojal věčný úmysl dát nám v Kristu Ježíši křesťanská požehnání. Bůh na druhé straně ve své znalosti předem věděl o pádu do hříchu, kterým Boží nepřítel chtěl zabránit splnění božského úmyslu. Z tohoto důvodu Bůh předzvěděl Krista jako Beránka, aby přes pád do hříchu mohl vykonat své věčné plány.

b) Zjevený v čase

Verš 20b: ... ale byl zjeven na konci časů pro vás, ...

„Konec časů“ přišel. Po staletí Bůh zkoušel člověka a výsledkem vždy bylo selhání. Posláním Jeho Syna na zem skončila doba zkoušení člověka. Ježíš Kristus byl na jedné straně posledním zkušebním kamenem pro lidi. Avšak ti Ho ukřižovali. Na druhé straně Pán Ježíš přišel, aby jako Boží Beránek vytvořil řešení pro hříšníky, kteří byli beznadějně ztraceni. Přišel kvůli nám a zemřel za nás. Bůh nyní už nevyžaduje, nýbrž dává věřícímu plnou záchranu v Kristu. Vírou v Jeho drahou krev jsme vykoupeni a uvedeni do křesťanských požehnání.

Víra v Boha

Verš 21: ... kteří skrze něho věříte v Boha, jenž ho vzkřísil z mrtvých a dal mu slávu, aby vaše víra a vaše naděje byla v Bohu.

Pán Ježíš nás nejen vykoupil, nýbrž svou smrtí, svým vzkříšením a svým oslavením zjevil Boha.

- Známe Boha jako Boha *lásky*. Viděl náš problém hříchu a dal svého Syna jako oběť na smrt.
- Známe Boha v Jeho *moci*. Vzkřísil Ježíše Krista z mrtvých a oslavil Ho v nebi.

Skrze Něho jsme byli přivedeni k tomuto Bohu do vztahu víry. Protože známe Boží lásku a moc ve zjevení Krista, vlastníme jistotu spasení a obrácíme svou důvěru a svou naději v jasných i tmavých dnech k Bohu.

Tento oddíl končíme slovy ze Žalmu 62,2: „*Jen v Boha důvěřuje tiše moje duše.*“ Povzbuzeni třemi pohnutkami jdeme v poslušnosti a důvěře v Boha osobní cestou víry až k slavnému cíli.

Společný život víry

Kapitola 1,22 – 2,10

Tento oddíl pojednává o společném podílu křesťanů. Začíná opět obrácením a má tři části:

- a) *Kapitola 1,22 – 2,3*: Víra je otázka postoje srdce. V srdci činíme rozhodnutí, to osvětluje náš rozum. „*Vírou rozumíme.*“ (Žid 11,3) Tato zásada platí jak pro náš osobní život, tak i pro náš společný život.

V kapitole 1,22-25 jde o jednu učiněné a zásadní rozhodnutí.

Kapitola 2,1-3 pojednává o praktickém postoji srdce věřícího.

- b) *Kapitola 2,4 – 8:* Jsme svaté kněžstvo. Jako svatí kněží přinášíme Krista s velebením před Boha.
- c) *Kapitola 2,9 – 10:* Jsme královské kněžstvo. Jako královští kněží představujeme Krista, když jsme pro Něho svědectvím.

Obrácený a znovuzrozený lid

Kapitola 1,22 – 25

V tomto oddílu činí Petr zásadní výpovědi. Každý verš obsahuje zvláštní výrok:

Verš 22 nám líčí obrácení.

Verš 23 mluví o novém narození.

Verš 24 nám představuje charakter přirozeného člověka.

Verš 25 nám ukazuje charakter nového člověka.

Obrácení

Verš 22: Poněvadž jste své duše očistili skrze poslušnost vůči pravdě k nepředstírané bratrské lásce, tak se navzájem milujte s vroucností z čistého srdce, ...

Když jsme se obrátili, očistili jsme své duše poslušností vůči pravdě. K vysvětlení tohoto výroku zdůrazníme tři body:

- Pravda o Bohu obsahuje skutečnost, že je svatý a musí potrestat hřích. Pravda o člověku je jasná: Člověk je hříšník a zasloužil Boží trest. Ale je tu ještě třetí božská pravda: Ten, kdo uvěří ve Vykupitele Ježíše Krista, je zachráněn.
- Při obrácení jsme poslechli tuto trojí pravdu, když jsme činili pokání a vírou jsme přijali výkupné dílo Pána Ježíše (Sk. 16,31; 17,30).
- Vyznáním svých hříchů před Bohem a lidmi jsme očistili své duše. „Jestliže své hříchy vyznáváme, on je věrný a spravedlivý, aby nám hříchy odpustil a očistil nás od každé nepravosti.“ (1. J. 1,9)

Obrácením jsme byli uvedeni do vztahů nebeského Božího lidu. Nepředstíraná bratrská láska charakterizuje společný život věřících: Nelichotíme jeden druhému, nýbrž ukazujeme pravou lásku v slovu a skutku. Tento myšlenkový sled je pro Petra typický. Spojuje skutečnost, že nyní obrácením patříme k Božímu lidu, ihned s praxí. Náš vztah jednoho k druhému se má vyzačovat činnou bratrskou láskou.

Co vlastně je bratrská láska? Můžeme ji definovat takto: Miluje bratra, protože bratr vlastní stejný život z Boha jako já. Když zjistím, že miluje Pána Ježíše, kterého miluji i já, pak přeskochí jiskra.

Na jedné cestě po železnici můj soused v oddělení konstatoval: „Máte dvě Bible.“ Právě jsem v nich četl a řekl jsem: „Ano.“ Tu on odvětil: „Já mám čtyři Bible.“ A tu se rozvinul krátký rozhovor a zjistili jsme: Máme stejného Spasitele. Tu přeskochila jiskra. Měli jsme rádi jeden druhého jako bratra v Pánu, ačkoli jsme se neznali. Třetí osoba se zapojila do našeho rozhovoru. Ale její zájem platil jen zemským a světským věcem. Přívětivě jsem odpověděl na její otázky, ale nerozvinula se žádná bratrská láska. Jaký rozdíl!

Láska v Božím lidu má vykazovat dvě známky:

- „Navzájem se milujte s vroucností.“ To je láska, která ukazuje také city. Je srdečná, trvalá a zůstává i v těžkostech.
- „Milujte jeden druhého z čistého srdce.“ Bratrská láska se rozvíjí v božském světle. To je podstatné. Nikdy nebudeme v lásce napomáhat bratřovi na špatné cestě, ani s ním po ní nepůjdeme. Jestliže ho milujeme v Božím světle, pak ho s jemností pokáráme, a když to je nutné, distancujeme se od něho. Tak může bratrská láska přijmout různé formy vyjádření.

Nové narození

Verš 23: ... kteří nejste znovuzrozeni z porušitelného semene, nýbrž z neporušitelného, skrze živé a zůstávající slovo Boží; ...

Při obrácení se v nás stalo Boží dílo. Bůh způsobil nové narození a tím nám daroval nový život. Nenarodili jsme se znovu z porušitelného semene jako Izraelité, kteří se kdysi do Božího lidu narodili přirozeným narozením. Ne, my jsme se znovu narodili z nepomíjitelného semene živého a zůstávajícího Božího slova.

- Působením *živého* slova jsme obdrželi nový život.
- *Zůstávajícím* slovem víme, že život z Boha máme provždy. Ani smrt nám ho nemůže vzít. Jsme věčně skryti v Boží ruce.

Obrácení (verš 22) je stránka lidské odpovědnosti. Člověk musí činit pokání, obrátit se a uvěřit ve Vykupitele. Nové narození (verš 23) je dílo Boží milosti. I Jan rozlišuje tyto dvě stránky:

- a) Lidská odpovědnost: „Kteří pak koli přijali ho, těm dal právo stát se Božími dětmi, těm, kteří věří v jeho jméno.“ (Jan 1,12)
- b) Dílo Boží milosti: „Kteří ne z krve, ani z vůle těla, ani z vůle muže, nýbrž z Boha zrozeni jsou.“ (Jan 1,13)

Vždy znovu vyvstává otázka: Co přichází nejprve? Obrácení nebo nové narození? Jedni říkají: Nejprve se člověk musí obrátit, potom se může narodit znovu. Druzí tvrdí: Nejprve se člověk musí znovu narodit, aby se mohl obrátit. Kdo má pravdu? Obojí mají pravdu! Obrácení a nové narození se děje zároveň. Ve zlomku vteřiny, ve kterém se obrátím, jsem znovuzrozen. Můžeme to také otočit. Ve zlomku vteřiny, ve kterém Bůh při mně způsobí nové narození, se obrátím. To přirozeně převyšuje náš rozum. Avšak to nevadí. Víra to přijímá a klaní se.

Charakter přirozeného člověka

Verš 24: ... neboť „všechno tělo je jako tráva a všechna jeho sláva jako květ trávy. Tráva uschne a květ odpadne; ...

Zde je nám představen charakter neobráceného člověka. Petr ho srovnává s trávou: „Všechno tělo je jako tráva.“ To je pro mnohé urážlivé. Každý rolník ví: Není tráva jako tráva. Tak to je i s lidmi. Žijeme společně s milými i obtížnými lidmi, s krásnými i méně přitažlivými lidmi. Děláme tyto rozdíly, ale před Bohem jsou všichni lidé stejní, totiž pomíjiví. Tráva uschne: Dříve nebo později každý život na zemi skončí. Ovšem mezi trávami jsou také květy. Tyto květy představují lidi, kteří v životě dojdou cti a vážnosti. Ale i jejich květ odpadne. Možná že jsou pochováni s pochvalnými řečmi a mnoha smutčnými věnci. Přesto jsou rychle zapomenuti. Jeden německý básník jednou řekl: *Sláva, jako vše podvodné zboží, zřídka víc než tisíc let vydrží.* To jsou pravdivá slova! To je život přirozeného člověka: Nemá žádnou cenu pro věčnost.

Charakter nového člověka

Verš 25: ... ale slovo Páně zůstává na věčnost.“ To ale je to slovo, které vám bylo zvěstováno.

Nyní se jedná o věřící lidi. Ale Petr o nich nemluví přímo, nýbrž o Božím slově, které zůstává věčně (Mat. 24,35). Toto věčné slovo nám bylo zvěstováno. Uvěřili jsme mu a tím jsme obdrželi věčný život. Takto jako věřící víme: Tento nový život, který nyní vlastníme, nikdy neztratíme. Má cenu věčnosti, protože byl zplozen skrze věčné Boží slovo.

Posvěcený lid v praxi

Kapitola 2, 1 – 3

Po obrácení (kap. 1,22-25) následuje praktický život víry v Božím lidu (kap. 2,1-3). Tu jsme vybízeni, abychom se na jedné straně odvraceli od zlého (verš 1) a na druhé straně abychom se zaměstnávali Božím slovem (verš 2). To pro nás bude mít požehnané následky.

Odkládat zlé

Verš 1: Odložte tedy všechnu špatnost a všechen klam a přetvářku a závist a všechno zlé pomlouvání, ...

Máme odkládat *všechnu špatnost*, tedy zlo v každé formě. Jako vykoupení máme v sobě ještě hřích – tento zlý princip. Když se stane aktivním, jsme schopni zlými slovy a zlým jednáním druhým škodit. Špatnost odkládáme, když takové myšlenky už v srdci hned odsoudíme.

Klam je způsob mluvení, který úmyslně skutečnosti říká jen částečně, aby posluchač přišel k chybnému závěru. Kdosi mi vyprávěl, že se svým přítelem hrál šachy. „Pětkrát jsem vyhrál a dvakrát hrál nerozhodně.“ Po dlouhém mlčení k tomu dodal: „A desetkrát jsem prohrál!“ Kdyby neřekl tu poslední větu, mluvil by klamavě. Sice by nelhal, ale sdělil by jen polovinu, a tím by vyvolal dobrý dojem o svém šachovém umění. V Egyptě Abraham řekl o Sáře: „Je má sestra.“ A zamlčel, že je také jeho ženou. Není to také náš problém? Vyprávíme jen polovinu, abychom před lidmi lépe vypadali. Proto i pro nás platí výzva: „Odložte všechen klam!“

Přetvářka je zbožné mluvení a zbožné chování, které neodpovídá skutečnosti. Jako mladý muž jsem byl jednou zkušeným mužem víry vyzván: „Maxi,

dej svá ústa metr před své nohy!“ Zkusil jsem to a upadl bych, kdyby mne nedržel. Pak mi vysvětlil: „Tak se daří tomu, kdo jde ústy dále než nohama.“ To je pokrytectví. Náš Spasitel s rozhodností vystupoval proti přetvářce zbožných Židů. Nesmíme si myslet, že se nás to netýká. I my se můžeme dělat zbožnějšími, než ve skutečnosti jsme. Pak jsme pokrytci.

Závist je vnitřní vztahování se po tom, co patří druhým. *Žárlivost* je podobný výraz, ale popisuje více přehnané ochraňování vlastního majetku. Obojí je nebezpečím v životě Božího lidu. Obojí máme odkládat.

Zlé pomluvy ničí důvěru a dobré vztahy mezi věřícími. Už v knize Přísloví jsme před tím varováni: „Pomlouváč rozlučuje přátele.“ (Přísloví 16,28)

Sytit se Božím slovem

Verš 2a: ... a jako novorozené děti buďte žádostivi rozumného, nefalšovaného mléka, ...

Petr nás nyní srovnává s novorozenými dětmi, které žádostivě pijí své mléko. Tomuto verši jsem správně porozuměl, teprve když se narodilo naše sedmé dítě. To se v našem domě dělo všelicos. Ale tento malý chlapec – naprosto neovlivněn vším hlukem a shonem kolem sebe – se sytil mlékem ze své lahve. Stejně se máme i my vztahovat po duchovní potravě. V křesťanstvu se děje mnoho věcí. Obklopuje nás hluk a shon. Avšak my se nechtějme nechat zadržet od toho, abychom s touhou přijímali to rozumné, nefalšované mléko. Je jím Boží slovo, když je rozumně a nefalšovaně zvěstováno. Ačkoli se zde mluví o malém dítěti, tento postoj nás má vyznačovat až do vysokého věku.

Růst k záchraně

Verš 2b: ... abyste jím rostli k záchraně, ...

Petr zde opět mluví o budoucí záchraně. Ta se splní, když nás Pán vtrhne do nebe a my se potom s Ním zjevíme. K této záchraně rosteme tou mírou, jak jsou naše srdce naplněna touto budoucí skutečností. Pavel totéž vyjadřuje jinými slovy, když Timoteovi říká: „Uchop věčný život!“ (1. Tim. 6,12) Timoteus už vlastnil věčný život. Ale měl se v myšlenkách vztahovat po slavné budoucnosti, ve které se věčný život rozvine v celé své plnosti.

Zaměstnávání se budoucností, v níž Ježíš Kristus jednou bude Pán pánů, má účinek na náš každodenní život. Ze srdce uznáváme vládu našeho Pána nad naším životem a tím předjímáme to, co v budoucnosti bude celkově pravda.

Znát dobrého Pána

Verš 3: ... jestliže jste skutečně okusili, že Pán je dobrotivý.

Ježíš Kristus je náš Pán. Má vládu nad naším celým životem. Jestliže se ve všech oblastech podřizujeme Jeho autoritě, zakusíme, že On je dobrotivý Pán. Bere ohled na naše zvláštní situace, má s námi trpělivost a nežádá po nás příliš.

V podobenství o talentech tvrdil služebník, který dostal jeden talent: „Pane, znal jsem tě, že jsi *tvrdý* člověk.“ (Mat. 25,24) Ale tím, co řekl, ukázal, že Ho ve skutečnosti nezná. Avšak ten, kdo v životě Pána zakusil, „okusil“, to znamená, že dostal pojem o tom, že je dobrotivý.

Svaté kněžstvo

Kapitola 2, 4 – 8

Předpoklady pro velebení

Aby se lidé mohli Bohu správně klanět, musejí být splněny *zásadní a praktické podmínky*.

- Kapitola 1,22-25 nám popisuje *zásadní* předpoklady pro velebení: Člověk se musí obrátit a být znovuzrozen. Jen vykoupení mohou Bohu děkovat a velebit Ho.
- *Praktické* předpoklady najdeme v kapitole 2,1-3. Jako věřící máme na jedné straně v životě odsuzovat hřích a vyhýbat se mu. Na druhé straně je zapotřebí horlivě číst Boží slovo. Tím roste naše porozumění o Spasiteli a Jeho výkupném díle a můžeme se Bohu klanět s větším porozuměním.

Boží dům

Verše 4 a 5 nám popisují naši službu jako svatých kněží v Božím domě. Verš 4 nám nejprve ujasňuje: Tam má Pán Ježíš ústřední význam. Verš 5 nám názorně ukazuje naše postavení a náš úkol v tomto domě.

Abychom jednotlivým výpovědím lépe rozuměli, představíme nejprve několik všeobecných myšlenek o Božím domě.

a) Různé pohledy

Tři místa Bible nám popisují shromáždění (církve) jako Boží dům, jak ho staví Kristus:

- Matouš 16,18: „Na této skále postavím svou církev.“
- Efezským 2,20.21: „Kde je úhelným kamenem sám Kristus Ježíš, v němž celá stavba, dobře spojená, roste ve svatý chrám v Pánu.“
- 1. Petra 2,5: „I vy sami jako živé kameny jste budováni.“

Ve všech třech místech Bible jde o ten největší úhel pohledu na církev podle věčného Božího uložení, které uskutečňuje v Ježíši Kristu. Pán začal se stavbou Božího domu o Letnicích před přibližně 2000 lety. Tato stavba je vždy dokonalá, ale ještě není ukončena. Jakmile Pán Ježíš připojí poslední kámen, přijde, aby věřící vzal.

Dvě další místa Bible se na shromáždění dívají jako na Boží dům tak, jak se v určitém časovém bodě na zemi ukazuje:

- Efezským 2,22: „Ve kterém jste i vy spolu budováni v příbytek Boží v Duchu.“
- 1. Timoteovi 3,15: „Abys věděl, jak je třeba se chovat v Božím domě, jímž je shromáždění (církev) Boha živého, sloup a opora pravdy.“

Pod tímto úhlem pohledu nám Bible ukazuje dvě skutečnosti: předně Boží vůli a za druhé odpovědnost člověka.

- Podle Božího přání a vůle tvoří Boží dům na zemi všichni vykoupení lidé, kteří v určitém okamžiku žijí na zemi.
- Ale tento dům Bůh předal odpovědnosti lidí. To nalézáme v 1. Korintským 3: „Jsme Boží spolupracovníci; Boží pole, Boží stavba jste. Podle Boží milosti, která mi je dána, jsem jako moudrý stavitel položil základ; ale jiný na něm staví; jeden každý ale viz, jak na něm staví.“ (1. Kor. 3,9.10) Každý křesťan má úkol na této stavbě spolu pomáhat. Žel, že jsme této odpovědnosti nedostáli. Druhý List Timoteovi nám ukazuje výsledek lidského selhání: „Ve velkém domě ale nejsou jen zlaté a stříbrné nádoby, nýbrž také dřevěné a hliněné, a jedny ke cti, druhé ale k necti.“ (2. Tim. 2,20) Křesťanské svědectví je zde srovnáváno s velkým domem, kde má místo všelicos, co není v souhlasu s Boží vůlí.

Když ale chceme v místním svědectví představovat Boží shromáždění, musíme se řídit podle myšlenek Boha, který za své shromáždění považuje celek všech vykoupených. Přitom však nesmíme pouštět ze zřetele úpadek. Neboť následky lidského selhání nemůžeme napravit. Přesto tu je cesta: Pokoříme se kvůli tomu a řídíme se podle Boží vůle.

b) Charakterové rysy Božího domu

Vzhledem k Božímu domu tu jsou tři důležité pravdy:

- Bůh v něm bydlí,
- Bůh se tam zjevuje a
- Bůh ve svém domě přijímá velebení.

Všechna tři hlediska stále znovu nalézáme v Božím slově, když se mluví o Jeho domu:

- Místem Božího přebývání byl nejprve stánek úmluvy, pak Šalomounův chrám (2. M. 25,8; 1. Král. 8,13). Dnes je Božím obydlím v Duchu církev (Ef. 2,22).
- Ze stánku setkávání mluvil Bůh k Mojžíšovi, aby sdělil své myšlenky izraelskému lidu (3. M. 1,1). V Šalomounově chrámě zjevil svou slávu (2. Par. 7,1-3). V době milosti je církev sloup a opora pravdy. To znamená, že se tam zjevuje Bůh v Kristu (1. Tim. 3,15.16).
- Před stánkem úmluvy a před chrámem přinášeli Izraelité Bohu oběti, aby se Mu klaněli (3. M. 1,2.6; 2. Par. 7,4). V Šalomounově době chválili Levité Boha hudebními nástroji (2. Par. 5,13). Dnes je církev duchovní dům, ve kterém jsou Bohu přinášeny duchovní oběti – to jest velebení v duchu a pravdě (1. Pet. 2,5).

Církev (shromáždění) je Boží dům. On je Pán domu a On vše určuje. Určuje, jak vše má probíhat, neboť On bydlí v tomto domě.

Ježíš Kristus je náš přitažlivý bod

Verš 4: Ke kterému přicházejíce jako k živému kameni, od lidí sice zavrženému, u Boha ale vyvolenému, vzácnému, ...

Petr zde neříká: „Ke kterému jste přišli.“ To by bylo sice také správné, neboť při svém obrácení jsme přišli k Pánu Ježíši. Ale slovy: „ke kterému přicházíme“ chce říci: Pojdte jako vykoupení k Pánu Ježíši stále blíže. Možná, že si myslíme, že jsme už docela blízko u Pána. Avšak Petr ví, že to jde ještě blíže. Zeptejme se: Jaký byl náš duchovní vývoj v posledních letech? Možná, že jsme se mnoho zaměstnávali Božím slovem, spolupracovali jsme v evangeliu a byli jsme užiteční v Božím lidu. To vše jsou dobré aktivity. Avšak rozhodující otázka je: Vyrostli jsme duchovně k Pánu Ježíši? Živý a blízký vztah k Němu působí živé a pravé velebení!

a) On je základ

Ježíš Kristus je „živý kámen“. Tím se Petr obrací k události v Matouši 16,16-18. Tam učinil slavný výrok: „Ty jsi Kristus, ten Syn Boha živého.“ Nato mu Pán Ježíš odpověděl: „Na této skále postavím svou církev.“ Skrze zjevení od Otce Petr poznal, že Ježíš Kristus je věčný Boží Syn. Jako takový je základem, na kterém je vzdělána Jeho církev. „Živý kámen“ mluví tedy o Ježíši Kristu, Božím Synu, jako o základu Božího domu.

b) On je u Boha vyvolený, vzácný

Když zde Pán Ježíš žil, byl lidmi opovrhován. Ale Bůh si Ho vysoko cení. To je vidět zvláště při Jeho křtu u Jordánu. Zdá se nám, že se zde o tom zmiňuje, když čteme, že Ježíš Kristus je u Boha *vyvolený a drahý*.

Ježíš Kristus se svým křtem postavil k pokání činícím lidem, ačkoli On sám byl bez hříchu. Když vystoupil z vody, Bůh Ho *vyvolil*, když Duch jako holubice sestoupil, přišel a zůstal na Něm. Tím Bůh vyvýšil Pána Ježíše mezi pokání činícím ostatkem.

Už Žalm 89 o tom prorocky mluví: „Jednou jsi ve vidění promluvil ke svým zbožným a řekl jsi: Pomoc jsem vložil na mocného, vyvýšil jsem vybraného z lidu. Nalezl jsem Davida, služebníka svého – svým svatým olejem jsem ho pomazal.“ (Žalm 89,20.21). A Jan Křtitel řekl: „Já jsem ho neznal; ale ten, kdo mne poslal, abych křtil vodou, mi řekl: Na koho uvidíš sestupovat Ducha a zůstat na něm, ten to je.“ (Jan 1,33) Protože Ježíš Kristus jako jediný žil k Boží cti, vyznamenal Ho Bůh z prostřed bohobojných lidí. Toto vyvolení bylo veřejným potvrzením, že On je ten od Boha určený Mesiáš a úhelný kámen.

Pán Ježíš je u Boha také *vzácný*. To je rovněž zřetelné u křtu. Tu se otevřelo nebe a hlas řekl: „Tento je můj milovaný Syn, v němž jsem našel zalíbení.“ (Mat. 3,17) Tím Otec dosvědčil, že Pán Ježíš, Jeho milovaný Syn, má Jeho neomezené zalíbení. On je pro Něho tím nejvzácnějším.

Čím blíže v praxi svého života přijdeme k Pánu Ježíši, tím zřetelněji zakusíme, že je od lidí zavržený. Pohanění světa nás pak postihne přibývajícím mírou. Ale přicházíme blíže k Tomu, jenž je u Boha vyvolený a vzácný! To vyváží vše ostatní.

Jsmo živé kameny a kněží

a) *Kameny na Božím domě*

Verš 5a: ... jste i vy sami jako živé kameny budování, duchovní dům, ...

Každý člověk, který se obrátí, se stane *živým kamenem* na Božím domě. Jak jsme viděli, Pán staví tento dům tak, že vede lidi k víře.

Společně tvoříme jako vykoupení *duchovní dům*. To je v protikladu k chrámu, který byl hmotná budova ze dřeva a kamení. Žel, že se v křesťanstvu tento duchovní pohled na Boží církev ztratil ze zřetele a došlo k návratu k hmotnému charakteru židovství. Byly vystavěny impozantní „Boží domy“. Ale Boží dům je duchovní dům, který je tvořen všemi vykoupenými.

b) *Kněží v Božím domě*

Verš 5b: ... v kněžstvo svaté, abyste přinášeli duchovní oběti, příjemné Bohu skrze Ježíše Krista.

Každý člověk, který se obrátí, se stává také *svatým knězem*. Společně tvoříme kněžskou rodinu. To je rovněž důležitý rozdíl vůči židovské bohoslužbě. Tam byla kněžími jen Aronova rodina a jen muži směli vykonávat kněžskou službu. V době milosti jsou naproti tomu kněžími všichni vykoupení – muži i ženy. Velká část křesťanstva se vzdala i této biblické pravdy. Podle způsobu židovství byla zavedena zvláštní kněžská třída.

Velebení je ve svém vlastním smyslu společnou věcí. Samozřejmě se můžeme klanět i osobně. Ale zvláštním způsobem vykonáváme tuto kněžskou službu, když jsme společně shromážděni k Pánu Ježíši.

Jako svatí kněží přinášíme Bohu *duchovní oběti*. Izraelité obětovali zvířata a hráli na hudební nástroje. Tak se Bohu klaněli v souhlasu s Jeho naučením.

Ale v době milosti to jsou duchovní oběti. To také dává odpověď na otázku, proč při bohoslužbě nehrajeme na hudební nástroje. Znamenalo by to upadnout zpět do vnějších věcí židovství.

Jak nyní přinášíme Bohu duchovní oběti? Tím, že z našich srdcí vystupuje k Bohu chvála, děkování a velebení, když se nějaký bratr modlí, když společně zpíváme píseň, anebo když je předčítáno nějaké místo z Božího slova. Tu není rozdíl mezi bratry a sestrami. Ačkoli ženy mají ve shromážděních mlčet, přece mohou jít vnitřně spolu a ve svých srdcích se Bohu klanět.

Své duchovní oběti přinášíme „skrze Ježíše Krista“. To znamená, že když se klaníme Bohu, stojíme na křesťanské půdě. Základ našeho velebení netvoří biblické směrnice pro židovskou bohoslužbu, nýbrž Osoba a dílo Pána Ježíše.

Bohu se klanět znamená představovat Mu Jeho vlastní slávy. Avšak jak můžeme uctívat a velebit Boha, kterého jsme ještě nikdy neviděli? Přebývá v nepřístupitelném světle, ale zjevil se ve svém Synu. Svým životem a zvláště svou smrtí nám Pán Ježíš ukázal, kdo je ten neviditelný Bůh. V Janu 13,31 říká: „Nyní je Syn člověka oslaven.“ Jeho smrtí na kříži Golgoty bylo plně přivedeno na světlo, jak je dokonalý a slavný. Ale On k tomu připojuje: „Bůh oslaven je v něm.“ V dání Jeho života na smrt byly plně zjeveny všechny charakterové rysy Boha. Když v Boží přítomnosti s obdivem mluvíme o Pánu Ježíši, představujeme Mu tím Jeho vlastní slávy. To je velebení!

Ježíš Kristus je úhelný kámen

Verš 6a: Neboť v Písmu je obsaženo: „Aj, já kladu na Sionu úhelný kámen, vyvolený, vzácný; ...

Úhelný kámen udává směr pro délku, šířku a výšku domu. Tak je Pán Ježíš mírou a hranicí všech věcí. Když zde před 2000 lety žil, byl jako úhelný kámen zavržen. Ale citát z Izaiáše 28 ukazuje, že v budoucím království bude úhelným kamenem, tedy mírou všech věcí. Zjeví se v moci a slávě a zřídí království podle svých božských principů. Jako věřící křesťané smíme tuto budoucí skutečnost už přijímat předem. Pro nás je Ježíš Kristus nyní úhelným kamenem.

V Efezským 2,20 čteme, že On je úhelným kamenem církve. Boží dům je místo, kde se všechno řídí podle Osoby Pána Ježíše. On je tam hranicí a mírou všech věcí. To má velký účinek na shromažďování církve. Pán k tomu

dává ve svém Slovu zásadní směrnice a chce také svým Duchem vést jednotlivá shromáždění. Řídíme se v každé hodině podle Něho? Pak obdržíme požehnání!

V důvěře v Krista přicházet k Bohu

Verš 6b: ... a kdo v něho věří, nebude zahanben.“

Tento výrok má velmi široký význam. Když jsme přijali Pána Ježíše jako svého osobního Spasitele, zakusili jsme pravdu tohoto slova: „Kdo v něho věří, nebude zahanben.“ Vírou ve Vykupitele jsme byli osvobozeni od Božího soudu. Ale smysl tohoto výroku jde nad to. Vždy, když jako vykoupení přicházíme k Bohu, přistupujeme před Něho v důvěře v Ježíše Krista a víme, že nebudeme zahanbeni. Blížíme se svatému Bohu bez bázně a svobodně se klaníme, protože jsme zahaleni do milosti našeho Vykupitele.

Jistota našeho přijetí u Boha je důležitým předpokladem pro velebení. Proto nepřítel napadá právě tento bod. Skrze falešná učení tvrdí, že Boží dítě může opět zahynout. Proč to dělá? Protože předně chce Bohu odejmout velebení, a za druhé chce věřící učinit nešťastnými. Proto má rozhodující význam, abychom pevně drželi dokonalost Kristova díla a v tom spočívali.

Čím je Kristus pro věřící

Verš 7a: Vám nyní, věřícím, je vzácností; ...

Petr ve 4. verši vysvětlil, jak je Pán Ježíš vzácný pro Boha. Nyní neříká: Také pro vás je vzácný. To je přirozeně pravda. Každý vykoupený si cení svého Spasitele. Ale zde jde o více. Smíme znát cenu Pána Ježíše, kterou má pro svého Boha. To je nezměrná milost! Skrze Slovo nám dal Otec vědět, jak smýšlí o svém Synu. My se smíme radovat z toho, že dvakrát řekl: „Toto je můj milý Syn, ve kterém jsem našel zalíbení.“ (Mat. 3,17; 17,5) Křesťanské velebení je charakterizováno známostí tohoto Otcova ocenění Syna.

Čím je Kristus pro nevěřící

Verše 7b a 8: ... nevěřícím ale: „kámen, který stavitelé zavrhlí, ten se stal úhelným kamenem“, a „kámen úrazu a skála pohoršení“ – kteří se, poněvadž nejsou poslušní, urážejí o slovo, k čemu také byli určeni.

Stavitelé jsou vedoucí muži izraelského lidu v době, když zde žil Ježíš Kristus. Ti Ho, tento kámen, posoudili a zavrhli. To je vážné, neboť Bůh ho i tehdy v izraelském národu určil za úhelný kámen. V budoucnosti se to ještě splní. Stane se v Izraeli úhelným kamenem, když zřídí své království.

Dále tito nevěřící lidé také neuposlechli evangelia, které jim Bůh dal zvěstovat skrze apoštoly (Sk. 4,11.12). Odmítli tedy Pána Ježíše i svědectví apoštolů. Ježíš Kristus se pro ně stal kamenem úrazu, skrze který přišli k pádu.

Protože nebyli poslušni Slova, jsou stanoveni k tomu, aby se urazili o evangelium. Stali se aktivními nepřáteli evangelia a věřících. Zdá se nám, že skrze ně přišla pohoršení, která Pán věřícím předpověděl (Luk. 17,1). To Petr zakusil vysokou mírou, když svědčil o Ježíši Kristu (Sk 4,1-3). I věřící Židé prožili tento odpor (Žid. 10,32.33). A konečně i Pavel poukazuje na tuto skutečnost (1. Tes. 2,14-16).

To, co bylo pravdou o vůdcích v izraelském lidu tehdy, je v zásadě stejné i dnes. Kdo Pána Ježíše a evangelium vědomě nebo víckrát odmítne, urazí se a pohorší na Něm. Často se takoví lidé stanou nejhoršími nepřáteli evangelia.

Královské kněžstvo

Kapitola 2,9.10

Jako královští kněží představujeme Krista před lidmi. Možná, že si myslíme, že se to děje zvěstováním a šířením evangelia. To je v tom sice obsaženo, ale zahrnuje více. Nejde jen o naše mluvení, nýbrž i o naše chování jako křesťanů. V celém svém životě jsme jako královští kněží světlem a svědectvím pro Pána.

Každý vykoupený je na svém místě královským knězem. Tento úkol plníme ale s vědomím, že společně jsme jeden národ a jeden lid (verš 9). Jako u svatého kněžství, i zde před námi leží kolektivní myšlenka. I Pavel na to myslí, když Korintským říká: „Jste Kristův dopis.“ (1. Kor. 3,3) Tady nejde o osobní, nýbrž o společné svědectví. Korintští byli společně Kristův dopis, známý a čtený všemi lidmi.

9. verš se vztahuje k 2. Mojžíšově 19,5.6. Tam čteme: „Budete-li pilně poslouchat mého hlasu a dodržovat moji smlouvu, tak budete mé vlastnictvím ze všech národů; neboť celá země je moje; a vy mi máte být královstvím kněží a svatým národem.“ Izrael byl kdysi určen k tomu, aby jako lid na zemi

byl Bohu svědectvím. Ale oni v tom zklamali. Citát z Ozeáše 2 ukazuje, že Izraelité kvůli své nevěrnosti byli jako lid od Boha zavržení. Dívá se na ně jako na „Ne-můj-lid“. V dalším průběhu ale prorok Ozeáš ukazuje, že tento lid má před sebou ještě velkou budoucnost. Tam, kde bylo řečeno: „Nejste můj lid!“, bude Izrael nazván „lidem živého Boha“. Tak tomu bude v tisíciletém království. Pak bude Izrael opět ustaven jako Boží lid, aby byl na zemi o Něm svědectvím.

Adresáti Listu byli židovského původu. I oni kdysi stáli pod rozsudkem, že „nejdou lid“. Vírou v Pána Ježíše byli ale nyní jako nebeský Boží lid pro Něho světlem a svědectvím. Tím předem přijali úkol, který v budoucnosti uskuteční celý izraelský národ. Také věřící, kteří nepocházejí z Izraele, jsou nyní královskými kněžími. To je obdivuhodná milost!

Naše postavení na zemi

Verš 9a: Vy ale jste vyvolený rod, královské kněžstvo, svatý národ, lid k vlastnictví, ...

a) Vyvolený rod

Jsmo vyvolený rod. Je to vysoká výsada, že nás Bůh vyvolil, abychom v době milosti byli Jeho svědky.

b) Královské kněžstvo

Výraz „královské kněžstvo“ ukazuje *duchovní vznešenost* tohoto úkolu. Krásným příkladem toho je patriarcha Jákob. Jako starý muž přichází tento pastýř ovcí do Egypta do faraonova paláce. Pozvedá své ruce a žehná tomuto mocnému králi (1. M. 47,7.10). „Beze všeho odporu ale přijímá menší od vyššího požehnání.“ (Žid. 7,7) Stejně tak jsme jako vykoupení vyvýšeni, abychom lidem kolem sebe přinášeli velké požehnání: Svým životem jim smíme ukazovat, kdo je Pán Ježíš.

c) Svatý národ

Jako *svatý* národ jsme rezervováni pro Boha. On nás dal stranou, abychom plnili pro Něho úkol. Máme žít odděleně od světa pro našeho Boha. Abraham žil oddělen od světa a mohl tak být účinným svědectvím pro Boha. Lot se naproti tomu spojil se světem. Když varoval své zete před přicházejícím soudem, byl v jejich očích jako někdo, kdo žertuje.

d) Lid k vlastnictví

Z 2. Mojžíšovy 19 poznáváme, že zde jde o to, že nás Bůh vlastní. Kdysi byl izraelský lid Božím vlastnictvím. V proroku Malachiášovi nazývá budoucí ostatek svým vlastnictvím: „Budou mi, praví Hospodin zástupů, vlastnictvím v den, který učiním; a slituji se nad nimi, jako se slitovává muž nad synem svým, který mu slouží.“ (Mal. 3,17) Ale v době milosti jsou Božím vlastnictvím všichni, kdo věří v Ježíše Krista. „Aby nás vykoupil od vší nepravosti a očistil sobě samému lid k vlastnictví, horlivě následovný dobrých skutků.“ (Tit. 2,14)

Náš úkol na zemi

Verše 9b a 10: ... abyste zvěštovali ctnosti toho, který vás povolal ze tmy k svému předivnému světlu; kteří jste kdysi byli „ne lid“, nyní ale jste Boží lid; kteří jste „neobdrželi milosrdenství“, nyní jste ale obdrželi milosrdenství.

Nyní začíná Petr mluvit o našem úkolu: Zvěstujeme ctnosti Toho, který nás povolal z temnoty ke svému předivnému světlu.

Temnota znamená nemít známost o Bohu. Tak to s námi kdysi bylo, když jsme ještě nevěřili v Ježíše Krista. Tu jsme Boha neznali. Ale Pán nás vedl na základě svého díla na kříži ke svému předivnému světlu. Nyní známe Boha a máme světlo a porozumění. To je velké požehnání. Stále znovu slyšíme, jak důležitá je láska mezi věřícími. To je pro naše svědectví podstatné, neboť Pán říká: „Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, když máte lásku mezi sebou.“ (Jan 13,35) Ale potřebujeme také božské světlo, abychom byli správným způsobem svědectvím ve světě.

Máme úkol zvěstovat nebo představovat ve světě Boží ctnosti. Kdysi byl Boží Syn na zemi jako člověk a dokonale zjevil Boha. Když se vrátil do nebe, vstoupili jsme my na Jeho místo. Zvěstujeme Boží vlastnosti nejen ústy. Ne, v našem jednání, v našich aktivitách má být představován Bůh jako Bůh lásky a světla. Jak to můžeme uskutečňovat? Když napodobujeme Krista. Když je v našem životě vyjadřováno Jeho smýšlení, Jeho chování, poznávají lidé něco z Božích vlastností.

Královské kněžství zcela konkrétně

Kapitoly 2,11 – 5,14

Úvod

Druhá část Listu nám nyní vysvětluje, jak je královské kněžství konkrétně uplatňováno, jak můžeme být ve svém životě pro lidi svědectvím o Pánu.

a) Ve všech postaveních

Jako křesťané máme tento úkol uskutečňovat v *každém* postavení:

- Služebníci /zaměstnanci/ před svými pány /představenými/ (kap. 2,18-25),
- manželky před svými muži (kap. 3,1-6),
- manželé před svými ženami (kap. 3,7).

b) Ve všech životních situacích

Toto královské kněžství žijeme v *nejrůznějších okolnostech*:

- v utrpení (kap. 3,14; 4,13),
- při falešném obvinění (kap. 3,16),
- pod zvláštní milostí Pána (kap. 5,5),
- a tváří v tvář nepřátelství Satana (kap. 5,8).

c) Ve všech oblastech života

Jsme svědky Pána také v *různém prostředí*:

- Ve světě ve styku s nevěřícími, v povolání nebo v sousedství (kap. 2,8-25; 3,13-17; 4,1-6) nebo
- v kruhu věřících (kap. 3,8-12; 4,7-11).

Apoštol Pavel má dobrý pořádek, když mluví o praxi života. V Listu Koloským začíná například okruhem věřících, pak přechází k manželství a rodině, a v návaznosti pojednává o životě v práci a na závěr o díle Páně. Petr naproti tomu mění při svých poučeních jedno prostředí za jiné. Proč? Protože ví, jak to je v každodenním životě. V průběhu dne přicházíme z jednoho okruhu

života do druhého, ale všude máme ten krásný a vznešený úkol být světlem a svědectvím o našem Pánu.

Naše chování jako cizinců

Kapitola 2,11.12

Verš 11: Milovaní, napomínám vás jako cizince a jako takové, kteří jsou bez občanství, abyste se zdržovali tělesných žádostí, které bojují proti duši, ...

Petr nazývá adresáty „cizinci z rozptýlení“ (kap. 1,1). Tito Židé, kteří věřili v Ježíše Krista, nežili v Izraeli, nýbrž v cizině. Tam byli cizinci. To je doslovný význam tohoto výrazu. Ale pro ně, stejně jako pro všechny znovuzrozené křesťany k tomu platí: Jako občané nebe jsme všude na zemi cizinci. O tomto tématu se mluví všude v Novém zákoně. Ježíš Kristus se vzhledem ke svým učedníkům modlil k Otci: „Tito jsou ve světě... *Nejsou ze světa.*“ (Jan 17, 11.16)

To, že jsme cizinci, má dvě stránky:

- a) Kapitola 1,17 poukazuje na to, že jako křesťané žijeme *navenek* na zemi jako cizinci. Proto, když to není nezbytné, se neangažujeme v lidských organizacích, ať je to v politickém, kulturním nebo náboženském ohledu.
- b) V kapitole 2,11 jde o to, že jsme na zemi *vnitřně* cizinci. V srdci odsuzujeme způsob jednání lidí tohoto světa a požadavky v nás přebývajícího hříchu. Zdržujeme se tedy „tělesných žádostí“, neboť ty zatěžují naši duši.

Když přijmeme a uskutečňujeme toto Petrovo napomenutí a vnitřně i navenek žijeme ve světě jako cizinci, je naše duše volná pro Boha a Jeho věc.

Jak to můžeme uskutečňovat? Když hledíme na onoho Cizince, jak On zde kdysi žil. Přišel z nebe na zem, vykonal své dílo a vrátil se zpět do nebeské vlasti. Od jeslí až ke kříži byl Pán Ježíš ve svém srdci a ve svých vnějších vztazích cizincem z nebe. I my jsme nebesťáci. Toto vnitřní nasměrování k nebi nám dává sílu, abychom zde žili jako cizinci.

Verš 12: ... abyste vedli své chození mezi národy ctihodně, aby ti, v čem proti vám mluví jako proti zločincům, z dobrých skutků, na které hledí, oslavovali Boha v den navštívení.

Tento verš obsahuje tři body:

- Předně jsme vyzýváni, abychom ve svém životě byli vůči nevěřícím korektní. Máme plnit své povinnosti, nikoho nepomlouvat a – pokud je na nás – žít se všemi lidmi v pokoji.
- Pak je vyzdvížena skutečnost, že nevěřící vykoupeným lidem nerozumí a odmítají je. Často o nás mluví špatně a žalují na nás.
- V den navštívení postaví Bůh všechny lidi a jejich konání do svého světla. Jestliže je naše chování ve světě správné, bude to v onen den viditelné. Pak budou nevěřící lidé nuceni uznat naše dobré skutky. Budou muset potvrdit Boží úsudek o našem chování. Tím oslaví Boha.

Naše chování jako občanů státu

Kapitola 2,13 – 17

Tyto verše nám dávají směrnice, jak se máme chovat jako občané státu vůči vládě.

Verš 13: Poddávejte se každému lidskému zřízení pro Pána: ať králi jako nejvyššímu pánu ...

První výzva zní: Podřizujte se vládě! To má dvě hlediska:

- Předně je třeba přijmout vládu své země jako Bohem pověřenou. Je sice lidským zřízením, ale je Bohem dána pro soužití lidí. To potvrzuje Římanům 13,1: „Neboť nejsou vrchnosti, kromě od Boha, ty ale, které jsou, jsou od Boha ustanoveny.“ Bůh v dnešní době vládne skrze *pro-zřetelnost*. Působí za kulisami a vždy dosahuje svých cílů.
- K tomu se vládě podřizujeme, posloucháme ji a dbáme jejích směrnic. Činíme to „pro Pána“, tedy v první řadě z lásky k Němu a ne proto, abychom ušli trestu (Řím 13,5).

Verš 14: ... nebo místodržícím jako těm, kteří jsou od něho posíláni k potrestání zločinců, ale k chvále těch, kdo činí dobré.

Vláda tu je proto, aby trestala zlo a podporovala dobro. Proto je Bohem ustanovená. Často si příliš málo uvědomujeme, jak důležitá je autorita vlády země. V době neklidu mezi mládeží ve Švýcarsku někdo velkými písmeny nasprejoval na dům: „Žádná moc pro nikoho.“ Ten člověk neměl jasno v tom, co tento výrok ve skutečnosti znamená. Kdyby už nebyla autorita

vlády, platilo by pěstní právo. Jak hrozné jsou takové poměry, vidíme v zemích, kde vládne revoluce a anarchie.

Jak vděční smíme být za to, že Bůh nám ve své milosti dává vlády, které vystupují proti zlému, a tím udržují společenský pořádek.

Verše 15 a 16: Neboť taková je Boží vůle, abyste tím, že činíte dobré, umlčovali nevědomost nerozumných lidí: jako svobodní a ne jako takoví, kteří mají svobodu za plášť špatnosti, nýbrž jako Boží služebníci.

Mnozí nevěřící lidé jsou nevědomí ohledně ceny vlády a často a rádi kritizují úřední osoby. Jestliže my křesťané posloucháme nařízení vlády, děláme něco dobrého a přivádíme kritiky k mlčení. Ačkoli známe křesťanskou svobodu, nepoužíváme ji, abychom se vzpouzeli proti autoritám. Ne, z lásky k Bohu Ho posloucháme a podřizujeme se vládě. Tak prokazujeme, že jsme Božími služebníky.

Verš 17: Prokazujte všem čest; milujte bratrstvo; bojte se Boha; ctěte krále.

Tento verš obsahuje čtyři výzvy. Když všechny čtyři stejnou mírou uskutečňujeme, je naše chování ve světě v dobré rovnováze.

- „Prokazujte všem čest.“ Máme všechny lidi ctít, zvláště ale ty, kteří ve společnosti zaujímají zvláštní postavení: učitele ve škole, vedoucího na pracovišti, atd.
- „Milujte bratrstvo.“ Věřící máme *milovat*. To je víc než ctít. Tu se účastní naše srdce. Milujeme je, protože patří k Boží rodině.
- „Bojte se Boha.“ Tím jsme vyzýváni, abychom ve svém životě měli před svými očima Boha. Všechno naše konání a všechny naše kontakty, které máme s lidmi, se mají vyznačovat pravou Boží bázní.
- „Ctěte krále.“ Na závěr naučení o našem chování vůči vládě jsme vyzýváni, abychom hlavně státu prokazovali zvláštní uctivost.

Naše chování na pracovišti

Kapitola 2,18 – 25

Ve verších 18-20 jsou osloveni domácí služebníci tehdejší doby. Z toho na jedné straně plynou směrnice pro nás na pracovišti a na druhé straně všeobecná naučení pro naše chování v těžkých situacích.

Verše 21-25 nám představují Pána Ježíše dvojím způsobem:

- Jeho život jako příklad pro naše chování (verše 21-23),
- Jeho smrt na kříži jako pohnutku pro naši praxi (verš 24).

Verš 25 nám připomíná, že jsme se vzdali svévole, a nyní naše zorné pole vyplňuje Pastýř.

Domácí služebníci

Verš 18: Vy, domácí služebníci, podřizujte se pánům ve vši bázni, nejen dobrým a mírným, nýbrž i zlým.

Domácí otroci byli tehdy bez ochrany vystaveni způsobům a náladám svých pánů. Někteří měli dobré a mírné pány. V takovém případě pro ně bylo jednodušší poslouchat jejich příkazy. Druzí museli sloužit zlým a převráceným pánům. Ti od nich vyžadovali často ponižující práce. To jim dávalo zvláštní příležitost svou poddaností vydávat svědectví o Pánu Ježíši.

Tato směrnice je dnes použitelná na každého zaměstnance. Bible vychází ve svých naučeních často z některé z tehdejších situací, a ukazuje potom všeobecně platné zásady. Tak i zde: Jako zaměstnanci se máme podřizovat nejen dobrým, nýbrž i „zlým“ představeným.

Verš 19: Neboť to je milé, když někdo pro svědomí před Bohem snáší těžkosti, když nespravedlivě trpí.

Věřící služebníci trpěli v těžkých situacích často neprávem. Protože chtěli poslouchat Boha, nevzpírali se proti tomu, nýbrž snášeli toto nespravedlivé jednání. Toto chování bylo Bohu milé. Zdá se, že tím Petr vyzvedá všeobecně platnou skutečnost: Kdo kvůli svědomí přijímá nevýhody a snáší nespravedlivé jednání, může si být za to jist Božím uznáním.

Verš 20: Neboť jaká je to sláva, jestliže vytrváte, když hřešíte a jste bití? Ale jestliže vytrváte, když činíte dobře a trpíte, je to u Boha milé.

Otroci často pod svými pány těžce trpěli. Mnozí uprchli. Ale Petr zde předpokládal, že věřící otroci v těžkých situacích vytrvali. Mohli trpět ze dvou různých důvodů:

- Předně když hřešili, a byli proto svými pány potrestáni. Pak trpěli pro svou vlastní vinu. Toto chování nemohl Bůh uznat.

- Za druhé když činili dobře, ale vzpírali se poslechnout směrnic, které byly přímo proti Boží vůli, a proto byli trestáni. Toto chování bylo Bohu příjemné.

I dnes se může stát, že máme v práci těžkou situaci. Pak Pán všeobecně očekává, že v tom vytrváme. Chtěl by, abychom v této situaci nehřešili, nýbrž zachovali si před Bohem dobré svědomí. To nám za určitých okolností přináší nevýhody, ale máme pak Boží souhlas.

Ve šlépějích Ježíše Krista

Verš 21: Neboť k tomu jste byli povoláni; neboť i Kristus za vás trpěl, vám zanecháváje příklad, abyste následovali v jeho šlépějích; ...

Životní cesta našeho Pána byla cestou utrpení. Avšak On po ní šel poslušně a v plné důvěře v Boha, takže my křesťané v Něm máme dokonalý příklad pro svůj život. V písku pouště této země nám zanechal své stopy. To je velká milost!

I životní cesta věřícího vede mnohými utrpeními. Ale nikdo nemusí prodělatvat tolik jako náš Pán. Jeho cesta byla ze všech nejtěžší. O Něm čteme v Žalmu 89,52: „Jak tvoji nepřátelé, Hospodine, jak utrhalí šlépějím pomazaného tvého!“ Přesto bylo Jeho chování v těžkých situacích, když trpěl nepřátelství od světa, a v těžkých utrpeních dokonalé. V Jeho šlépějích smíme jít za Ním.

Myslím na své dětství. Když napadl čerstvý sníh, pokoušeli jsme se jako děti jít ve stopách, které zanechal nějaký dospělý. Avšak většinou se nám to tak moc nedařilo, ztráceli jsme přitom rovnováhu a někdy jsme i upadli. Přesto jsme stále znovu chtěli šlapat do vyznačených stop.

Tak tomu je i v duchovním životě. Stopy Pána Ježíše jsou dokonalé. Jestliže se pokoušíme jít v těchto stopách, často kolísáme. Stane se i to, že upadneme. Ale znovu vstáváme a znovu zkoušíme jít v Jeho stopě. Petr nám ukazuje pět šlépějí našeho Pána. Každým krokem se to pro nás stává obtížnějším.

První šlépěj

Verš 22a: ... který hříchu neučinil, ...

Náš Spasitel neudělal žádný hřích. Ve všem svém jednání byl bezchybný. To je první krok, který smíme napodobovat. V ničem, co konáme, nemáme hřešit. Avšak jak často v tom selháváme!

Druhá šlépěj

Verš 22b: ... ani nebyla nalezena lest v jeho ústech, ...

Slova Pána Ježíše byla beze lsti. U Něho se potvrdila prorocká výpověď: „Má myšlenka nejde dále než má ústa.“ (Žalm 17,3) Jednou byl dotázán: „Kdo jsi ty?“ Tu odpověděl: „Naprostoto to, co k vám také mluvím.“ (Jan 8,25) Jeho slova byla v naprostém souhlasu s Jeho nitrem. Pro nás je těžší napodobovat takové jednání. Nejde o naše ruce, nýbrž o naše ústa. Nemáme svými slovy vzbuzovat falešný dojem. Jak rychle mluvíme zbožněji, než jací skutečně jsme. Pak naše slova neodpovídají skutečnosti našeho života.

Třetí šlépěj

Verš 23a: ... který, když mu spílali, neodplácel spíláním, ...

Pán Ježíš byl nespravedlivě kárán a byl tupen. Jak na to reagoval? Ačkoli měl všechny důvody, aby pokáral křivdu od svých žalobců, mlčel. I my jsme káráni, někdy právem, někdy neprávem. Pak jsme v nebezpečí, že budeme oplácet. Všímněme si: Nehřešit ústy, když k nám jsou všichni milí, je jednodušší, než když jsme káráni. Jaká milost to je, když v takových chvílích mlčíme a můžeme tak ukazovat něco z postoje našeho Pána.

Čtvrtá šlépěj

Verš 23b: ... trpěv, nehrozil, ...

Náš Spasitel nehrozil soudem, když Ho lidé trápili, ačkoli by měl moc tuto pohružku vykonat. Mlčel, když Ho bičovali. Zůstal němý, když Ho tupili. V proroku Izaiášovi o Něm čteme: „Bylo s ním zle nakládáno, ale sklonil se a neotevřel svá ústa, jako beránek, který je veden na porážku, a jako ovce, která je němá před svými střihači; a neotevřel svá ústa.“ (Iz. 53,7)

Jsou chvíle, kdy jsme napadáni a uráženi zvláště zlým způsobem. Jak na to reagujeme? Umíme i potom ještě mlčet? Anebo nehrozíme jen proto, že nejsme v stavu pohružky vykonat? Není snadné tiše snášet taková utrpení. Ale chtějme i v tom následovat stop svého Mistra.

Pátá šlépěj

Verš 23c: ... nýbrž předával se tomu, který soudí spravedlivě; ...

Všechny křivdy, které Pán Ježíš strpěl od lidí, předal Bohu. Neměl ve svém srdci hněv proti těm, kteří Mu byli nepřátelští, nýbrž šel svou cestou v pokoji dále. Svou věc odložil u Toho, jenž všechno spravedlivě posoudí. Tato šlépěj je pro nás nejtěžší. Zde se nejedná o naše ruce nebo o naše ústa, nýbrž o naše srdce. Někdy je naše srdce křivdou těžce zraněno. Možná, že dove-deme o tom mlčet. Nespíláme a nehrozíme. Ale jsme hluboce nešťastní a nosíme v sobě hněv, který nikdo z lidí nepozoruje. Jak se můžeme s takovou věcí vypořádat? Smíme ji předat Bohu, který vše posuzuje spravedlivě. U tohoto kroku nejde o druhé, nýbrž o štěstí a klid našeho vlastního srdce. Ne každá věc může být rychle urovnána. Mnoho nespravedlností zůstane. Ale naše srdce jsou osvobozena, když věc přenecháme Bohu.

Jeho smrt na kříži ovlivňuje naši praxi

Verš 24: ... on sám nesl naše hříchy na svém těle na dřevě, abychom my, zemřelí hříchům, žili spravedlnosti, jehož ranami jste byli uzdraveni.

Pán Ježíš nesl naše hříchy na svém těle na dřevě. Ve třech hodinách tmy byly na Něho vloženy hříchy všech, kteří v Něho věří. Všechny naše zlé myšlenky, zlá slova, zlé skutky a převrácené cesty potrestal Bůh na Ježíši Kristu. „Trest k našemu pokoji ležel na něm, a jeho ranami jsme uzdraveni.“ (Iz. 53,5) On snášel tyto rány božského soudu zástupně za nás. Ale přišla chvíle, kdy mohl zvolat: „Dokonáno jest.“ (Jan 19,30) Petr zde chce výkupné dílo Pána Ježíše spojit s praxí našeho života. Ze skutečnosti, že Spasitel nesl v Božím soudu naše hříchy, vyvozuje dva důsledky pro každodenní život víry:

- *Zemřeli jsme hříchům.* Pohled ke kříži je nejsilnější pohnutkou pro to, abychom nehřešili. Tam vidíme, jak jsou hříchy v Božích očích hrozné. To nás ochraňuje, abychom lehkovážně neupadali do hříchu.
- *Žijeme spravedlnosti.* Poněvadž Ježíš Kristus za nás vytrpěl rány Božího soudu, byli jsme zachráněni, a nyní jsme schopni vést život v souhlasu s Bohem. Chce nás nejen ochránit před tím záporným, před hřešením, nýbrž chce v našem životě způsobit něco kladného.

Verš 25: Neboť jste bloudili jako ovce, ale nyní jste se vrátili zpět k pastýři a dohlížitelí svých duší.

Abychom mohli tomuto verši dobře rozumět, musíme myslet na lidi z izraelského národa. Ti se od Boha odklonili a ztratili orientaci. „My všichni jsme zabloudili jako ovce, jeden každý jsme se obrátili na svou cestu.“ (Iz. 53,6) Ale někteří z tohoto národa poznali svůj stav a přáli si přijít opět do souladu s Bohem. Vyznali: „Bloudil jsem jako ztracená ovce.“ Protože jako ovce ne našli cestu zpět, prosili Pastýře. „Hledej služebníka svého.“ (Žalm 119,176) Na této cestě a v tomto postoji se adresáti Listu navrátili k Pastýři a Dohlížiteli svých duší.

I my jsme před svým obrácením chodili po svévolných cestách a ztratili jsme všechnu duchovní orientaci. Ale Pán nás hledal. Když nás našel, nesl nás na svých ramenou zpátky k sobě. Nejenom ukončil stav, kdy jsme neměli orientaci. Ne, On nám dal úplnou záchranu duše.

Jako *Pastýř* se stará nyní o naše srdce, protože ví, že tam jsou východové života. Chtěl by, abychom se nerušeně těšili ze svého vnitřního vztahu k Němu. Jako *Dohlížel* myslí více na naše chování. Zasazuje se o to, abychom ve svém životě byli svědectvím o Bohu.

Naše chování v manželství

Kapitola 3,1 – 7

Petr nyní dává pokyny k chování v manželském životě. Nejdříve oslovuje ženy, a následně muže. Pro křesťany v manželství je toto prvním okruhem, ve kterém mohou jeden druhému ukazovat něco z Božích vlastností.

Slovo manželkám

Postoj a jednání žen

Verše 1 a 2: Stejně tak vy, ženy, podřizujte se svým vlastním mužům, aby, i když někteří neposlouchají slovo, byli získáni chozením žen beze slova, když viděli vaše v bázi čisté chození; ...

Jak může manželka ve svém chování uskutečňovat královské kněžství?

- Když zaujímá postavení podřízenosti vůči svému muži. To sice dnes není moderní, ale my se řídíme podle směrnic Bible. Když věřící ženy v manželství vyplňují své od Boha dané postavení, má to požehnané výsledky.

- Když vede život, který není charakterizován mnoha slovy, nýbrž *Boží bázní a čistotou*. Taková žena nechce činit nic, co se Bohu nelíbí, a varuje se zlého. Je to požehnání a pomoc pro manžela, když má bohabojnou ženu!

Petr zde mluví o manželích, kteří nevěří Božímu slovu nebo ho neposlouchají. Tu se může na jedné straně jednat o neobrácené muže. Z toho nesmíme v žádném případě soudit, že si věřící křesťanka smí vzít nevěřícího muže. To naprosto odporuje Božímu slovu (2. Kor. 6,14).

Ale stává se, že v manželství přijme Pána Ježíše vírou jen žena. V tomto případě může svým Bohu příjemným chováním v postavení podřízenosti být svému muži svědectvím a získat ho pro křesťanskou víru. Na druhé straně je, žel, také možné, že věřící mužové neposlouchají Boží slovo.

Bible ukazuje některé příklady, kdy manželky byly více duchovní než jejich mužové. Myslíme na ženu Manue v Soudců 13 nebo na Alžbětu, manželku Zachariášovu. Obě ukazovaly více víry než jejich mužové. Ani v takové situaci nemá žena svého muže napomínat nebo ho poučovat, nýbrž se mu má podřizovat a vést bohabojný život. Tak může být tento beze slov získán pro pravdu.

Vnitřní ozdoba manželek

Verše 3 a 4: ... jejichž ozdoba ať není ta vnější splétáním vlasů a ověšováním zlatých ozdob nebo oblékáním šatů, nýbrž ten skrytý člověk srdce v nepomíjitelné ozdobě tichého a pokojného ducha, který je před Bohem velmi vzácný.

Petr byl ženatý. Proto věděl, že ženy se rády zdobí. Ozdoba žen je důležitý znak královského kněžství. Ovšem Bůh nechce, aby na sebe *vnějšími* ozdobami přitahovaly pohledy mužů. Věřící ženy nemají být nápadné působivými účesy, vkusnými oděvy nebo zlatými ozdobami. Naopak se vyznačují *vnitřní* ozdobou; tichým a pokojným duchem. Tím nejsou míněny lidské povahy, neboť jsou povahově tiché i temperamentní ženy. U obojích může Boží Duch vyvést tento tichý a pokojný postoj ducha, který je před Bohem velmi vzácný. Této vnitřní ozdobě přičítá velmi vysokou cenu. Není to pobídka pro věřící ženy, aby o to usilovaly?

Verš 5: Neboť tak se kdysi ozdobovaly i svaté ženy, které upíraly svou naději k Bohu a poddávaly se svým vlastním mužům: ...

Petr podepírá tato napomenutí připomínkou věřících žen ze Starého zákona, které se vyznačovaly poddaností a Boží bázní. Když se manželé chovali chybně, mělo to také důsledky pro ně. Přesto se i v takových situacích poddávaly svým mužům a důvěřovaly v Boha. Můžeme myslet na Sáru: Když Abraham šel v nevěře do Egypta, byla tím přímo zasažena. Ale Bůh se jí zastal: „Hospodin bil faraona a jeho dům velikými ranami pro Sarai, ženu Abramovu.“ (1. M. 12,17)

Verš 6: ... jako Sára poslouchala Abrahama a nazývala ho pánem, jejímiž dětmi jste se staly, když činíte dobré a nebojíte se žádné hrůzy.

Tento verš nám ukazuje postoj Sáry podle Boha ve vztahu k jejímu muži. Řekla ve svém nitru: „Můj pán je starý!“ (1. M. 18,12) Tento vnitřní postoj vyznačoval také její chování.

Když se věřící ženy ve svém srdci podřizují svým mužům, jsou duchovními dětmi Sáry. Bůh by chtěl, aby ve všech situacích zachovávaly tento dobrý postoj a nebály se možných důsledků, nýbrž důvěřovaly Bohu.

Slovo manželům

Verš 7: Vy, muži, stejně, bydlejte s nimi podle známosti jako při slabší nádobě, ženské, dávající jim čest jako takovým, které jsou také spoludědicové milosti života, aby vaše modlitby neměly překážku.

Mužové mají rovněž úkol uskutečňovat královské kněžství v manželském životě. První výzva zní: „Bydlejte s nimi!“ Jinými slovy to znamená: Bud'te co možná u svých žen. Muži se nemají potulovat. Přirozeně, že jsou situace v povolání nebo ve službě pro Pána, v nichž muž je oddělen od své ženy. Tomu se nedá vyhnout.

Podle známosti bydlet se ženami znamená poznávat zvláštní způsob a zvláštní přání vlastní ženy a podle toho jednat.

Žena je slabší nádoba. Proto Bůh od mužů očekává, že svým ženám dají více, než od nich dostanou. Žel, že tomu je často naopak.

Žena má ženské pocity, kterým muž nedokáže zcela rozumět. Když muži svým ženám dobře nerozumějí, jsou v nebezpečí, že jimi budou pohrdat. Proti tomu Petr vystupuje výzvou: „Dávejte jim čest!“ Muži mají dbát na své ženy a dávat jim po Pánu první místo. Neboť při vši rozdílnosti mezi mužem a ženou mají před Bohem stejnou cenu. To je vyjádřeno větou: „Které jsou

také spoludědicové milosti života.“ Vlastní stejný věčný život a mají stejné možnosti obcenství s Bohem jako muži.

Když se muži v manželství nechovají správně, může být, že jejich modlitby v rodinách nebo ve shromáždění mají zábrany, to znamená, že nejsou vyslyšeny. To ukazuje, jak velké jsou důsledky chování mužů vůči jejich ženám.

Naše chování v Božím lidu

Kapitola 3,8 – 12

Verše 8-12 se týkají našeho chování v okruhu věřících. Přitom klade Petr zvláštní důraz na naše smýšlení, které se má ve vzájemném styku rozvíjet.

Vzájemná vlídnost

Verš 8: Konečně ale buďte všichni stejně smýšlející, soucitní, plní bratrské lásky, milosrdní, pokorní, ...

Vztah věřících navzájem je charakterizován vzájemnou vlídností. To se ukazuje pomocí následujících pěti znaků:

a) Stejně smýšlející

Apoštol Pavel v 1. Korintským 2,16 prohlašuje: „Máme Kristovu mysl.“ To je v zásadě pravda o každém vykoupeném. Myslíme, jako myslí Kristus. Skrze nový život a přebývání Ducha jsme schopni myslet myšlenkami Pána Ježíše. Ale apoštolu Petrovi jde o to, abychom to prakticky uskutečňovali, neboť to je hlavní bod pro šťastné soužití.

b) Bud'te soucitní

Ukazujeme skutečný zájem o své spoluvěřící, když se jich ptáme, jak se jim daří, anebo když jim nasloucháme? V Římanům 12,15 jsme vyzýváni: „Radujte se s radujícími, plačte s plačícími.“

c) Bud'te plni bratrské lásky

Naše náklonnost se smí svobodně rozvíjet ke všem věřícím. To vytváří dobrou atmosféru důvěry.

d) *Bud'te milosrdní*

Milosrdenství jde o krok dále než soucit. Uplatňuje se tehdy, když se Boží dítě vlastní vinou dostalo do těžkostí. Místo abychom řekli: „Jsi sám vinen! Teď musíš sklídit, co jsi zasel!“, máme mu – tak jako milosrdný Samaritán v Lukáši 10 – přijít na pomoc. Tato mírnost má hojivý účinek.

e) *Bud'te pokorní*

Pokora má co činit s naším vnitřním postojem. Nejde o to vypadat pokorným, nýbrž být pokorný. To je velký rozdíl. Pán Ježíš nás zve: „Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem.“ (Mat. 11,29)

Zásada milosti

Verš 9: ... a neodplácejte zlé zlým ani urážku urážkou, nýbrž naopak žehnejte, protože k tomu jste byli povoláni, abyste zdědili požehnání.

Žel, že i v Božím lidu se děje zlé. Jak na to máme reagovat? Adresáti Listu pocházeli z izraelského národa. Znali *zásadu zákona*: „Oko za oko, zub za zub.“ (2. M. 21.24), tedy princip spravedlivé odplaty. Ale Pán Ježíš uvedl *zásadu milosti*: „Slyšeli jste, že bylo řečeno: Oko za oko a zub za zub. Já ale vám říkám: Neodporujte zlému, nýbrž kdo tě udeří na pravou tvář, tomu nastav i druhou.“ (Mat. 5,38.39) Proto nyní platí: „Přemáhej zlé dobrým.“ (Řím. 12,21) Bůh nám všem dává nezasloužené požehnání. Jeho milostivé jednání má charakterizovat také naše chování vůči spoluvěřícím.

Zásada vlády

Ve verších 10-12 cituje apoštol část ze Žalmu 34. Tím nám chce na jedné straně dát další poukazy pro náš praktický život víry a na druhé straně představit princip rozsévání a žně.

Verše 10 a 11: „Neboť kdo chce milovat život a vidět dobré dny, ten ať zdržuje svůj jazyk od zlého a své rty, aby nemluvily klam; ale ať se odvrací od zlého a činí dobré; ať hledá pokoj a žene se za ním ...

Chceme-li na zemi prožívat dobré dny, je třeba dbát následujícího:

- *Držet jazyk na uzdě.* Nemáme svým mluvením zraňovat druhé a činit je špatnými.

1. Pet. 3,13-17

- *Dělat dobré místo zlého.* V našem myšlení a jednání je třeba odstoupit od zlého a snažit se být dobrými skutky lidem kolem sebe k požehnání.
- *Vynaložit energii na pokoj.* Jak rychle pokoj zmizí! Proto máme vynaložit svou energii, aby pokoj zůstal zachován a posílen.

Verš 12: ... neboť oči Pána jsou obráceny na spravedlivé a jeho uši k jejich snažným prosbám; tvář Páně je ale proti těm, kteří činí zlé věci.“

Bůh vidí každého vykoupeného, jenž jde po své životní cestě v praktické spravedlnosti. Žehná mu a prokazuje mu svoji dobrotu. Bůh si všímá ale také každého křesťana, který činí zlé, a protiví se mu v cestách své vlády. Pozitivní a negativní příklad z Bible nám ujasní, co zde má Petr na mysli:

- O Jobovi čteme: „Jemu podobného muže není na zemi, dokonalého a přímého, bojícího se Boha a varujícího se zlého.“ (Job 1,8) Bůh sám mu vystavil toto vynikající svědectví. A jaký toho byl důsledek? Bůh mu požehnal. Měl deset dětí a byl multimilionář. I když ho Bůh těžce zkoušel, přece na konci knihy čteme: „Hospodin požehnal Jobův konec více než jeho počátek.“ (Job 42,12) To je velmi působivé! Na jeho vynikající jednání Bůh odpověděl prokázáním zvláštní přízně.
- Jákob se naproti tomu nevyznačoval praktickou spravedlností. Když svého otce beze studu obelhal a oklamal, musel zakusit, že tvář Hospodina je proti němu. V Lábanovi, svém tchánovi, obdržel odpůrce, který mu byl rovnocenný ve lsti a prohnání. Tak u něho prožil těžké roky. A jak hořká byla jeho žeň, když ho jeho synové oklamali kozlem (1. M. 37,31-35) poté, co on sám přelstil kozlíkem svého otce (1. M. 27,9-27)! Na konci svého života před faraonem vyznal: „Dnů let putování mého sto a třiceti let jest; nemnozí a zlí byli dnové let života mého.“ (1. M. 47,9)

Naše chování ve světě

Kapitola 3,13 – 17

Napodobitelé dobrého

Verš 13: A kdo jest, ježto vám bude činit zlé, jestliže jste se stali horlivými pro dobré?

Tato horlivost pro dobré byla dokonale viděna v životě Pána Ježíše. On byl ten Dobrý a činil dobré. Jestliže nyní Ježíše Krista napodobujeme v denním životě a činíme dobré, je to podporou pro soužití lidí. Všeobecně pak zakoušíme, že lidé – ať jsou věřící nebo nevěřící – nám potom nebudou prokazovat nic zlého.

Utrpení pro spravedlnost

Verš 14: Ale i kdybyste měli trpět pro spravedlnost, blahoslavení jste! Nebojte se ale jejich strachu, ani nebudte zděšeni, ...

Slovem „Ale“ jsme nyní upozorněni na možnost, že pro své spravedlivé jednání můžeme trpět. Co je tím míněno, bych chtěl ilustrovat na příkladu:

Jeden křesťan vedl obchod s oděvy. Přívětivá dáma si jednoho dne dala podrobně poradit, a nakonec si koupila krásné šaty na svatbu. U pokladny řekla: „Na účtenku napište „pracovní oděv“, pak to můj šéf zaplatí.“ Nato prodavač odvětil: „To nemohu udělat, to před Bohem není správné.“ Tu se ta přívětivá dáma rozzlobila a opustila obchod s hněvivými slovy: „Ve vašem obchodě jsem byla naposledy.“

Může se stát, že nevěřící si od nás přejí nebo žádají něco, co je proti Boží vůli, ale jim to přináší výhodu. To musíme odmítnout, abychom nehřešili proti Bohu. Když nám to přinese nevýhody, trpíme pro spravedlnost.

„Nebojte se ale jejich strachu.“ Je to strach nevěřících. Bojí se důsledků spravedlivého vedení života. Proto činí kompromisy, neberou to tak doslova s pravdou a jednají nespravedlivě. Nevěřící obchodník by tomu křesťanovi vlastnickému obchod s oděvy řekl: „Poslyšte, to, co děláte, je sice krásné a dobré, ale tak já nemohu svůj obchod vést, jinak bych brzy už neměl žádné zákazníky.“

Tento strach lidí, kteří neznají Ježíše Krista, se nás nemá zmocňovat. Nao-pak, smíme se považovat za šťastné, když jsme kvůli svému spravedlivému způsobu života znevýhodněni, neboť v tom následujeme svého Mistra.

Ježíš Kristus je náš Pán

Verš 15: ... nýbrž posvěcujte Krista, Pána, ve svých srdcích. Bud'te vždy hotovi k zodpovídání se vůči každému, kdo od vás vyžádá počet z naděje, která je ve vás, ...

Místo abychom se báli následků spravedlivého života, činíme rozhodnutí srdce uznávat Krista jako Pána nad všemi okruhy našeho života.

Takový postoj vzbudí u lidí kolem nás otázky. V tomto případě máme být hotovi se zodpovídat a vydat počet ze své naděje.

Naděje je zde očekávání zjevení našeho Pána Ježíše Krista ve slávě. Pak bude na vší zemi uznáván jako Vládce. My křesťané v tom předbíháme a už nyní Mu přenecháváme vládu nad svým životem. Nevěřícím lidem pak vysvětlíme: „Nemohu udělat tuto nepravost, protože chci poslouchat Pána Ježíše.“

Někdy jsme v nebezpečí vyhnout se takovému vydání počtu před lidmi. Jak zdůvodňujeme odmítnutí pozvání ke světské zábavě? Řekneme prostě. „Mám už v plánu něco jiného?“ Anebo máme odvahu se svobodně přiznat k Pánu?

Verš 16a: ... ale s tichostí a bázní; ...

Tento dovětek nám ukazuje, jak v takových těžkých chvílích máme reagovat. Nejde jen o to, co chceme lidem říci, nýbrž také *jak* to řekneme, neboť „tón dělá hudbu“. Jsme vyzýváni, abychom s lidmi jednali *tiše* a abychom se báli Pána Ježíše zneuctít svými slovy. Opakem by bylo drzé a povýšené vystupování. Jak dokonale *tiše* a srdcem pokorně reagoval náš Pán v takových situacích. On je náš příklad.

Verš 16b: ... majíce dobré svědomí, aby, v čem proti vám mluví jako proti zločincům, byli zahanbeni ti, kteří pomlouvají vaše dobré chození v Kristu.

Jak je důležité, abychom ve všem, co mluvíme a děláme, vždy měli dobré svědomí. Pak bude viditelné, že naše chození v životě ctí Ježíše Krista a že falešné výroky nevěřících proti nám jsou hanebnou pomluvou.

Verš 17: Neboť je lépe, chce-li to Boží vůle, trpět pro činění dobrého než pro činění zlého.

V problémech, které nám svět činí, se máme vždy upřímně ptát, co je příčinou. Jak snadno se klameme. Když trpíme pro vlastní chybu, nemůžeme tvrdit, že trpíme pro spravedlnost.

Jeden věřící mi vyprávěl: „Byl jsem svým vedoucím okamžitě propuštěn, protože jsem jako křesťan nemohl vyhovět jeho přáním.“ Nejprve jsem s ním měl soucit, protože kvůli svému svědomí ztratil práci. Po nějaké době jsem se ale dověděl, že svého představeného udeřil, a proto byl propuštěn. Tu

jsem poznal: Tento křesťan nemusel trpět pro činění dobrého, nýbrž pro činění zlého.

Zneuctuje to Pána, když trpíme pro činění zlého a jsme za to potrestáni. Ale může se stát – jestliže to Bůh chce, že kvůli konání dobrého musíme přijmout nevýhody nebo dokonce musíme trpět. To je před Bohem správné.

Kristus – nejsilnější argument

Kapitola 3,18 – 22

Ježíš Kristus je nejsilnější argument pro to, abychom nehřešili, ale vedli život, který se líbí Bohu.

Kristus trpěl za naše hříchy

Verš 18a: Neboť Kristus přece jednou trpěl za naše hříchy, spravedlivý za nespravedlivé, aby nás přivedl k Bohu, ...

Ježíš Kristus na kříži ve třech hodinách tmy *jednou* trpěl za naše hříchy. To stačí v celé věčnosti. Proto my věřící už nemáme trpět za hříchy. Zajímavý a božský důkaz! Nebyly to Jeho vlastní, nýbrž naše hříchy, které na sebe zástupně za nás vzal. Trpěl tam jako spravedlivý za nás nespravedlivé.

Naše hříchy nám uzavíraly cestu k Bohu. Avšak tato překážka byla obdivuhodným výkupným dílem našeho Pána odstraněna. Nyní jsme už podle ducha přivedeni k Bohu. V budoucnosti k Němu budeme přivedeni také tělesně. Naše blízkost k Bohu je pro nás dalším argumentem pro to, abychom nehřešili.

Kristus je přítomen skrze Ducha

Verš 18b: ... usmrčen podle těla, ale živý učiněn podle Ducha, ...

Když Petr mluví o Ježíšově smrti na kříži, ukazuje téměř vždy lidskou stránku. Tak i zde. Ježíš Kristus byl svými krajany usmrčen.

To má důsledky pro celé lidstvo: Tento tichý a pokorný Cizinec, jenž chodil po zemi a udílel požehnání, byl zabit. Proto už není tímto způsobem na zemi přítomný. Marie Magdaléna Jej tak znala. Když Ho po Jeho vzkříšení opět uviděla, doufala, že Ho bude nadále takto mít. Ale On jí řekl: „Nedotýkej se mne.“ (Jan 20,17) Tím Marii ukázal, že u ní nezůstane tělesně.

I Pavel potvrzuje tuto změnu: „Jestliže jsme znali Krista podle těla, nyní ho již takto neznáme.“ (2. Kor. 5,16)

Mocí Ducha Božího byl Ježíš Kristus vzkříšen. Proto Ho nyní vlastníme novým způsobem. Duch Boží, který Ho vzkřísil, Jej nyní činí při čtení Božího slova živým v našich srdcích. Tak je Pán Ježíš pro nás skutečností. Věříme v Něho a milujeme Ho, ačkoli Jej svýma přirozenýma očima nevidíme (kap. 1,8).

Kristus působil skrze Ducha v době Noého

Verš 19: ... když také šel a kázal duchům, kteří jsou ve vězení, ...

Skutečnost, že Pán je a působí na zemi skrze Ducha, není nová. Už před potopou kázal skrze Ducha tehdy žijícím lidem, když Noé je varoval před přicházející potopou. Avšak většina z nich na to nedbala a zahynula ve vodách soudu. Jejich tělo se porušilo, ale jejich duše šla do říše mrtvých. Tato oblast je zde nazvána vězením, kde duše nevěřících lidí čekají na věčný trest.

Pán tedy nešel do říše mrtvých, aby tam kázal duším. Tato myšlenka je v celém Božím slovu neznámá. Pro zemřelé lidi není už šance k obrácení, neboť: „Kam ten strom padne, tam zůstane.“ (Kazatel 11,3)

Verš 20: ... kteří kdysi byli neposlušní, když Boží trpělivost vyčkávala ve dnech Noého, zatím co byla připravována archa, do které vešlo málo, to jest osm duší, a byly zachráněny skrze vodu, ...

V 1. Mojžíšově 6 Hospodin řekl: „Můj duch se nebude věčně s člověkem přít, poněvadž je přece tělo; a jeho dnů bude 120 let.“ (1. M. 6,3) Bůh tehdy měl 120 let trpělivost. Ale potom přišel den soudu. Tak jedná Bůh vždy. Varuje člověka a dává mu možnost k obrácení. Avšak Jeho soud přijde.

Během doby Boží trpělivosti kázal Noé svými ústy a svýma rukama. Každý úder kládívem při stavbě lodi byl varováním před potopou. Tento názorný příklad Noého zdůrazňuje to, že celou kapacitou svého života máme usku-tečňovat královské kněžství.

Většina lidí tehdy neposlechla Boží kázání. Jen nemnozí uvěřili Bohu a vešli do archy. Tato skutečnost je pravdivá za všech dob. Každý člověk je však rád ve velkém zástupu, a přitom se domnívá, že co většina dělá a jak smýšlí, je správné. Nuže, věřící se může posilňovat myšlenkou: Ačkoli patřím k menšíně, mohu si být jistý svou záchranou.

Noé a příslušníci jeho rodiny nebyli lepší než ostatní lidé. I oni si zasloužili soud. Ale vírou se utekli k arše a byli zachráněni. Tytéž vody, v nichž bezbožníci zahynuli, byly pro Noého prostředkem k záchraně. Vyzvedly archu a přinesly ji na očištěnou zemi.

I my jsme zasloužili soud. Ale vírou v Ježíše Krista jsme byli zachráněni. Kříž Golgoty znamenal pro našeho Spasitele soud a smrt, pro nás ale záchranu a život.

Jak zachraňuje křesťanský křest

Verš 21a: ... kterýžto protiobraz také vás nyní zachraňuje, to jest křest (ne odložení nečistoty těla, nýbrž přání dobrého svědomí před Bohem), ...

Křest je protiobraz nebo kopie záchrany Noého v arše. Při křtu jsme byli ponořeni do vody. Tím jsme vyznali: I já jsem zasloužil soud a smrt. Ale nemusíme zůstat pod vodou a zemřít, protože jsme byli do vody položeni v Kristu. On svou smrtí přijal trest za naše hříchy, proto jsme mohli hned zase z vody vyjít. Křtem vydáváme svědectví o tom, že všechny naše hříchy v Kristově smrti plně a provždy zmizely.

Křest je tedy „ne odložení nečistoty těla“ umytím těla, jak to znali Izraelité pod zákonem. Svědčí spíše o tom, že máme před Bohem dobré svědomí, protože Pán Ježíš ohledně našich hříchů vše napravil.

Výkupné dílo Pána Ježíše nás zachraňuje pro nebe, křest náš zachraňuje pro zem (Marek 16,16). Při křtu svědčíme o těchto věcech:

- Naše hříchy už nezatěžují naše svědomí, protože provždy zmizely (verše 18 a 21).
- Chceme následovat Pána Ježíše (Mat. 28,19).
- Zemřeli jsme hříchu (Řím. 6,2-4).
- Zemřeli jsme světu (Kol. 2,12-20).

Jestliže toto svědectví denně uskutečňujeme, jsme ochráněni před světskými vlivy a chybnými kroky. To je význam „záchrany skrze křest“ v našem každodenním životě na zemi.

Kristus v nebi po Boží pravici

Verše 21b a 22: ... skrze vzkříšení Ježíše Krista, který, když vešel do nebe, je po Boží pravici a andělé a mocnosti a moci jsou mu poddáni.

Petr nám na konci této kapitoly představuje Vítěze z Golgoty:

- Ten vstal. To je božský důkaz, že Jeho výkupné dílo je dokonalé.
- Vešel do nebe, protože svůj úkol na zemi splnil.
- Sedí po Boží pravici. Tím Mu Bůh dává nejvyšší čest.
- Andělé, mocnosti a moci jsou mu poddáni, neboť i jako člověk má všechnu moc.

A této slavné Osobě patříme! Když Ho následujeme, zakoušíme opovržení a utrpení. Ale víme, že jdeme za Tím, jehož výkupné dílo je dokonalé, jenž svou cestu na zemi vítězně ukončil, je od Boha poctěn a má v nebi a na zemi všechnu moc. To nám dává sílu pro čistý a svatý život.

Naše chování má ctít Boha

Kapitola 4,1 – 11

Tento oddíl má dvě části:

- a) Ve verších 1-6 jsme vyzýváni, abychom jako křesťané už nehřešili a už se neúčastnili zlého konání světa.
- b) Verše 7-11 nás povzbuzují, abychom působili dobré v okruhu věřících.

Už nehřešte!

Raději trpět, než hřešit

Verš 1: Poněvadž tedy Kristus za nás trpěl v těle, tak i vy se ozbrojte týmž smýšlením; neboť kdo trpěl v těle, odpočívá od hříchu, ...

Tento verš navazuje na kapitolu 3,18 a má tři části:

- a) Na konci nalézáme božskou zásadu: „Kdo trpěl v těle, odpočívá od hříchu.“
- b) Tato zásada platí o Ježíši Kristu, neboť čteme: „Poněvadž tedy Kristus za nás trpěl v těle.“ Ježíš Kristus přišel na zem a byl ve svém životě obklopen hříchem. On sám ale byl bez hříchu. Poslouchal ve všem Boha. To Mu v hříšném světě přineslo utrpení až ke smrti na kříži. Chtěl raději zemřít, než být neposlušný Boha. Tak naplnil Boží vůli, když na kříži z Boží strany trpěl za hříchy a zemřel. Od té doby odpočívá od hříchu, protože ve své smrti vyřešil problém hříchu. List Židům to potvrzuje:

„Tak i Kristus, když byl *jednou* obětován, aby nesl hříchy mnohých, podobně se bez hříchu ukáže k záchraně těm, kteří ho očekávají.“ (Žid. 9,28)

- c) Tuto zásadu používá Petr na praxi našeho života: „I vy se ozbrojte týmž smýšlením.“ To znamená: Raději trpět, než hřešit. Když v hříšném světě posloucháme Boha, zakoušíme od lidí kolem sebe opovržení a odpor. Trpíme pro spravedlnost. Na rozdíl od Pána Ježíše, jenž byl bez hříchu, u nás k tomu přistupuje skutečnost, že v nás bydlí hřích. Když se v našem životě stává činným, vyhýbáme se utrpením a hřešíme. Jestliže však jeho požadavkům nepovolíme, tu trpíme, ale odpočíváme od hříchu, protože nehřešíme. K tomu příklad:

Nevěřící lidé nás pozvou k nějaké příležitosti spojené s rozjařeným pitím. Víme, že se tam znečistíme. Jak se zachováme?

- Řekneme „ano“ a jdeme cestou nejmenšího odporu. Avšak zneuctíme přitom svého Pána.
- Řekneme „ne“ a zakusíme nepochopení a odmítnutí od lidí. Ale nehřešíme.

Jiný příklad: Jsme nespravedlivě napadeni. Jak na to reagujeme?

- Odplácíme stejnou mincí. Pak se nemusíme ovládat, ale hřešíme.
- S pomocí Pána zůstaneme klidní. Pak trpíme nespravedlivé jednání, ale nehřešíme.

Jen poznámka na okraj: Je přirozeně pravda, že hříšný život s sebou dodatečně přináší také utrpení. Avšak to je jiný pohled, který zde před námi nestojí, ale je vyjádřen ve slovech: „Kdo rozsévá pro své tělo, sklídí z těla zkázu.“ (Gal. 6,8)

Verš 2: ... abyste ten v těle ještě zbývající čas už nežili žádostem lidí, nýbrž vůli Boží.

„Ten v těle ještě zbývající čas“ je život po obrácení, který zde jako křesťané ještě na zemi strávíme. V tomto čase se už nemáme poddávat přáním nevěřících lidí a požadavkům hříchu, který v nás bydlí, a hřešit. Naopak jsme vyzýváni, abychom činili Boží vůli. To konkrétně zahrnuje uskutečňování královského kněžství.

Nežít jako dříve

Verš 3: Neboť uplynulý čas je dost, že jste konali vůli národů, když jste chodili v prostopášnostech, žádostech, opilsti, hodováních, pitkách a ohavném sloužení modlám; ...

„Uplynulý čas“ je čas před naším obrácením. Adresáti Listu pocházeli z izraelského národa a před obrácením „konali vůli národů“. Historie tohoto národa ukazuje, že Izraelité všeobecně Boha neposlouchali, nýbrž žili jako národy okolo nich. Přáli si například krále, „abychom byli jako všechny národy“ (1. Sam. 8,20).

I my jsme před svým obrácením žili ve svévoli a hříchu. Avšak tento čas je pryč. Jako vykoupení nemáme v tomto hříšném životě ani pokračovat, ani se k němu vracet.

Hříšný život se vyznačuje nemírným požitkem pozemských darů (například pití) a jednáním, které Bůh jednoznačně zakázal (např. modloslužba). Pro nás křesťany je třeba, abychom s pozemskými dary zacházeli s mírou a varovali se všeho, co Boží slovo odsuzuje.

Verš 4: ... přičemž je udivuje, že s nimi už neběháte k témuž konání prostopášnosti, a uráží vás - ...

Petr vychází z toho, že už nežijeme v hříších z 3. verše a že se od světa oddělujeme. Pak zakoušíme od nevěřících lidí dvě reakce:

- Naše chování je udivuje. Nerozumějí, že se jako hříchu vyhýbáme tomu, co oni považují za samozřejmé a normální.
- Uráží nás, když nám podsouvají falešné pohnutky. Když se neúčastníme aktivit světa, tvrdí, že chceme být lepší než oni, nevnímáme společenskou odpovědnost a chceme jen užívat výhod.

Bůh bude žádat počet

Verš 5: ... kteří vydají počet tomu, jenž je hotov soudit živé i mrtvé.

Bezbožní lidé, kteří urážejí věřící, se budou jednou muset Pánu Ježíši za to odpovídat. Od té doby, co On vykonal dílo vykoupení,

- je na jedné straně *připravena* konečná záchrana pro všechny věřící (kap. 1,5) a
- na druhé straně je pro všechny nevěřící *připraveno* věčné odsouzení.

To je velmi vážné. U Jeho Osoby a díla se lidé rozdělují. Pro vykoupené je Pán Ježíš Zachránce, pro bezbožné bude Soudcem.

Pán Ježíš bude soudit *živé i mrtvé*. Tomuto výroku je třeba rozumět zásadně. V průběhu historie lidstva Bůh vždy zasahoval soudem u živých. Příkladem je potopa a zničení Sodomy a Gomory. I v budoucnosti při svém zjevení bude Pán soudit živé lidi. O 1000 let později bude následovat soud mrtvých u velkého bílého trůnu (Zj. 20,11-15).

Verš 6: Neboť k tomu bylo také mrtvým zvěstováno dobré poselství, aby sice byli souzeni podle člověka podle těla, ale aby žili podle Boha podle Ducha.

Petr nyní mluví o lidech, kteří jsou již mrtví. Za doby svého života slyšeli dobré poselství. Charakter tohoto božského sdělení byl v jednotlivých časových obdobích rozdílný. Ale Bůh nabídl všem lidem za všech dob svoji milost, které se mohli vírou uchopit. Tato nabídka vyvolala vždy dvě různé reakce:

- a) Většina lidí Bohu nevěřila a zvolila raději život hříchu. Jim platí věta „aby sice byli souzeni“ v tom smyslu, že v soudu mrtvých budou od Boha věčně potrestáni.
- b) Někteří ale božskému poselství uvěřili. Pro ně má věta „aby sice byli souzeni“ jiný význam. Přijetím Slova uznali Boží rozsudek nad svým životem a sklonili se před Bohem. Mocí Slova a působením Ducha obdrželi život, ve kterém byli schopni chovat se podle Boha.

I dnes nabízí Bůh ve své milosti ještě záchranu. Kdo ji odmítne, bude v budoucnosti souzen. Kdo ji vírou přijme, přijímá Boží rozsudek nad svým hříšným životem a dostává s novým životem schopnost každý den se chovat tak, jak to je před Bohem správné.

Služte si navzájem v lásce

Zacházení s pozemskými věcmi

Verš 7: Ale přiblížil se konec všech věcí. Budte nyní rozvážní a budte strážliví k modlitbě.

Petr nám nejprve připomíná to, že všechno viditelné a hmotné pomíjí. Zmiňuje se o tom, aby nám dal správný postoj k pozemskému.

- „Budte rozvážní.“ Náš život se odehrává na zemi. Tu nám Bůh dává zemské radosti, s nimiž máme zacházet rozumně a uvážlivě. Na jedné

straně děkujeme Bohu za tyto dary, na druhé straně k nim nepoutáme své srdce a nevynakládáme na ně příliš mnoho času a síly.

- „Budte střízliví k modlitbě.“ Máme ve svém životě správně nastavené priority? Mnohem důležitější než viditelné věci je náš styk na modlitbě s neviditelnými, božskými Osobami. Smíme se modlit k našemu nebeskému Otci a k Pánu Ježíši Kristu. Pravidelné obecenství posiluje život víry a dává nám správný vnitřní postoj k pozemským věcem. V poznámce (k elberfeldskému překladu – p. p.) čteme. „k modlitbám“. Je to tedy výzva, abychom se modlili osobně, v rodině a v Božím lidu. Při každé příležitosti smíme mít tento styk s nebem. To nám pomáhá, abychom ve všedních dnech žili jako královští kněží.

Vzájemná láska

Verš 8: Předě vším mějte mezi sebou vroucí lásku, neboť láska přikrývá množství hříchů.

Svět zná své slavnosti, věřící znají bratrskou lásku. Vlastníme něco mnohem lepšího než jsou hodování a pití ve světě: praktickou lásku v Božím lidu.

Nyní následuje výrok, kterému není tak snadno rozumět: „Láska přikrývá množství hříchů.“ Co tím má Petr na mysli? Nemyslí tím tolerantní přecházení zlého. Když se v soužití vykoupených vyskytne hřích, musí být dán do pořádku podle Boha. Bible nám k tomu dává jasné směrnice. Musíme tedy chybné věci posuzovat v Božím světle a odsoudit je, ale bratrská láska tím nemá trpět. Když se vyskytne zlo, jsme v nebezpečí, že se sobě vnitřně vzdálíme. Bůh by nám chtěl pomoci, abychom své spoluvěřící milovali přes sehlání a tělesné chování.

Toto chování má v Božím jednání s námi velké účinky. Jeho soudcovské oči hledí na věřící v místním shromáždění. Neujde Mu žádný hřích a vidí, zda je v Božím světle odsouzen a dán do pořádku. Ale také poznává, zda přes různé věci, které se stanou, tu stále ještě je vzájemná vroucí láska. Když tomu tak je, Bůh vůči těmto křesťanům nejedná ve svých cestách vlády podle hříchů, nýbrž v souhlasu s činnou láskou. Žehná jim, protože láska před Jeho očima přikryje množství hříchů.

To rozhodující v okruhu věřících je, jak Bůh s nimi jedná. Musí kvůli chybějící lásce zadržet své požehnání? Anebo může darovat celé požehnání, protože tu je srdečná láska?

Verš 9: Bud'te jedni k druhým pohostinní bez reptání.

Pohostinnost posiluje bratrskou lásku. Jak je požehnané, když pro všechny věřící máme otevřený dům, nejen pro ty, kteří jsou oblíbení nebo sympatičtí. Někteří návštěvníci vyžadují mnoho trpělivosti. Navíc pohostinnost s sebou přináší výdaje a odříkání. Proto nás Petr vyzývá: Bud'te pohostinní bez reptání!

Vzájemná služba

Verš 10: Podle toho, jak každý obdržel dar milosti, služte si jimi navzájem jako dobří správci rozmanité Boží milosti.

Dar milosti, který vykoupený obdržel, odpovídá jeho schopnostem. A každý dar přichází z rozmanité Boží milosti. To nás činí odpovědné, abychom ho správně spravovali. Na co je třeba dbát?

- Služebník pracuje z lásky k Pánu.
- Myslí na blaho těch, jimž slouží.
- Zná svou míru a okruh svého působení a nepřekračuje ho.

Jen v závislosti na Pánu můžeme být tímto způsobem dobrými správci.

Verš 11a: Mluví-li někdo, ať mluví jako výroky Boží; slouží-li někdo, ať je to ze síly, kterou poskytuje Bůh, ...

Petr rozlišuje jen dva okruhy úkolů: mluvení a sloužení. Přitom se vztahuje ke Skutkům apoštolů 6.

- Apoštolové měli úkol kázat Boží slovo: „My ale setrváme v modlitbě a ve službě slovem.“ (Sk. 6,4) Až dodnes jsou služebníci, kteří jsou schopni s modlitbou zvěstovat Boží slovo. Pro takový duchovní úkol tu musí být Pánem daný dar. Petr nyní vyzývá mluvící, aby zvěštovali „výroky Boží“. To znamená přinášet Boží slovo pod vedením Ducha Svatého do současné situace, aniž bychom znali okolnosti posluchačů. Pavel tomu říká „prorocké slovo“. Jen Bůh zná životní situaci posluchačů a ví, jaká slova právě potřebují. Skrze Ducha by chtěl služebníka vést, aby vždy mluvil vhodné poselství. Tato služba je důležitá zvláště pro mnohé otázky nově obrácených lidí. Když jsou ve zvěstování Slova mluveny výroky Boží, obdrží odpovědi a poznají, že je Bůh přítomen.

Mladí manželé se obrátili a začali navštěvovat shromáždění ke zvěstování Slova. Jednou se při cestě do shromáždění ostře pohádali. V následující hodině mluvil jeden bratr o problémech v manželství. Tu seděli jako přibití, dívali se jeden na druhého a poznali: Tento bratr nemohl vědět, že jsme se v autě hádali. Ale Bůh ho použil, aby promluvil Boží výrok do jejich situace. Od té doby přicházeli do shromáždění pravidelně a byli přesvědčeni, že jsou na správném místě.

- Pro obsluhování stolů byli tehdy věřícími zvoleni vhodní mužové (Skutky 6,5). Tato služba se dnes zabývá hmotnými věci, jako je péče o shromažďovací místnost, správu vložených peněz atd.

Pro takový úkol potřebují služebníci důvěru spoluvěřících. Tato práce vyžaduje mnoho trpělivosti a sebezapření. Někdy přináší také kritiku. Proto může být tato služba vykonávána s vytrváním jen v síle, kterou dává Bůh.

Bratr, který se staral o místnosti místního shromáždění, byl silně kritizován. Při příští poradě položil klíče od místnosti na stůl a řekl: „Tuto službu může nyní konat někdo jiný.“ Po delším mlčení jeden bratr odpověděl: „Dělal jsi to pro nás nebo pro Pána?“ Zase nastala chvíle mlčení. Tu ten bratr zase vzal klíče a věrně konal svou službu dál.

Verš 11b: ... aby ve všem byl Bůh oslaven skrze Ježíše Krista, jemuž je sláva a moc od věčnosti k věčnosti. Amen.

Zdrojem, obsahem a cílem každé služby je Ježíš Kristus. Když jsou tím charakterizovány naše úkoly, je Bůh oslaven. Pak jsou představeny Jeho „ctnosti“ (kap. 2,9).

Ježíš Kristus je slavný a mocný od věčnosti k věčnosti. Tyto velké, věčné skutečnosti smíme vyjadřovat ve své službě. To je milost! Jeho věčná sláva nás povzbuzuje, abychom Jej ctili. Jeho božská moc při nás působí poslušnost.

Naše chování v utrpení

Kapitola 4,12 – 19

Petr nám objasňuje, že život víry s sebou přináší utrpení. Zde vyjmenováváme různá utrpení, o kterých se zmiňuje ve svém Listu:

a) Utrpení pro spravedlnost (kap. 3,14)

Tato utrpení zakoušíme, když nechceme říci nebo udělat něco nesprávného. Vede nás k tomu Boží bázeň, neboť *Bůh stojí před námi*.

b) Utrpení pro svědomí (kap. 2,19; 3,16)

Jde o stejná utrpení jako pod bodem a). Ale pohnutka je jiná. Nejednáme a nemluvíme špatně, abychom neobtěžili své svědomí. Jako věřící si chceme zachovat *dobré svědomí*.

c) Utrpení pro konání dobrého (kap. 2,20; 3,17; 4,19)

Utrpení pro konání dobra zahrnují obě stránky bodů a) a b). Chceme být *následovníky dobrého*, a za to trpíme.

d) Utrpení pro konání zlého (kap. 2,20; 3,17; 4,15)

Můžeme trpět také kvůli činění zlého. To se nemá stávat, protože bychom tím *zneuctvovali Pána*.

e) Utrpení, protože nehřešíme (kap. 4,1)

Protože žijeme v hříšném světě a máme v sobě ještě hřích, trpíme, když se nepoddáváme svodům světa a požadavkům hříchu. Nechceme *jednat tělesně* jako nevěřící lidé ve světě.

f) Utrpení v následování (kap. 2,21-23; 4,13)

Při následování Pána trpíme něco z utrpení Kristových, která prodělal ve svém životě. Jako Jeho služebníci *nejsme větší než náš Pán*, tj. nedaří se nám lépe než Jemu (Jan 15,20).

g) Utrpení jako křesťanů (kap. 4,14.16)

Také při přiznání se k Pánu Ježíši tu je utrpení. Lidé se nám smějí a posmívají. Avšak my se radujeme, že *pro toto jméno neseme pohanění*.

Různá utrpení

Utrpení jako Boží zkouška

Verš 12: Milovaní, nebudte udiveni ohněm pronásledování mezi vámi, který se vám děje ke zkoušce, jako kdybyste se setkali s něčím cizím; ...

Jako věřící jsme Boží milovaní. To je velká útěcha, když máme trpět. Vždy smíme vědět: Nic nás nemůže odloučit od Boží lásky, která je v Kristu Ježíši. Věřící z izraelského národa čekali, že Pán Ježíš je uvede do zaslíbeného požehnání. Proto se postavili na Jeho stranu. Také adresáti Listu se k Němu

přiznávali. Avšak místo očekávaného vnějšího blahobytu zakoušeli utrpení. To je udivovalo. Petr to musí napravovat: Neměli tuto zkušenost považovat za něco cizího, neboť cesta ke slávě jde skrze utrpení. Ani nám Pán neslíbil snadný život. Jako křesťané se setkáváme s mnoha těžkostmi. Tu je třeba myslet na dvě hlediska:

- Zakoušíme odpor od lidí. Ti nás souží a posmívají se nám. Může to jít až k pronásledování.
- Avšak Bůh překvapivě používá toto nepřátelství lidí jako zkoušku pro nás.

Tyto dvě stránky jsou nám také představeny v Židům 12,4-11.

Utrpení v následování

Verš 13: ... nýbrž pokud jste účastni utrpení Kristových, radujte se, abyste se také ve zjevení jeho slávy radovali s plesáním.

Když jdeme ve šlépějích Pána Ježíše, máme nyní účast na utrpení, které i On zakusil na své životní cestě. To je zde míněno „utrpeními Kristovými“.

Prožíváme tato „utrpení Kristova“ s radostí v srdci, že brzy budeme s naším milovaným Spasitelem oslaveni. V budoucnosti se s Ním zjevíme ve zjevení Jeho slávy. Pak se budeme nejen radovat, nýbrž i plesat.

Utrpení při přiznání se ke Kristu

Verš 14: Jste-li tupeni pro jméno Kristovo, jste blahoslavení! Neboť Duch slávy a Duch Boží odpočívá na vás.

Když se ve škole, na pracovišti a v sousedství přiznáme ke Kristu, zakoušíme dvojí:

- Opovržení od lidí. Vysmívají se a posmívají se nám. Nevěřící to považují za něco zpátečnického nebo blouznivého.
- Hlubokou radost v srdci. Příklad toho nám dávají apoštolové: „Oni tedy šli ze synedria plni radosti, že byli učiněni hodnými trpět potupení pro to jméno.“ (Sk. 5,41)

Petr ukazuje ještě další účinek našeho vyznání: Duch slávy a Duch Boží na nás odpočine. Abychom této větě dobře porozuměli, je třeba, abychom vzhledem k Duchu Svatému mysleli na tři body:

- a) *Duch Svatý působí.* Ukazuje hříšníkovi jeho ztracený stav a výkupné dílo Pána Ježíše. V lidech, kteří uvěří, působí nové narození (Jan 3,5).
- b) *Duch Svatý bydlí.* Když jsme uvěřili ve jméno a dílo Pána Ježíše, Duch Boží v nás začal bydlet. Je silou nového života, aby nás vedl, aby bojoval proti tělu a aby v nás oslavil Krista (Řím. 8,14; Gal. 5,17; Jan 16,14).
- c) *Duch Svatý odpočívá.* Když se přiznáváme k Pánu Ježíši, pak v nás Duch Boží nalézá místo odpočinku. Cítí se u nás dobře a potvrzuje naše chování. Není to velká věc, když Bůh dává svůj souhlas k naší praxi?

Utrpení kvůli vlastním chybám

Verš 15: Ať nikdo z vás netrpí jako vrah nebo zloděj nebo zločinec nebo jako někdo, kdo se míchá do cizích věcí; ...

Bůh zná naše klamavá srdce. Proto nám zde ukazuje, že ne všechny těžkosti v našem životě lze přisuzovat našemu přiznání se k Pánu Ježíši. Jak rychle jsme ochotni hledat příčinu nějakého problému právě v tom. Ale někdy leží důvod také v našem chybném jednání. V Božím světle poznáme pravou příčinu.

Žel je možné, že v jednání a ve styku s lidmi kolem sebe děláme velké chyby a za to trpíme trest nebo si způsobíme jiné problémy. Zlé skutky, o nichž je zde zmínka, nám připomínají, čeho je věřící ještě schopný. Ale Bůh nechce, abychom byli vrahy, zloději nebo zločinci a byli za to trestáni. Nakonec je ještě poukázáno na to, že se můžeme míchat do cizích věcí, jako například do sporů v politice, na pracovišti nebo v sousedství. Pán nechce, abychom přicházeli do těžkosti proto, že se zaměstnáváme záležitostmi, které se nás netýkají.

Trpět jako křesťan

Verš 16: ... jestliže ale jako křesťan, tu ať se nestydí, nýbrž oslavuje Boha v tomto jménu.

Může se tedy stát, že trpíme, protože hřešíme (verš 15). Pak se musíme stydět. Jestliže však trpíme jako křesťané, pak to není důvod pro to, abychom se styděli. Proč? Protože to je čest, neboť jsme označením „křesťan“ spojeni s Kristem. Poprvé byli věřící nazváni křesťany v Antiochii (Sk. 11,26). Lidé kolem nich poznali, že jsou učedníky Krista, protože se stavěli na Jeho stranu

a následovali Ho. I dnes, když se přiznáváme k Pánu Ježíši, lidé vidí, že jsme křesťané. Ale protože většina lidí Krista odmítá, přináší naše přiznání k Němu s sebou utrpení.

Výraz „křesťan“ doznal za 2000 roků křesťanství určité znehodnocení. Křesťan si říká každý, kdo zrovna není ateista, buddhista nebo mohamedán atd. Ale být křesťanem je pro každého věřícího vysoce čestný titul, protože je nazýván podle jména Ježíše Krista.

Cesty Boží vlády

Verš 17: Neboť přišel čas, aby soud začal u domu Božího; jestliže ale nejprve u nás, jaký bude konec těch, kteří jsou neposlušní Božího evangelia!

Zde nalézáme Boží soudcovské jednání s lidmi. Začíná u těch, kteří jsou Bohu nejbližší, postihne ale i ty, kteří neposlouchají evangelium. Avšak je tu jeden velký rozdíl:

- Věřící to zakouší ve svém životě na zemi, když ho Bůh vychovává. Tato výchova přichází z Božího milujícího srdce a týká se nás v tomto verši kolektivně. Vykoupení ve shromáždění v Efezu opustili první lásku ke Kristu. Tu Bůh zasáhl napomínáním a výchovou, aby je vedl k pokání a k obrácení (Zj. 2,4.5). To činí i dnes.
- Nevěřící člověk, který ve svém životě odmítl Boží evangelium, bude od Boha věčně souzen. Přejde do pekla a bude trpět věčná muka. To je hrozný konec bez konce!

Verš 18: A jestliže je spravedlivý zachráněn s tíží, kde se ukáže bezbožný a hříšník?

Věřící prožívá různé těžkosti. Jsou prostředkem ve vychovávající Boží ruce, která nás tak udržuje na cestě víry a přivede k nebeskému cíli. To je význam výrazu „s tíží zachráněn“. V žádném případě to neznamená, že naše budoucí záchrana je něco nejistého! Ne, Pán říká o svých ovcích: „Já jim dávám život věčný, a nezhynou na věčnost a nikdo jich nevytrhne z ruky mé.“ (Jan 10,28)

Avšak jakou perspektivu má bezbožný? Jen soud! Bude se muset objevit před velkým bílým trůnem, aby byl věčně potrestán.

Verš 19: Proto i ti, kteří trpí podle vůle Boží, mají poroučet své duše věrnému Stvořiteli v dobrém činění.

Tento verš nám potvrzuje, že Boží výchova se vztahuje na život a okolnosti na zemi. Naše tělo a jeviště, na kterém žijeme, patří ještě k prvnímu stvoření. Proto se v těžkých okolnostech obracíme v modlitbě na Boha, našeho Stvořitele. Protože jsme Jeho stvoření, bude se v těžkostech o nás věrně starat.

Naše chování jako starších a mladších

Kapitola 5, 1 – 5

Petr zde mluví na téma, které je mezi křesťany aktuální už 2000 let. Jde o vztah a poměr mezi staršími a mladšími věřícími.

Za harmonický vztah mezi mladými a starými mají starší větší odpovědnost než mladší. Proto Petr oslovuje nejprve je a má jim více co říci. Malachiáš potvrzuje tuto skutečnost: „On obrátí srdce otců k synům a srdce synů k otcům, abych nepřišel a neranil zemi prokletím.“ (Mal. 4,6 /3,24/)¹

Slovo starším

Zásadní myšlenky ke starším

Nový zákon nám ukazuje, že „starší“ ke svému úkolu přišli dvěma různými cestami. Jedni byli ustanoveni skrze apoštolskou autoritu (Sk. 14,23). Tak tomu bylo všeobecně u shromáždění s pohanským pozadím. Druzí se prokázali jako starší svým věkem, svou zkušeností a svým chováním. Tak tomu bylo zde, kde se jedná o věřící ze Židů. Dnes už neexistuje první možnost, protože tu už nejsou apoštolové, aby mohli dosazovat starší. Přesto tu je služba starších skrze osvědčené starší bratry.

Petr spolu spojuje úkoly „pastýřů“ a „dohlížitelů“, a to jak zde, tak i v kapitole 2,25, kde jde o Pána Ježíše. Pavel je naproti tomu rozlišuje.

První rozdíl spočívá v okruhu služby. Pastýř je dar oslaveného Pána lidem (Ef. 4,7-12). Proto je pastýř dán pro celé tělo, tedy pro celou církev. Služba dohlázele je naproti tomu úřad, který se omezuje na jedno místní shromáždění a vždy je vykonáván od víceroch (Sk. 20,17).

¹ Novější překlady zde mají jiné číslování veršů. – p.p.

Druhý rozdíl se ukazuje v charakteru služby. Pastýř spojuje duše s Pánem a posiluje praktické obecenství s Ním. Dohlížitel se zaměstnává více chováním věřících. Zasazuje se o to, aby naše chování odpovídalo Božímu slovu a bylo svědectvím světu.

Tento rozdíl je jasný, když porovnáme List Efezským s Prvním Listem Timoteovi. Oba listy se týkají vykoupených v Efezu (Ef. 1,1; 1. Tim. 1,3). V Listu Efezským jde hlavně o *nitro* člověka, o srdce. Tam je zmíněn dar pastýře. První List Timoteovi pojednává především o *zevnějšku* křesťanského života, o našem chování. Zde dává Pavel směrnice pro dohlázele.

Jak Petr oslovuje starší

Verše 1 a 2a: Starší mezi vámi napomínám, já spolustarší a svědek utrpení Kristových a také účastník slávy, která se má zjevit: Páse stádo Boží, které je při vás, ...

Petr nemá u výrazu „starší“ v zorném poli úřad staršího, nýbrž službu starších bratrů v Božím lidu. Jsou „mezi“ vykoupenými. To naznačuje pokorné postavení, které zaujímají, aby mohli věřícím s pozhledáním sloužit.

Když je Petr napomíná, nazývá se sám nejprve „*spolustarším*“. Ačkoli byl apoštolem, staví se pokorně na jejich stupeň a mluví nyní z vlastní zkušenosti. Po léta vykonával ve shromáždění v Jeruzalémě službu staršího. Tato zkušenost ho uschopnila dobrým způsobem napomínat starší.

Pro služebníka Pána, jenž vidí úkoly sahající dále, než je jeho místní působení, je ještě dnes důležité, aby několik let vytrval v místním shromáždění a nesl s tím spojená břemena. To ho uschopní lépe posuzovat situaci v druhých shromážděních a dávat dobrou radu.

Petr o sobě dále mluví jako o *svědku Kristových utrpení*. Byl jedním ze dvanácti, kteří měli úkol svědčit o životě Pána Ježíše. Život našeho Spasitele byl až ke smrti na kříži poznamenán mnohými utrpeními. Byl Mužem bolesti! Ve své službě ve svědectví pro Pána Petr sám mnoho trpěl. Byl kvůli tomu vícekrát ve vězení. K tomu věděl, že svůj život skončí jako mučedník. Přesto se nenazývá účastníkem, nýbrž svědkem Kristových utrpení. Když jde o utrpení, chce především mluvit o Pánu Ježíši.

Ale Petr ví, že při zjevení Pána bude *účastníkem budoucí slávy*. Když byl s Ježíšem Kristem na „svaté hoře“, okusil ji předem.

Starší bratři jsou nyní – poněvadž ve svém životě víry shromáždili mnoho zkušeností – pověřeni, aby pásli Boží stádo. Není to jejich stádo, nýbrž Boží. Je to to nejcennější, co Bůh na zemi má. Je to Jeho církev, „kterou si získal krví svého vlastního /Syna/“ (Sk. 20,28). „Pást“ zahrnuje sytit, chránit a vést. Věřící potřebují duchovní potravu z Božího slova. Musejí být varováni před nebezpečími a musí jim být ukazována správná cesta.

Tři výzvy ke starším

Verše 2b a 3: ... dohlížejíce ne z donucení, nýbrž dobrovolně, také ne kvůli nízkému zisku, nýbrž ochotně, a ne jako takoví, kteří vládnou nad svým vlastnictvím, nýbrž jako ti, kteří jsou příklady stádu.

Starší mají svůj úkol vykonávat trojím způsobem:

- a) „Ne z donucení, nýbrž dobrovolně.“ To je důležitá zásada. Pán nemá žádné dělníky z donucení. Každá služba se musí dít ze svobodného srdce! Avšak tato dobrovolnost má být spojena se závislostí na Bohu. To si neprotiřečí. Ježíš Kristus to žil před námi. Když přišel na svět, vyšel od Otce. To je dobrovolnost. Zároveň ale přišel jako *Poslaný* od Otce. To je závislost. Obojí má charakterizovat službu starších.
- b) „Ne kvůli nízkému zisku, nýbrž ochotně.“ Tento úkol nemá být konán pro zisk, ať jím jsou peníze nebo čest. Jestliže sloužíme vykoupeným proto, abychom v Božím lidu dosáhli nějakého postavení, pak to činíme pro nízký zisk. Místo toho tu máme ochotně být pro všechny a všem pomáhat. Kdosi jednou řekl: Když chceš sloužit věřícím, musíš být hotov stát se rohožkou přede dveřmi, o kterou si všichni očistí boty.
- c) „Ne jako takoví, kteří vládnou, nýbrž jako ti, kteří jsou příklady stádu.“ Starší nemají pást stádo „policejními metodami“, ale mají předcházet dobrým příkladem. Jen když oni sami činí, co říká Boží slovo, mají mravní předpoklad k tomu, aby druhé napomínali k poslušnosti.

Odměna pro starší

Verš 4: A když se ukáže nejvyšší pastýř, dostanete nevednoucí korunu slávy.

Úloha starších v Božím lidu není jednoduchá, protože v nás lidech je zlý sklon kritizovat autority. Často nám činí těžkost uznat mravní autoritu starších bratrů a přijímat jejich napomenutí (1. Tes. 5,12). Z tohoto důvodu vykonávají svůj úkol někdy jen se vzdycháním (Žid. 13,17). Aby jim v těžkostech

dodal odvahy, Bůh jim připravil zvláštní odměnu, totiž korunu slávy! Není to vzpruha k dalšímu věrnému plnění této služby?

Slovo mladším

Verš 5a: Rovněž tak vy mladší, podřizujte se starším.

Mladším je určeno jen napomenutí: Podřizujte se starším. To je krátká, ale významná výzva, neboť vzpoura je kazící zásada, poddanost naproti tomu uzdravující. Když mladší zaujmou postoj poddanosti, budou v záležitostech místního shromáždění respektovat návrhy starších.

Jsmo v nebezpečí, že do Božího shromáždění budeme vnášet demokratické smýšlení. Pak jsme toho názoru, že každý má stejné slovo. Ale to není biblické. Máme uznávat a ctít starší věřící, kteří s Pánem učinili mnoho zkušeností, a tím vlastní mravní autoritu.

Slovo všem

Verš 5b: Všichni ale buďte jeden vůči druhému pevně zahalení do pokory; neboť „Bůh se pyšným protiví, ale pokorným dává milost“.

Všichni – starší i mladší – mají být pevně ovinuti pokorou. To znamená, že ve svých stycích – ve veřejném i soukromém okruhu – jsme charakterizováni pokorou. Pán Ježíš nám dává příklad. On byl srdcem pokorný (Mat. 11,29) a Jeho pokora byla v Jeho chování viditelná, když umýval učedníkům nohy (Jan 13,4.5). Když jsme společně poslušni Slova a v pokoře považujeme jeden druhého za vyššího než sami sebe, prožíváme už na zemi kousek nebe. Potom může Bůh nechat plynout své požehnání.

Nyní následuje důležitá zásada: „Bůh se pyšným protiví, ale pokorným dává milost.“ Jeho milost tu je pro každého z nás, abychom mohli vést život k Jeho cti. Proto nejsme v Bibli vyzýváni, abychom o milost prosili, nýbrž abychom měli pokorné chování. Tím otevíráme pro sebe Boží zdroje milosti. Když však jsme pyšní, neústupní a závistiví, zastavujeme si přístup k milosti a zakoušíme, že se Bůh staví proti nám.

Závěrečná slova

Kapitola 5,6 – 14

Jsou tu problémy

Verše 6 a 7: Pokořte se tedy pod mocnou ruku Boží, aby vás povýšil ve správný čas, když všechnu svou starost uvrhnete na něj; neboť on je o vás starostlivý.

Petr nyní opět mluví o těžkostech v životě víry. Protože jsme v nebezpečí, že se ve zkoušce budeme vzpírat nebo že budeme rezignovat, dává nám dvě naučení, jak v ní máme jednat:

- Předně se máme pokorně sklonit pod Boží mocnou ruku. To znamená, že s vědomím o Boží moci od Něho zkoušku přijmeme. To je na jedné straně vážné: Jestliže se totiž proti těžkostem vzpouzíme, stavíme se proti Boží moci, která je v našem životě dopouští. Ale na druhé straně je to potěšující, když víme, že svou mocí může zkoušku kdykoli ukončit.
- Když Bůh s námi musí jednat skrze zkoušky, je to pro nás vždy důvod k pokoření se. Chtěl by způsobit, abychom v tom upřímně poznali osobní a společné selhání. Pak máme správný postoj. Není to lehké, neboť tím zaujímáme nízké místo před Bohem i před lidmi. Ale na toto pokoření se Bůh odpoví a ve správnou chvíli nás vyvýší.
- Za druhé smíme své trápení a starosti Bohu přinést s vědomím, že má o nás vysoký zájem. Je o nás starostlivý, nebo jak to nabízí poznámka: Jemu na nás záleží! To nám dává důvěru, abychom Mu svou záležitost, která nás trápí, přenechali.

Je tu nepřítel

Verš 8: Budte střízliví, bděte; váš protivník, ďábel, obchází jako řvoucí lev a hledá, koho by pohltil.

Petr nám představuje Božího nepřítele, a přitom používá obraz řvoucího lva. Všeobecně máme co dělat s jeho lstmi, ale zde se proti nám staví s rozvinutím moci. Jeho cílem je zastrašit nás, abychom se ve víře zhroutili.

Apoštol Pavel to ukazuje pomocí osobního zážitku. Byl uvězněn v Římě a musel se zodpovídat před císařem. Tu použil nepřítel mocnáře Římské říše jako své nástroje, aby Pavlovi nahnal strach a on před císařem zapřel svou

víru. Avšak za pomoci Pána zůstal Pavel pevný a byl zachráněn z chřtánu lva (2. Tim. 4,17).

Abychom nebyli nepřitelem překvapení, musíme plnit dvě výzvy:

- „Budte strážliví!“ Máme si být vědomi, že tu je Boží nepřítel, který je také naším odpůrcem. Chtěl by nás osobně přivést k pádu, způsobit škodu našim rodinám a zkazit místní shromáždění. V těchto nebezpečích se nemáme chovat naivně, nýbrž strážlivě jim čelit.
- „Bděte!“ Bdělí křesťané poznají nepřátelský útok včas a mohou ho lépe odrazit.

Verš 9: Jemuž odporujte pevně ve víře, poněvadž víte, že stejná utrpení se naplňují na vašem bratrstvu ve světě.

Nyní jsme vyzýváni, abychom nepříteli ve víře odporovali. To zahrnuje dva pohledy:

- Vírou pevně držíme, že to je poražený nepřítel. Pro vykoupené je jeho moc zlomena (Žid. 2,14).
- Jako Pavel tehdy v Římě se vírou opíráme o sílu a pomoc Pána, když nás nepřítel chce zastrašit rozvinutím síly.

Petr nakonec vysvětluje: „Poněvadž víte, že stejná utrpení se naplňují na vašem bratrstvu ve světě.“ Když nás v životě postihne trápení, jsme v nebezpečí, že se budeme zaměstnávat už jen sami sebou. Myslíme si pak, že jen my to máme těžké, a zapomínáme na trápení druhých. Ale Bůh nám zde otevírá pohled na těžkosti ostatních Božích dětí. To nám pomáhá, abychom neviděli jen to naše, nýbrž také to, co se týká druhých (Fil. 2,4).

Je tu Bůh vší milosti

Verš 10: Bůh vší milosti ale, který vás povolal ke své věčné slávě v Kristu Ježíši, když krátký čas potrpíte, on sám vás učiní dokonalými, upevní, posilní, založí.

Na závěr obrací Petr náš zrak na Boha samého. On je Bůh vší milosti. Tento obdivuhodný titul obsahuje dvě hlediska:

- a) *Rozsah Boží milosti* je tak velký, že stačí pro každý krok až do cíle. Je nám k dispozici nekonečné množství milosti. Každý den ji smíme používat.

- b) *Druh Boží milosti* je tu pro každou situaci. Jsou různorodé těžkosti. Avšak nechť si nikdo nemyslí: Moje situace je tak výjimečně těžká, že ji už nezvládnu. Bůh má také přesně pro ni zvláštní milost.

Bůh nás povolal ke své „věčné slávě“. Když Petr ve svých Listech mluví o naší budoucnosti, má na mysli tisícileté království a všechno, co s tím je ve spojení. Ale zde ukazuje věčnou slávou na dům Otce. To je to nejvyšší v naší budoucnosti! Jsme určeni k tomu, abychom byli věčně v domě Otce, ve vlasti věčného života, kde Bůh přebývá od věčnosti k věčnosti. Tím je před naše zraky postavena celá váha tohoto velkolepého cíle, aby nám dodala odvahu přes těžkosti žít ke cti Pána.

V našem životě víry je mnohé slabé a nedokonalé. Avšak smíme vědět: Bůh vši milosti nás učiní dokonalými, anebo jak to čteme v poznámce (k elb. překladu – p. p.): „Všechno chybějící nahradí.“ Jak to udělá?

- a) *Upevní nás*. Když čteme Bibli nebo slyšíme zvěstování Slova, tu působí, abychom ve svém životě víry dostali pevnost.
- b) *Posilní nás*. Jen s Boží silou můžeme Jeho Slovo uskutečňovat ve všedním životě. Každý den se smíme opírat o Jeho sílu.
- c) *Založí nás*. V uskutečňování křesťanské pravdy nám Bůh dává osobní základ víry. Teprve když Boží vůli nejen slyšíme, nýbrž také činíme, poznáváme, jak moudré a vhodné jsou biblické směrnice pro náš život. Křesťan může být poučen o křtu, a přece pozná hluboké Boží myšlenky a jeho praktický užitek, teprve když se dá pokřtít. Také ceně a požehnaní lámání chleba porozumíme teprve tehdy, když se ho účastníme. Tak obdržíme v uskutečňování křesťanských pravd osobní přesvědčení, které obstojí i v bouřlivých dobách.

Verš 11: Jemu buď sláva a moc od věčnosti k věčnosti! Amen.

Po této chvále se Petr zmiňuje ještě o některých lidech ze svého okolí.

Verš 12: Skrze Silvána, věrného bratra, jak mám za to, jsem vám krátce napsal, napomínaje vás a dosvědčuje, že toto je pravá Boží milost, ve které máte stát.

Byl tu důležitý a odpovědný úkol. Někdo měl tento Bohem inspirovaný dokument doručit adresátům. Petr k tomu zvolil Silvána a nazývá ho věrným

bratrem. Všimněme si, že zkušený apoštol vystavuje toto svědectví o Silvánovi opatrně. Nepochyboval o věrnosti tohoto bratra, ale nesmýšlel vysoce o svém vlastním posudku. Jak následování hodná je tato opatrnost a tato pokora!

Tímto praktickým Listem nám Petr představuje pravou Boží milost. Je velmi důležité, abychom chápali božskou milost s námi a v praxi ji správně užívali. Potom tu milost užíváme denně a žijeme v Boží bázni a poslušnosti.

Verše 13 a 14: Pozdravuje vás spoluvyvolená v Babylonu a Marek, můj syn. Pozdravte se navzájem políbením lásky. Pokoj buď vám všem, kteří jste v Kristu!

Vycházíme z toho, že tou spoluvyvolenou v Babylonu je Petrova žena, neboť víme, že byl ženatý (1. Kor. 9,5). Skromně nezmiňuje její jméno. Avšak poznáváme, že on sám uskutečňoval to, čemu učil manžele. Dával své ženě čest jako spoluvyvolené a spoludědičce života (kap. 3,7).

Marka nazývá svým synem. Jak je to požehnané, když staří i mladí spolu žijí v dobrém duchovním vztahu.

List končí láskou a pokojem. Když je někdo s Kristem spojen ve víře, pak jeho vztahy ke Kristu a věřícím se vyznačují láskou. Výsledkem toho je pokoj.

Druhý List Petra

Také Druhý Petrův List je pastýřský List. Apoštol zde plní úkol, který mu Pán svěřil v Janu 21.

- *Pase* Boží stádo, když ovce sytí: Činí jim Pána Ježíše velkým a dává jim pomoc pro praktický život víry.
- *Opatruje* Boží stádo, když se snaží ovce ochraňovat: Varuje je před vnitřními i vnějšími nebezpečími na cestě víry.

Rozdělení Listu

- Kapitola 1: Povzbuzení k praktickému životu víry, který má svůj zdroj v křesťanských požehnáních a vede ke slavné budoucnosti.
- Kapitola 2: Varování před nebezpečím falešných učitelů v křesťanstvu.
- Kapitola 3: Poslední Petrova slova.

Drahá víra

Kapitola 1

Tato kapitola má tři oddíly:

- Verše 1-7: Povolání skrze slávu a ctnost.
- Verše 8-15: Vejití do věčného království.
- Verše 16-21: Příchod našeho Pána a prorocké slovo.

Povolání skrze slávu a ctnost

Kapitola 1,1-7

Po oslovení (verše 1 a 2) nám Petr nejprve představuje, co nám Bůh daroval (verše 3 a 4a), aby z toho odvodil naši odpovědnost. Jako bohatě obdarovaní lidé máme vést pobožný život (verše 4b – 7).

Oslovení

Pisatel

Verš 1a: Šimon Petr, služebník a apoštol Ježíše Krista, ...

a) Jeho osoba

Apoštol se nejprve představuje oběma svými jmény: „Šimon“ a „Petr“. Obě mají co činit s jeho osobou.

Šimon představuje to, co byl od přirozenosti, neboť tak se jmenoval před svým obrácením. Také potom ho Pán tu a tam oslovil jeho starým jménem. Tak Petr nikdy nezapomněl, kdo byl kdysi od přirozenosti, totiž hříšník. K tomu si zůstal vědom toho, že po dobu jeho života v něm zůstává hřích.

První dvě setkání Petra s Pánem Ježíšem ukazují oba tyto pohledy:

- V Janu 1 ho Pán oslovil jeho jménem: „Ty jsi Šimon, syn Jonášův; ty se budeš jmenovat Kéfas.“ (Jan 1,42) Tady se obrátil. Ze starého Šimona se stal Kéfas (nebo Petr), z hříšníka vykoupený člověk.
- O něco později, v Lukáši 5, při velkém rybolovu poznal velikost Pána a zkaženost vlastního srdce. Zpozoroval, že hřích v něm po obrácení zůstal a že je ještě schopen každého hříchu. Žel, že se starý Šimon v jeho životě ještě několikrát objevil.

Ani my bychom neměli nikdy zapomenout, že jsme před svým obrácením byli hříšníci a že v sobě jako věřící ještě máme hřích. Ale Bůh chce, aby se v našem životě už neprojevil. Jak to je možné? Tak, že se považujeme za mrtvé pro hřích (Řím. 6,11.12).

Petr je jméno, které mu dal Pán. Toto jméno v sobě obsahovalo, čím byl po svém obrácení, totiž kamenem na Božím domě.

Z toho se učíme, že vírou v Pána Ježíše jsme přivedeni do nového postavení. Už před Bohem nestojíme ve starém člověku, nýbrž v novém člověku (Ef. 4,22-24).

b) Jeho služba

Jako *služebník* Ježíše Krista si Petr přál svého zaměstnavatele poslouchat. Pán dává úkoly všem věřícím. My všichni jsme Jeho služebníci. Jak důležité tu je, abychom Ho poslouchali! Jen pak může být naše služba k Boží cti a k požehnání lidí.

Petr byl také *apoštol* Ježíše Krista. V Efezkým 4,11 se učíme, že apoštol je *dar* od oslaveného Pána. Tu v popředí více stojí zvláštní služba. Z Galatským 2,8 poznáváme, že apoštol je také Bohem daný *úřad*. Tak apoštolové měli osobní, úřední autoritu.

Adresáti

Verš 1b: ... těm, kteří stejně vzácnou víru s námi obdrželi skrze spravedlnost ...

Z kapitoly 3,1 víme, že Petr oba Listy psal stejným adresátům. Byli to lidé s židovským původem. Vírou v Pána Ježíše obdrželi vzácnou křesťanskou pravdu víry.

Křesťanský statek víry je zde charakterizován třemi věcmi:

- Je pro všechny vykoupené *stejný*. Nejsou už žádné rozdíly mezi Židy a pohany. Většina z nás nepochází z izraelského národa. Přesto vírou v Pána Ježíše rovněž vlastníme křesťanskou pravdu.
- Je nazván „*víra*“, neboť křesťanské skutečnosti spasení nemůžeme vidět svými očima. Přesto jsou pro víru skutečností.
- Je *vzácný*, neboť obsahuje nevyzpytatelné bohatství Krista. Je nám také cenný? Známe ho a radujeme se z něho?

Tito věřící z izraelského národa obdrželi křesťanskou pravdu skrze Boží „spravedlnost“. Jak tomu máme rozumět? Bůh dal Izraeli určitá zaslíbení. Ale zavržením a zabitím Pána Ježíše byly tyto sliby odloženy na pozdější čas. Bůh je všechny v budoucnosti splní.

Ale v době mezi tím jedná Bůh *spravedlivě*, když lidem z izraelského národa, kteří věří v Pána Ježíše, plní svá zaslíbení duchovním způsobem, když jim dává křesťanské požehnání. U nás to je jiné: My jsme křesťanský podíl obdrželi *jen z milosti*.

Kdo je Pán Ježíš?

Verš 1c: ... našeho Boha a Spasitele Ježíše Krista:

Nyní Petr mluví krátkými a hutnými slovy o Ježíši Kristu, skrze něhož jsme obdrželi tu vzácnou pravdu víry. Nazývá Ho *Bohem* a *Spasitelem* a tím představuje dvě skutečnosti Jeho Osoby, které Izraelitům už mohly být známe ve Starém zákoně.

a) Je Bůh

Ježíš Kristus, zaslíbený Mesiáš, je Bůh. To je předpověděno ve 2. Žalmu: „Ty jsi můj Syn, já jsem tě dnes zplodil.“ (Žalm 2,7) Pán Ježíš je Bůh, protože byl zplozen skrze Ducha Svatého.

Petr také věděl, že Pán Ježíš je věčný Boží Syn. Sám učinil tu slavnou výpověď: „Ty jsi Kristus, Syn Boha živého.“ (Mat. 16,16) Ale zdá se nám, že se této myšlenky chápe teprve v kapitole 1,17. Zde nám chce sdělit: Pán Ježíš je skrze zplození Duchem Svatým Boží Syn.

b) Je Spasitel

Bohem ohlášený Mesiáš je Spasitel. To má pro věřícího tři významy:

- Při svém obrácení jsme poznali Pána Ježíše jako svého Spasitele (Jan 4,42).
- V proměnlivých okolnostech života je jako Spasitel s námi a zachraňuje nás (2. Kor. 1,10).
- Prožijeme, že jako Spasitel nás přivede s novým tělem k nebeskému cíli (Fil. 3,20.21).

Izaiáš nám v 43. kapitole velmi pěkně ukazuje tyto tři pohledy na Spasitele:

- V minulosti: „Vykoupil jsem tě.“ (Iz. 43,1)
- V přítomnosti: „Jsem u tebe.“ (Iz. 43,2)
- V budoucnosti: „Jsem s tebou.“ (Iz. 43,5)

c) Jmenuje se Ježíš

Jméno Ježíš ukazuje na Jeho život jako dokonalého člověka na zemi. Před narozením řekl anděl Josefovi: „Nazveš jméno jeho Ježíš.“ (Mat. 1,21) Ježíš zde žil jako pravý, bezhříšný člověk ustavičně k Boží radosti. Jeho životní cesta byla poznamenána utrpením, ale nic Ho nezadrželo od toho, aby v každé situaci byl poslušný Boha.

d) Je Kristus

Jako Kristus je na jedné straně ten zaslíbený Mesiáš, a na druhé straně oslavený člověk po Boží pravici. Petr se zde pravděpodobně odvolává více na to první. Druhé je především Pavlovým tématem.

Milost a pokoj

Verš 2: Milost a pokoj ať se vám rozhojní v poznání Boha a Ježíše, našeho Pána.

Nyní nám Petr přeje milost a pokoj pro každodenní život. Chce, aby se tyto dva prvky při nás rozhojňovaly. Jak to je možné? Když se náš pohled víry ve všedním dnu obrací na Boha a Pána Ježíše v nebi. Odtud dostáváme pomoc pro cestu víry a pokoj pro své srdce.

Co nám Bůh daroval

Ve verši 3 a až do poloviny verše 4 je nám nejprve sděleno, co nám Bůh všechno daroval. V návaznosti Petr oslovuje naši odpovědnost (verše 4b-7). To je způsob Božího jednání v křesťanské době.

Zásada zákona zní: Člověk má něco udělat, aby něco obdržel. Křesťanská zásada je obrácená: Bůh nás bohatě obdaroval, abychom se z toho radovali a čerpali z toho sílu pro život k Jeho cti.

Život a pobožnost

Verš 3a: Poněvadž nám jeho božská síla darovala všechno k životu a k pobožnosti ...

Bůh nás při našem obrácení vybavil vším, co potřebujeme, abychom mohli vést křesťanský život. Jeho božská síla je zdroj nebo původ naší životní praxe. Křesťanský život má dvě stránky. Petr je zde nazývá *život a pobožnost*.

- a) Život je *skrytý* styk s božskými Osobami. Pěstujeme praktické obecenství s Bohem Otcem a s naším Pánem Ježíšem Kristem.
- b) Pobožnost je více *vnější* chování před lidmi. Pobožnost znamená zbožnost. V našem životě má tedy být vidět pravá bohabojnost. Tak je tomu tehdy, když přivádíme Boha do každodenních situací.

Tyto dvě stránky můžeme srovnat s hodinami. Hodiny se skládají ze dvou podstatných částí: ze strojku a z ciferníku. Strojek představuje vnitřní život s Bohem a ciferník s ručičkami viditelný život při práci, v rodině a mezi Božím lidem. Obojí je důležité. Aby bylo možné na hodinách odečítat čas, musí ho-

dinový strojek fungovat a ciferník s ručičkami musí být celý. Tak také je neporušené obcenství s Bohem i správné jednání před lidmi důležité, aby náš život probíhal k Jeho cti.

Vlastníme tedy vše, abychom v praxi mohli žít podle Boha a šťastně. Bůh nám to „daroval“. To je více než „dát“. Obdaroval nás tím z radosti svého srdce.

Sláva a ctnost

Verš 3b: ... poznáním toho, který nás povolal skrze slávu a ctnost, ...

Bůh „nás povolal skrze slávu a ctnost“. Co znamená tato věta? Bůh by chtěl, abychom zde na zemi žili k Jeho cti. K tomu nás určil nebo povolal. Ale představuje nám dvě pohnutky, které nás k tomu mají v denním životě vést: slávu a ctnost. Sláva je cíl cesty a ctnost se rozvíjí na cestě k němu.

Na Gotthardu používá SBB pro vlakovou jednotku často dvě lokomotivy, aby mohla překonat stoupání. Dříve je řadili jednu na začátek a druhou na konec. Tak byly vagony jednou lokomotivou taženy a druhou tlačeny.

Tato ilustrace nám pomůže porozumět, jak nás Bůh podporuje skrze slávu a ctnost na cestě víry. Představuje nám slávu jako náš cíl. Ta nás „táhne“ kupředu. Všichni bezpečně přijdeme k cíli. To je jisté. Tato budoucí sláva ozařuje každý den naší cesty zde na zemi. Povzbuzuje nás, abychom i v těžkých a strmých úsecích cesty šli statečně kupředu. Ctnost je schopnost nebo duchovní energie, kterou nám Bůh dává, abychom na cestě mohli překonávat překážky. Tak nás ctnost na naší cestě „tlačí“ kupředu, abychom v Boží bázni a rozhodnosti následovali Pána Ježíše.

Drahá a božská zaslíbení

Verš 4a: ... skrze které nám daroval drahá a největší zaslíbení, ...

Duchovní energii nemáme sami ze sebe, nýbrž ta přichází z „drahých a největších zaslíbení“, která nám Bůh daroval. Petr zde pravděpodobně myslí na dva nejdůležitější Boží dary:

- Novým narozením jsme obdrželi *nový život*. To je *schopnost* žít na zemi pro Boha.
- Od našeho obrácení *v nás bydlí Duch Svatý*. I to je božský dar. Dává nám *sílu*, aby se věčný život rozvíjel k Boží cti.

Motor auta mu dává schopnost jet a pohonná látka je prostředek síly, aby se auto vůbec pohnulo kupředu. Tak tomu je i s námi křesťany. Motor je obrazem nového života, který jsme obdrželi, a pohonná látka ilustruje sílu Ducha Svatého, který přivádí tento život k rozvinutí.

Rozumíme nyní, že skrze drahá zaslíbení se v našem životě vyvíjí duchovní energie.

Život k Boží cti

Ty vysoké dary, které nám věřícím křesťanům Bůh dal, nás činí schopné a odpovědné vést život k Jeho cti.

Účastníci božské přirozenosti

Verš 4b: ... abyste se skrze tyto stali účastníky božské přirozenosti, kteří jste utekli zkažení, které je ve světě skrze žádost, ...

Novým narozením jsme se zásadně stali účastníky božské přirozenosti. Ale Petr, pastýř, myslí na naši praxi. Chce, abychom se ve všedním dnu prakticky stali účastníky této přirozenosti. To znamená, že v praxi svého života ukazujeme něco z Boha. Apoštol Pavel vyjadřuje totéž jinými slovy. Nazývá nás „lidmi Božími“ (1. Tim. 6,11), kteří jako Jeho představitelé ukazují lidem kolem sebe, kdo je Bůh. To šlechtí náš život ve všedním životě. Každé ráno na to smíme myslet: Dnes smím opět představovat něco z tohoto velkého Boha, který je světlo a láska.

Při svém obrácení jsme *utekli* zkažení. S vědomím této zásadní skutečnosti máme každý den s Boží silou vést čistý život.

Osm znaků praktického života víry

Verše 5-7: ... a tak právě proto ale použijte všechnu píli a dodávejte ve své víře ctnost, v ctnosti ale poznání, v poznání ale zdrženlivost, ve zdrženlivosti ale vytrvání, ve vytrvání ale pobožnost /zbožnost/, v pobožnosti ale bratrskou lásku, v bratrské lásce ale lásku.

Aby v našem životě bylo vidět něco z velkého Boha, je nutné, abychom byli pilní. Opak by byla lenivost. I pro duchovní život platí: „Jdi k mravenci, lenochu, shlédni cesty jeho, a staň se moudrým.“ (Příslloví 6,6) Tato malá zvířátka jsou neúnavně činná. Totéž platí pro nás, abychom s horlivostí vedli život víry. Tuto duchovní píli má vyznačovat osm znaků:

a) víra

Vírou zde není míněna důvěra v Zachránce při obrácení, nýbrž praktický život víry vykoupeného. Každý den mají neviditelné božské Osoby být pro nás skutečností. Pěstujeme vztah víry s Bohem a Pánem Ježíšem. Tento skrytý styk s Bohem je východním bodem každé praxe podle Boha. Na to musíme každý den vynaložit píli.

b) ctnost

Po víře následuje ctnost. Bůh by chtěl, abychom procházeli všemi těžkostmi a překonávali všechny překážky s duchovní rozhodností. Těžkosti v povolání, v rodině nebo v místním shromáždění nás mohou zdržovat na cestě víry. Jak je dobré, když potom s rozhodností srdce prohlásíme: Přes všechno, co se staví proti, chci následovat svého Pána a zůstanu u Něho!

c) poznání

Duchovní píle rozvíjí vedle ctnosti také poznání. Potřebujeme světlo od Boha, abychom svoji energii nepoužívali pro něco chybného. Naše dobře míněné vlastní myšlenky a představy o osobním a společném křesťanském životě nás mohou v praxi zavádět. Používáme pak svou sílu pro něco, co nemá Boží souhlas. Proto je poznání z Božího slova pro správnou životní praxi nadmíru nutné.

d) zdrženlivost

Duchovní píle k tomu dává vzniknout zdrženlivosti nebo sebeovládání. Je těžší ovládnout sebe než druhé. Jako otcové máme možná schopnost vést svoji rodinu, ale jak je to se sebeovládáním? Náš život nemá určovat ani naše svévole, ani naše žádosti, nýbrž vůle Pána. To nalézá své použití i ve službě pro Pána a v životě shromáždění.

e) vytrvání

Naše píle se má ale také vyznačovat vytrváním. Bůh chce, abychom zůstávali na *tom* místě a v *tom* úkolu, kam nás postavil. Je tu velké nebezpečí, že od toho prostě utečeme, když to začne být obtížné. Ve většině případů je Boží vůlí, abychom v těžké situaci vytrvali. K tomu je zapotřebí mnoho vnitřní síly,

avšak Pán nám ji chce darovat. Pavel v Koloským 1,11 spojuje vytrvání s radostí. To jde ještě o krok dále: Ne se vzdycháním, nýbrž s radostí máme zůstat na tom místě, kam nás Bůh postavil, i když to je těžké!

f) pobožnost

Po vytrvání následuje pobožnost. To je skutečná zbožnost ve všední den. Naše slova a naše činy mají nést znaky pravé bohabojnosti. Mluvíme a jednáme potom s vědomím, že Bůh všechno vidí a posuzuje. Svým chováním se Mu chceme líbit.

g) bratrská láska

Duchovní píle rozvíjí také bratrskou lásku. Bratrská láska je znakem nového života. Když se setkají věřící lidé, mají se rádi, protože mají téhož Pána a Spasitele.

h) láska

Když se v našem životě rozvíjí božská láska, je vidět něco z Boží přirozenosti, neboť Ten miluje, aniž by viděl v předmětu lásky něco lásky hodného. Tak nás Bůh miloval, když jsme byli ještě hříšníci (Řím. 5,8). Tato láska nás vede k tomu, abychom ztraceným lidem poukazovali na Spasitele. Překonává také všechny těžkosti u věřících.

Z Boží milosti se duchovní píle může ukazovat v naší životní praxi těmito osmi znaky. Máme dbát na všech osm a uskutečňovat je, aby byl náš život víry vyvážený.

Vejití do věčného království

Kapitola 1,8 – 15

V tomto oddílu se Petr pětkrát odvolává na zmíněných osm znaků, a tím zdůrazňuje jejich důležitost v praxi našeho života víry. Pán chce, abychom je uskutečňovali ve známosti o Božích zaslíbeních, aby tak charakterizovaly náš duchovní život.

- 1) „Jestliže *tyto věci* při vás jsou ...“ (verš 8) – Jestliže se tyto znaky ukazují v životě křesťana, pak je jeho duchovní stav dobrý.
- 2) „U kterého *tyto věci* nejsou...“ (verš 9) – Jestliže tyto vlastnosti chybějí, pak je duchovní stav špatný.

- 3) „Když *tyto věci* činíte ...“ (verš 10) – Praktické uskutečňování těchto znaků má účinky na nynější i budoucí život.
- 4) „Proto se budu starat, abych vám *tyto věci* vždy připomínal.“ (verš 12) – Službou pastýřů a učitelů je nám stále znovu poukazováno na důležitost těchto vlastností.
- 5) „Abyste se po mém odchodu vždy byli schopni na *tyto věci* rozpomínat.“ (verš 15) – Četbou Božího slova si můžeme tyto znaky vždy znovu vštěpovat.

Dobrá duchovní stav křesťana

Verš 8: Neboť jestliže tyto věci při vás jsou a rozhojňují se, tu vás postaví ne lenivé ani bez ovoce ve vztahu k poznání našeho Pána Ježíše Krista.

Uskutečňování těchto osmi vlastností tvoří podle Božích myšlenek normální stav věřícího. Jsou-li v praxi našeho života a rozhojňují se, dokazují, že jsme ve víře zdraví. To se vyznačuje trojím:

- a) Nejsme *leniví*, nýbrž zasazujeme se o Pána a Jeho věc.
- b) Nejsme *bez ovoce*. V našem životě rostou a zrají plody pro Boha. Pán Ježíš o tom mluví také: „V tom je oslaven můj Otec, že přinášíte mnoho ovoce.“ (Jan 15,8)
- c) Vše v našem životě je *ve vztahu k Pánu Ježíši*. Protože oči našeho srdce jsou obráceny na Něho, rosteme v poznání Jeho Osoby. Naše srdce jsou Jím naplněna a náš život je Jím charakterizován.

Špatný stav křesťana

Verš 9: Neboť u kterého tyto věci nejsou, ten je slepý, krátkozraký a zapomněl na očistění svých dřívějších hříchů.

Žel, že je také možné, že těchto osm vlastností v našem životě chybí. Kde toho je příčina? V našem zásadním nasměrování života: Nejsme v souhlasu s Ježíšem Kristem, nýbrž žijeme sobecky. Jestliže těch osm znaků při nás není, dokazuje to trojí:

- a) Ztratili jsme z očí *Pána Ježíše*. Jsme *slepi* pro Jeho slavnou Osobu.
- b) Ztratili jsme z očí *cíl*. Jsme *krátkozrací* a zaměstnáváme se jen přítomností.

- c) Ztratili jsme z očí *dílo vykoupení*. *Očištění od našich dřívějších hříchů* už na nás nepůsobí. Zapomněli jsme, jak velká je Boží milost, která nás vykoupila a odpustila nám všechny hříchy!

Naše povolání a vyvolení

Verš 10a: Proto se, bratři, tím více snažte upevňovat svoje povolání a vyvolení; ...

Bůh nás vyvolil před založením světa. Povoláním nás dosadil do křesťanského postavení. Obojí je pro nás v Bohu pevné a jisté. Avšak v našich myšlenkách a v našem srdci to musí být zachovááno čerstvé. Jak je to možné?

- Když se při čtení a slyšení Božího slova zabýváme tím, co nám daroval.
- Když zpíváme písně, jejichž obsahem je křesťanské bohatství.
- Když svému Bohu a Otci stále znovu děkujeme za to požehnané postavení.

Tyto tři duchovní činnosti zmiňuje Pavel v Koloským 3,16.17. Naše radost z Božích darů nás motivuje, abychom uskutečňovali těch osm vlastností. Jen tímto způsobem se nám podaří vést v duchovní svobodě život k Boží cti.

Pozitivní účinky

Když tímto způsobem ve všedních dnech pro Boha žijeme, má to dva důsledky: jeden pro nynější život a jeden pro budoucnost.

a) Neklopýtáme

Verš 10b: ... neboť když tyto věci činíte, nikdy neklopýtnete.

Bůh nám dal všechny prostředky pomoci, abychom neklopýtali (Judy 24). Ale víme z Božího slova – a z vlastní smutné praxe, že klopýtáme často (Jak. 3,2). Petr nám nyní ukazuje, jak ve všedním dni nepřijít k pádu a nehřešit: Ne tím, že se postavíme pod zákon, nýbrž když v prožívání křesťanských požehnání žijeme z lásky k Pánu v pobožnosti a lásce!

b) Požehnané vejítí do království

Verš 11: Neboť tak vám bude bohatě dáno vejítí do věčného království našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista.

Apoštol nyní obrací náš pohled do budoucnosti. Mluví o věčném království. Co tím myslí? Je to nebeská část tisíciletého království. Do tohoto okruhu vejde jako křesťané, když se s Pánem Ježíšem zjevíme v moci a slávě. Tam už po uplynutí 1000 let nenastane pro nás žádný otřes, nýbrž přímé převedení do věčného stavu (Žid. 12,28). Proto je zde nazváno *věčným* královstvím.

Do tohoto království vejdou všichni znovuzrození křesťané. To je jisté. Avšak zde jde o to, *jak* vejde: buď s *velkou* nebo s *malou* odměnou (Luk. 19,16-19)! Jsme-li z Boží milosti Pánu věrní, bude naše vejítí požehnané. Jestliže nám ale pro naše selhání chybí věrnost, bude naše vejítí skromné.

Připomínat křesťanskou pravdu

Verš 12: Proto se budu starat, abych vám tyto věci vždy připomínal, ačkoli je víte a jste upevněni v přítomné pravdě.

Zde se zjevuje Petrovo pastýřské srdce. Měl starost o věřící, které Pán svěřil jeho péči (Jan 21,15-17). Chtěl jim stále připomínat těchto osm znaků praktického života víry. To pro ně nebylo žádné nové sdělení. Ale připomínka je povzbudila, aby tyto vlastnosti každý den uskutečňovali.

Verš 13: Považuji to však za správné, dokud jsem v tomto stánku, abych vás připomínáním probouzel, ...

Petr nyní mluví o možném nebezpečí: Vzhledem k vzácné křesťanské pravdě se můžeme stát ospalými. Ví, o čem mluví, neboť to sám na hoře prožil, když Pán Ježíš byl proměněn. Přes tuto působivou slávu musel bojovat se spánkem (Luk. 9,32).

Nedaří se nám také někdy stejně? Ačkoli víme některé věci o slavné Osobě Ježíše Krista, přece duchovně usínáme. Proto máme stále znovu zapotřebí, abychom byli ve svých srdcích vyburcováváni. Připomenutí vzácné křesťanské pravdy, jejímž středem je Pán Ježíš Kristus, nás probudí.

Petr chtěl vykonávat svůj úkol pastýře, „dokud byl v tomto stánku“. Byl zde jen na přechodnou dobu, brzy zem opustí. Ale dokud ještě žil, staral se o Boží stádo.

Tak jako Pavel srovnává Petr své tělo se stánkem. Zatím co Pavel nám tím chce vysvětlit, že máme slabé a chatrné tělo (2. Kor. 5,1), Petr nám ukazuje,

že každá služba věřícím je časově omezená. Bůh nám dává své služebníky jen pro určitou dobu.

Verš 14: ... poněvadž vím, že odložení mého stánku se stane brzy, jak mi to také oznámil náš Pán Ježíš Kristus.

Pán dvakrát poukázal na smrt svého učedníka Petra:

- Když Pán v Janu 13 stál před svou smrtí na kříži, Petr se zeptal: „Kam jdeš?“ Nato mu Pán sdělil: „Kam já jdu, tam ty nemůžeš nyní jít za mnou; ale později půjdeš.“ Ježíš Kristus musel jít na kříži sám do Božího soudu a setkat se s mocí Satana. Tam Ho nikdo nemohl následovat. Ale Petr směl Pána následovat později, když položí svůj život jako mučedník.
- V Janu 21 se Pán k tomuto tématu vrátil: „Když jsi byl mladší, opasoval ses sám a chodil jsi, kam jsi chtěl.“ Tu se odkazoval na Petrův výrok v Janu 13,37: „Proč nemohu nyní jít za tebou? Svůj život za tebe položím.“ Víme, co z toho vzešlo: zapření Pána. Ježíš Kristus potom pokračoval: „Až se ale zestaráš, vztáhneš ruce a jiný tě opasá a povede, kam ty nechceš.“ Tím naznačil, kterou smrtí měl Petr oslavit Boha. Ježíš Kristus oslavil Boha ve své smířčí smrti. Toto dílo je úplně dokonáno. Nelze k němu nic připojit. Ale Petr směl Boha poctit svou mučednickou smrtí.

Nyní ta chvíle pro něho přišla. Petr stál krátce před svým odchodem.

Verš 15: Chci se ale vynasnažit, abyste si také vždycky po mém odchodu mohli připamatovávat tyto věci.

V tomto verši před námi jsou tři myšlenky:

- Petr pracoval pro svého Pána až do posledního dechu. Když jsme ve službě pro Pána něco prožili a museli jsme přijmout mnohá zklamání, jsme ve stádiu v nebezpečí, že budeme rezignovat. Avšak Petrův příklad nás povzbuzuje, abychom v této práci nezemdléváli.
- Neexistuje žádná apoštolská následnost (posloupnost). Když apoštolové zesnuli, už tu nebyli žádní noví apoštolové. Ale ještě vlastníme slova, která oni – inspirováni Duchem Božím – napsali. To nám stačí.
- Ačkoli Pánem dané dary jsou pro náš duchovní růst důležité, musíme být vedeni k tomu, abychom duchovně stáli na vlastních nohou. Četbou Bible jsme v stavu si stále znovu připamatovávat křesťanskou pravdu s jejími praktickými účinky.

Moc a příchod našeho Pána

Kapitola 1,16 – 21

Všeobecné myšlenky k Božímu království

Boží království bylo oznámeno už ve Starém zákoně. V Novém zákoně je nazýváno Božím královstvím nebo královstvím nebes. Začalo příchodem Pána Ježíše na zem (Luk. 17,21) a přestane s koncem tisíciletého království (1. Kor. 15,24). Království má dvě velké fáze, které se od sebe jasně liší.

První fáze království je charakterizována tím, že Pán je zavržen a že Jeho učedníci musejí trpět. Tato fáze trvá od prvního příchodu Pána až k Jeho příchodu ve slávě a dělí se opět na tři epochy:

- První oddíl je doba, kdy náš Spasitel žil na zemi. Tu On a Jeho učedníci zakusili odmítnutí, odpor a utrpení.
- Druhý oddíl je křesťanská doba, ve které nyní žijeme. Pán je nepřítomen a my jako učedníci prožíváme odpor a utrpení, protože Ježíš Kristus je zavržen. To nám ukazuje apoštol Petr ve svém prvním Listu.
- Třetí oddíl bude po uchvácení. V té době bude věřící ostatek z Izraele procházet hroznými utrpeními, protože se přidrží zavrženého Krista. Pán je stále ještě v nebi.

Druhou fází je tisícileté království a je charakterizováno tím, že Pán Ježíš bude na zemi uznán jako Král a Jeho učedníci budou s Ním sdílet radost a vládu v království pokoje.

Kristus se zjevuje v moci a slávě

Rozvinutí Jeho moci

Verš 16a: Neboť jsme vám neoznámili moc a příchod našeho Pána Ježíše Krista tak, že bychom následovali vymyšlené báje, ...

V první fázi království Bůh všeobecně nezasahuje svou mocí, aby osvobodil svůj lid z pronásledování a utrpení. Bible ukazuje tuto skutečnost různými příklady:

- Jan Křtitel oznamoval Boží království a volal k pokání. Pro svou věrnou službu zahynul kvůli náladě zlé ženy a Bůh nezasáhl.

- Apoštol Jakub, svědek slávy Pána, byl popraven Herodem už na začátku Skutků apoštolů. Ani zde Bůh nerozvinul svou moc, aby ho před tím ochránil.

A tak mnoho věřících v průběhu času zakusilo pro svou věrnost odpor, snášeli nespravedlnost a utrpení, aniž by Bůh mocně zasáhl.

Tato skutečnost nám někdy dělá těžkosti. Chtěli bychom Pána věrně následovat a prožíváme přitom odpor světa. Trpíme a ptáme se, proč Bůh nezasáhne. Petr tomuto problému zde čelí tak, že vede náš pohled k budoucnosti: Den moci a příchodu našeho Pána Ježíše Krista nastane! Když se zjeví, aby zřídil své království, dojde k velkému obratu:

- Nyní Pán většinou nezasahuje ve prospěch těch svých. Ale potom veřejně rozvine svou absolutní *moc*. Zasáhne soudem, aby vysvobodil věřící z jejich trápení.
- Nyní je Pán ještě nepřítomen. Avšak při svém *příchodu* bude na zemi přítomen.

Náš Pán Ježíš Kristus je Osoba, která se jednou zjeví v moci a slávě. Vlastníme Jej jako Boží dar a v našem životě je už nyní skrze víru skutečností (1. Pet. 1,8).

Očítí svědkové Jeho slavné velikosti

Verš 16b: ... nýbrž jako takoví, kteří jsme se stali očitými svědky jeho slavné velikosti.

Petr zde vlastně říká: Nevyprávíme vám pohádky, když vám sdělujeme tyto budoucí události. Naopak, on byl s Jakubem a Janem očitým svědkem, když jim Bůh na hoře dal předem pohlédnout na budoucí slavnou velikost Pána Ježíše. Tento výjev je nám popsán ve třech Evangelích.

- a) V Matouši 17,2 čteme: „Byl před nimi proměněn. Jeho tvář zářila jako slunce, jeho šaty ale zbělely jako světlo.“ Srovnání Jeho zářící tváře se sluncem ukazuje na Jeho slávu jako *Krále Izraele*. K tomu Matouš vyvedá, že Jeho šaty zbělely jako světlo. To ukazuje na to, že s Jeho slavným zjevením přijde na zem *božské světlo*. Následek toho bude, že „země bude plná známosti Hospodinovy, jako vody pokrývají moře“ (Iz. 11,9).

- b) Marek vypravuje: „Byl před nimi proměněn. Jeho šaty se rozzářily a velmi zbělely, tak jak je žádný bělič na zemi nemůže vybělit.“ (Marek 9,2.3) Marek klade důraz na absolutně bílé šaty Pána Ježíše. Tím vede naše myšlenky k dokonalosti a čistotě *Pána v Jeho službě*. Tak jako ve svém životě na zemi, tak bude Jeho služba i v Tisíciletém království dokonalá a slavná.
- c) Lukáš to líčí takto: „Když se modlil, vzhled jeho tváře se změnil a jeho oděv se stal bílým, zářícím.“ (Luk. 9,29) Tím Lukáš ukazuje na proměnu: Z trpícího se stane oslavený člověk. Kdysi se mnozí děsili vzhledu Muže bolesti, ale brzy lidé úžasem nad Jeho slavným zjevením zavřou ústa (Iz. 52,14.15).

Těmito třemi zprávami získáváme dojem o budoucí slavné velikosti Pána, o které zde Petr vydává svědectví.

Kristus dostává čest a slávu

Jeho budoucí čest a sláva

Verš 17a: Neboť obdržel od Boha Otce čest a slávu, ...

Jeho slavná velikost na hoře je obrazem *cti a slávy*, kterou obdrží od Boha, Otce, při svém budoucím zjevení. Tyto dva výrazy nalézáme častěji pospolu. V Listu Židům 2,9 čteme, že je „slávou a ctí korunován“. *Čest* je to, co obdrží při svém zjevení. Všichni lidé Jej budou ctít, když před Ním skloní svá kolena a uznají Jeho vládu. *Sláva* je to, co bude vyzařovat. Boží vlastnosti, jako je spravedlnost a pokoj, budou skrze Něho vyjádřeny.

Nádherná sláva

Verš 17b: ... když z nádherné slávy k němu zazněl hlas: „Tento je můj milovaný Syn, v něm jsem našel zalíbení.“

Oblak na hoře je zde nazván nádhernou slávou (Luk. 9,34.35). Je to zvláštní oblak. Vyznačuje Boží přítomnost, která vždy svědčí o slávě. Tento oblak je tedy místo, kde je Bůh přítomen. Možná že dokonce smíme říci: Je to věčné místo Božího přebývání, dům Otce. Tento dům je nestvořené nebe, je to tam, kde Bůh věčně bydlí.

Tento oblak se v Bibli vyskytuje několikrát:

- Nejprve ho nalézáme ve 2. Mojžíšově knize. Doprovázel izraelský lid pouští. Když byl dokončen stánek úmluvy, přikryl oblak Boží přítomnosti stan setkávání.
- Podruhé je o něm zmínka ve spojení s Šalomounovým chrámem v 1. Královské 8,10: Když byl tento nádherný chrám postaven, přišel oblak Boží přítomnosti a naplnil chrám, takže kněží v něm kvůli Hospodinově slávě už nemohli vykonávat svou službu.
- Žel, že Ezechiel v 10. a 11. kapitole musel sdělit, že oblak kvůli nevěrnosti lidu váhavě opustil chrám a město. Avšak ve 43. kapitole směl s radostí sdělit, že přijde den, ve kterém se oblak zase navrátí na toto místo. To se naplní v tisíciletém království.
- Všechny tři zprávy o dění na hoře proměnění se zmiňují o oblaku (Mat. 17,5; Marek 9,7; Luk. 9,34). Je to ona nádherná sláva, kterou Petr tehdy viděl.

Můžeme tedy říci, že na hoře z domu Otce zazněl hlas. Otec mluví o svém Synu. Co o Něm říká?

a) *Tento je můj milovaný Syn*

Tento Otcův výrok má velkou hloubku. Bůh Otec prohlašuje, že Pán Ježíš je věčný Boží Syn, bez začátku a bez konce. On je ten jednorozený Syn, který je v lůně Otce (Jan 1,18). Dále je v těchto slovech také vyjádřeno, že Otec miluje Syna. Tento proud lásky proudí nepřetržitě od Otce k Synu.

Milovaný Syn Otce obdrží v budoucím království čest a slávu. Toto spojení mezi domem Otce a královstvím nalézáme i v Koloským 1. Tam apoštol Pavel mluví o „království Syna jeho lásky“ (Kol. 1,13). Výraz „Syn jeho lásky“ ukazuje na atmosféru domu Otce, zatím co „království“ ukazuje veřejnou vládu.

b) *V Něm jsem našel zalíbení*

Tento výrok je velmi široký, jak to také vyjadřuje básník:

*Ó Otče, jeden jsi před všemi,
v Něm máš Svě plné zalíbení,
Tvůj milovaný věčný Syn.
Jako to byl v lůnu věčnosti,
tak na zemi v časů plnosti,
teď co člověk na Tvém trůnu.*

2. Pet. 1,16-21

- Už ve věčnosti hleděl Otec se zalíbením na svého Syna. Tak to říká Pán Ježíš v Janu 17,24: „Miloval jsi mne před založením světa.“
- Když stvořil nebe a zemi, Otec se z Něho radoval. Pán Ježíš o tom prorocky mluví v Přísloví 8,30: „Byla jsem u něho jako řemeslník /dílove-doucí/, byla jsem jeho potěšením den za dnem.“
- Pán Ježíš měl Otcovo zalíbení, když zde žil a sloužil Mu. Po křtu vyjádřil Otec své celé uznání dokonalému *životu* Pána Ježíše (Mat. 3,17). Na hoře proměnění ocenil Otec oddanou *službu* svého Syna (Mat. 17,5).
- Z Jana 10,17 je jasné, že Syn na sebe přitáhl lásku a uznání Otce, když na kříži vykonal dílo vykoupení.

Ježíš Kristus, Boží Syn, jenž vždy má Otcovo zalíbení, bude v budoucnosti veřejně oděn ctí a slávou. Otec se bude starat o to, aby celé stvoření ctilo tuto slavnou Osobu.

Verš 18: A tento hlas jsme slyšeli zaznít z nebe, když jsme s ním byli na té svaté hoře.

Ti tři učedníci: Petr, Jakub a Jan byli nejen očitými svědky (verš 16), nýbrž i svědky, kteří naslouchali vlastníma ušima (verš 18). *Viděli* slavnou velikost Pána Ježíše a *slyšeli* Otcova slova. To, co viděli, se týká slávy Pána Ježíše ve vesmíru. To, co slyšeli, se týká slávy domu Otce. Je důležité, abychom tyto dva okruhy rozlišovali. Ale v Osobě Pána Ježíše jsou spolu velmi úzce spojeny. Neboť Ten, jenž bude Pánem v království, je milovaný Syn Otce.

Nevíme, na které hoře k tomuto výjevu došlo. Bible mluví jen o *vysoké* a *svaté* hoře. Nalézali se odděleni od světa ve svaté atmosféře a prožili tam náhled předem na budoucí slávu.

Prorocké slovo

a) Je pevné

Verš 19a: A tak vlastníme prorocké slovo tím pevnější, ...

To, co ti tři učedníci na hoře proměnění *viděli*, proroci Starého zákona ohlašovali. Stále znovu se zmiňovali o dnu, ve kterém Pán přijde k moci, aby odstranil nepravosti, aby odměnil věrné a aby zřídil svou absolutní vládu. Tímto pohledem předem na svaté hoře Bůh toto prorocké slovo potvrdil, abychom je tím pevněji vlastnili.

b) Ono svítí

Verš 19b: ... na které když dbáte, dobře činíte, jako na lampu, která svítí v temném místě, ...

Děláme dobře, když dbáme na toto prorocké slovo. Proč? Máme uspokojovat svou zvědavost ohledně budoucích událostí nebo zvětšovat své vědění? Ne, Bůh má jiný úmysl. Prorocké slovo na nás vykonává mravní vliv. Když poznáváme, co Pán v budoucnosti odmění a co potrestá, pak se ve svém životě podle toho zařídíme.

Prorocké slovo je lampa, která svítí v temném místě. Žijeme v temné době, protože Pán Ježíš je nepřítomen a svět je v duchovní tmě.

- Tu prorocké slovo osvětluje naše *okolí*, abychom poznávali, jak je svět zlý. Z Bible se dovídáme, že ho v budoucnosti postihne hrozný soud.
- Prorocké slovo také dává světlo pro naši *cestu*. Ukazuje nám, jak ve víře můžeme jít touto temnou dobou jistými kroky.
- Prorocké slovo konečně osvětluje náš *cíl*, abychom k němu směřovali své myšlenky.

c) Den se rozbřeske

Verš 19c: ... dokud se nerozbřeske den ...

Brzy se na této zemi rozbřeske den Pána. Pán Ježíš se zde zjeví v moci a slávě a nastoupí svoji vládu. Pak bude vše postaveno do božského světla a každý Ho bude muset uznat jako Pána. My Jej budeme doprovázet a budeme s Ním vládnout. Pak bude země plná známosti Pána.

Avšak Petr by chtěl, aby se ten den rozbřeskl *už nyní v našem svědomí*. Jak se to stane? Tím, že nad sebou uznáme Ježíše Krista jako Pána. Potom žijeme ve světle Jeho přítomnosti a podřizujeme se Jeho vůli. Přitom je třeba pomyslet na jedno: Jestliže Pán Ježíš není Pánem nad všemi okruhy našeho života, pak vůbec není naším Pánem. V povolání, ve volném čase, o prázdninách, v manželství, v rodině, v Božím lidu by On chtěl mít hlavní slovo. K tomu je z naší strany nutné rozhodnutí srdce a každodenní podřizování se. Avšak smíme vědět: Následujeme dobrotivého Pána!

d) Vzejde jitřenka

Verš 19d: ... a jitřenka nevzejde ve vašich srdcích; ...

Jitřenka je symbolické označení Pána Ježíše a mluví o tom, čím On je pro církev (Zj. 22,16). Ježíš Kristus opět přijde, aby nás odtud vzal a přivedl nás do nádherné slávy, do domu Otce. Tam Ho budeme vidět a hledět na Otcovu lásku k Synu. Pak už nebudeme myslet na sebe, nýbrž budeme se klanět Otci a Synu. To je vlastní křesťanská naděje, která nebyla známá ve Starém zákoně a jde přes prorocké slovo.

Avšak jitřenka smí vzejít *již nyní v našich srdcích*. Čím více naše srdce naplňuje Jeho slavná Osoba, jak stojí ve vztahu k Jeho milované církvi, tím silnější se stává naše touha po Něm a po Jeho příchodu k uchvácení.

e) Dvě stránky naší budoucnosti

Den a jitřenka charakterizují dva velké prvky naší budoucnosti.

- a) Jitřenka ukazuje na to, že Pán Ježíš přijde k uchvácení, aby nás vzal do domu Otce (Jan 14,3). Tam bude náš domov. Sláva, která nás tam čeká, bude převyšovat slávu království. To je zřejmé z Pavlových slov ke králi Agrippovi. Vyprávěl mu svůj příběh obrácení a prohlásil: „Viděl jsem uprostřed dne na cestě, ó králi, světlo z nebe, které převyšovalo jas slunce.“ (Sk. 26,13) Toto světlo, které září jasněji než slunce, je Pán Ježíš ve spojení s církví.
- b) Rozbřesk dne, když vzejde slunce spravedlnosti, ukazuje na příchod Pána v moci a slávě. Pak pro Izrael zřídí království a s námi bude vládnout nad celým vesmírem. Jeho vláda bude ve spravedlnosti a v pokoji. Pak bude ode všech lidí ctěn a uznáván.

Bůh je autorem Bible

Verš 20: ... toto nejprve vědouce, že žádné proroctví Písma není vlastního výkladu.

Petr nyní přechází od prorockého slova k celé Bibli a chce nám ukázat, jak jí můžeme správně rozumět. „Žádné proroctví Písma není vlastního výkladu.“ To znamená, že nesmíme vykládat jednotlivá místa Bible, jak chceme. Výroky Božího slova musíme vždy vidět v souvislosti a mít v zorném poli celý „obraz zdravých slov“, celé panorama Svatého Písma.

Boží slovo se vzájemně vykládá. Evangelia vrhají světlo na Listy a Listy opět dávají porozumění pro Evangelia. Celý Nový zákon objasňuje obrazy Starého zákona a Starý zákon ilustruje pravdy Nového zákona. Proč tomu tak je?

Protože autorem této celé obdivuhodné knihy je Bůh. Ačkoli k napsání této knihy použil zcela rozdílné nástroje, má Bible jen *jeden* cíl: Krista a Jeho slávu.

Verš 21: Neboť proroctví nikdy nevzešlo z vůle člověka, nýbrž svatí Boží lidé mluvili, puzeni Duchem Svatým.

Co je zapsáno v Bibli, nevychází z vůle nebo fantazie člověka. Ne, Bůh, Duch Svatý, inspiroval „svaté Boží lidi“. Psali slovo za slovem to, co jim Duch uložil. Působivý důkaz pro to nám dává 1. Petra 1,10. Proroci Starého zákona psali, inspirováni skrze Ducha, o naší záchraně, aniž by této skutečnosti opravdu rozuměli. To jasně ukazuje, že tyto myšlenky přišly od Boha a nevyšly z jejich vlastního přemýšlení.

Bible má tedy božský původ, ačkoli Duch Boží použil za nástroje k jejímu napsání lidi. To chtějme vírou pevně držet. Neboť Boží nepřítel se pokouší v našich srdcích stále znovu probouzet pochyby o dokonalosti a božském původu této knihy. Proto musíme svá srdce v této důležité základní pravdě upevnit: Bůh sám napsal tuto slavnou Knihu!

Hřích v křesťanském svědectví

Kapitola 2

Petr nám v této kapitole ukazuje, jak se rozvíjí zlo v křesťanském svědectví. To, co zde předpovídá, se v průběhu staletí stalo smutnou skutečností.

V této kapitole rozeznáváme čtyři oddíly:

Verše 1-3: Jsou tu svůdci

Verše 4-9: Soud nad svůdci

Verše 10-19: Znaky svůdců

Verše 20-22: Konec svůdců a svedených.

Způsob, jakým Petr před tímto zlým vývojem varuje, je pozoruhodný. Někdy mluví *obrazným způsobem*. Tu a tam činí *srovnání* se zvířaty nebo věcmi v přírodě. Uvádí také *příklady* z Bible. Nakonec vyjadřuje svou ošklivost nad těmito zlými lidmi pomocí *přísloví*.

Petr nás varuje před svůdci v křesťanském svědectví, když ukazuje na jejich hřích. Ten je zvláště závažný, protože tito lidé dávají svému konání křesťanský nátěr. Je třeba tyto nebezpečné vlivy poznat, abychom se od nich distancovali. Zároveň mají mít tato varování vliv na náš osobní život.

Falešní učitelé

Kapitola 2, 1 – 3

Jejich hřích

Verš 1: Byli ale také falešní proroci mezi lidem, jako i mezi vámi budou falešní učitelé, kteří budou potají zavádět zkázu přinášející sekty a zapírat Panovníka, který je vykoupil, a sami sobě přivodí rychlou záhubu.

Bůh stále znovu posílal proroky se sdělením k izraelskému lidu. Tímto způsobem vyučoval Izraelity, aby věděli, jak mají v různých situacích jednat. To se nelíbilo nepříteli. Proto napadal Boží lid tím, že se ho snažil svést skrze falešné proroky. Ti tvrdili, že přicházejí od Boha, ale ve skutečnosti byli nástroji Satana. Napodobováním klamali příslušníky svého národa.

Útoky nepřitele v křesťanském svědectví nejsou jiné. Bůh dal věřícím učitele, kteří jim vysvětlují Boží slovo a zvláště Kristovo učení. To je nadmíru důležité, aby náš život víry stál na dobrém základě. Avšak nepřítel není nečinný. Uvádí do křesťanského svědectví falešné učitele, kteří zlým učením páchají velké škody.

Přitom je třeba poznamenat: Každá životní praxe vychází z učení. To platí jak pro dobré, tak pro zlé. Boží učení působí dobré jednání podle Boha. Převrácená učení naproti tomu vedou k hříšnému životu.

Falešní učitelé „uvádějí zkázu přinášející sekty“. Nejde tedy o rozdílnost názorů ohledně některých praktických otázek života víry, nýbrž o útoky na Osobu a dílo Pána Ježíše. Přitom postupují velmi lstivě. Nenapadají božské skutečnosti přímo. Možná, že prostě zamlčují některou biblickou pravdu nebo ji zpochybní. K tomu nepůsobí na veřejnosti. Vskrytu se pokoušejí odvrátit srdce od pravdy. Boží slovo nám tuto taktiku oznamuje, aby nás před nimi varovalo. Máme být bdělí!

Falešní učitelé „zapírají Panovníka, který je vykoupil“. Co tím je míněno? K porozumění tomuto výroku nám pomůže 20. verš naší kapitoly. Zvěstování moci a čistoty Pána Ježíše skrze apoštoly učinilo na tyto lidi dojem.

Proto se vzdali nejhorších hříchů a formálně se připojili ke křesťanům. Příkladem toho je kouzelník Šimon (Sk. 8,9-13). Ale nedošlo u nich k obrácení. Nepoddali se Kristu, tomu od Boha určenému Panovníkovi (Sk. 2,36). Neuznali Jeho autoritu, ačkoli On má nárok být Pánem všech křesťanů. V tomto smyslu Pán Ježíš koupil všechny. Ale vykoupil (spasil) jen ty, kteří opravdu činí pokání a osobně Ho vírou přijmou jako Pána a Spasitele.

Tyto falešné učitele postihne Boží soud. Bude pro ně rychlou záhubou. Ve Zjevení je charakter budoucího soudu někdy srovnáván s orlem (Zj. 4,7). To naznačuje, že propukne rychle a bude proveden bez odkladu. Stejně tak si falešní učitelé v křesťanstvu přivolávají rychlou záhubu.

Jejich svody

Verš 2: A mnozí budou následovat jejich prostopášností, kvůli kterým bude cesta pravdy v porouhání.

Mnoho lidí, žel, bude naslouchat falešným učitelům v křesťanstvu a budou je následovat v jejich nemorálním životě. Z toho poznáváme dvojí:

- Zlé učení je vždy spojené s nemravností.
- Nemravný život oslovuje mnoho lidí. Protože nemusejí odsuzovat své žádosti, přijímají tato zlá učení.

Falešní učitelé se nazývají křesťany, ale žijí v nemravnosti. Tím způsobem je tupena cesta pravdy. Lidé se dívají na jejich život a zpětně ho spojují s křesťanskou vírou. Jednání těchto křesťanů dle jména je na jedné straně odvrací od toho, aby uvěřili v Ježíše Krista, a na druhé straně je vede k tomu, aby o křesťanství zle mluvili.

Verš 3a: A z chamtivosti vás budou vykořisťovat smyšlenými slovy; ...

Pohnutkou falešných učitelů je chamtivost a hmotné obohacení. Domnívají se, že „pobožnost je prostředek k zisku“ (1. Tim. 6,5). Svodem se jim podaří od věřících dostat dokonce peníze.

Jejich odsouzení

Verš 3b: ... jejichž odsouzení odedávna neváhá a jejich záhuba nedříme.

Bůh takové lidi soudil za všech dob. Ani falešní učitelé v křesťanstvu neujdou svému trestu. Jejich soud bude zvlášť těžký, protože Bůh se v křesťanské

době skrze Ježíše Krista plně zjevil. Neboť božská zásada platí i zde: Čím větší je Boží zjevení, tím větší je lidská odpovědnost.

Příklady soudu

Kapitola 2, 4 – 9

Petr nyní dokazuje svůj myšlenkový pochod tím, že představuje tři příklady, kde Bůh odpověděl na špatnost svých stvoření soudem:

- soud nad padlými anděly (verš 4),
- soud nad lidmi v době Noé (verš 5a),
- soud nad hříšníky v Sodomě a Gomoře (verše 6-8).

Potom Petr činí božský závěr: Pán zachraňuje spravedlivé a soudí nespravedlivé (verš 9).

Soud nad anděly

Verš 4: Neboť jestliže Bůh neušetřil anděly, kteří zhřešili, nýbrž, uvrhnuv je do nehlubší propasti, předal řetězům temnoty, aby byli uchováni pro soud; ...

Tento verš se vztahuje k události v 1. Mojžíšově 6,1.2, o které je zmínka také v Listu Judy 6. Tam nejde o Satana a jeho anděly, nýbrž o jinou skupinu andělů. Ti opustili svůj stav v Božím pořádku stvoření. V protikladu k Satanovi, který se vyvyšoval, oni se snížili a spojovali se s lidmi.

Bůh tyto padlé anděly svázal řetězy v nehlubší propasti. Tím zarazil jejich hřích. Na tomto místě jsou uchováváni pro soud. Brzy obdrží spravedlivý trest za své hříšné chování. To je první varovný příklad soudu.

Soud v potopě

Verš 5: ... a jestliže neušetřil starý svět, nýbrž jen Noého, kazatele spravedlnosti, zachoval jako osmého, když přivedl potopu na svět bezbožníků; ...

V době Noého Bůh viděl, že „špatnost člověka na zemi je veliká a všechna tvářnost myšlenek jeho srdce jen zlá po celý den“ (1. M. 6,5). Proto svět neušetřil, nýbrž přivedl na bezbožníky potopu. Tento soud postihl lidi a stvoření, které od pádu do hříchu bylo pod zlořečením.

Jen Noého a jeho rodinu, tedy osm osob, Bůh ušetřil. V bezbožném okolí žil Noé v souladu s Bohem. S vědomím božské milosti šel cestou, která nalezla Boží souhlas. „Noé byl spravedlivý, dokonalý muž mezi svými současníky.“ (1. M. 6,9) Tak byl jeho život kázáním pro lidi kolem něho.

Soud nad Sodomou a Gomorou

a) Bezbožný byl souzen

Verš 6: ... a jestliže města Sodomu a Gomoru obrátil v popel a odsoudil ke zkažení a postavil je za příklad těm, kteří budou žít bezbožně; ...

Bůh zcela zkazil Sodomu a Gomoru. Všichni bezbožní lidé zahynuli. Než Bůh soud provedl, řekl Abrahamovi: „Protože křik Sodomy a Gomory je velký a protože jejich hřích je velmi těžký, tak sestoupím a uvidím, zda podle svého křiku, který přišel přede mne, zcela činili; a jestliže ne, tu to chci vědět.“ (1. M. 18,20.21) V těchto městech bylo provozováno smilstvo nejhorší formou. Křik se zdá být poukazem na takové lidi, kteří touto nemravností trpěli a byli obětmi násilí. Bůh slyšel tento křik a reagoval na to soudem.

Zkažení Sodomy a Gomory předkládá Bůh všem, kdo žijí bezbožně, jako varující příklad. I nevěřící násilní rouhači v době křesťanského svědectví přijdou na soud.

b) Spravedlivý byl zachráněn

Verše 7 a 8: ... a jestliže zachránil spravedlivého Lota, jenž byl trápen prostopášným jednáním násilných rouhačů (neboť ten mezi nimi přebývajících spravedlivý tím, co viděl a slyšel, den za dnem trápil svoji spravedlivou duši jejich bezbožnými skutky), ...

Lot byl před soudem zachráněn, neboť byl spravedlivý. Protože věřil v Boha, Hospodin zadržel svůj hněv, dokud on, jeho žena a jeho dvě dcery neuprchli ze Sodomy. To nám potvrzuje 1. Mojžíšova 19,22. Tam Bůh skrze anděla říká Lotovi: „Spěchej, zachraň se tam; neboť nemohu nic dělat, dokud tam nepřijdeš.“

Ačkoli Lot byl spravedlivý, nežil ve společnosti s Bohem, nýbrž se spojil se světem. Chyběla mu schopnost rozlišovat mezi pozemským, duchovním a světským. V 1. Mojžíšově 13,10 všechno spletl dohromady: „Lot pozvedl oči a spatřil celou rovinu Jordánu, že je celá zavlážovaná ..., podobná zahradě

Hospodinově, jako země Egyptská, až do Soár.“ Zavlažovaná rovina mluví o pozemském, zahrada Hospodinova o duchovním a země Egyptská o světu. Lot nedovedl tyto tři okruhy ve svém životě rozlišovat.

Tím mu chybělo oddělení od světa. Krok za krokem se spojoval se společností, která nechtěla o Bohu nic vědět. Nejprve rozbil stany až k Sodomě (1. M. 13,12). O něco později v Sodomě bydlel (1. M. 14,12). Nakonec seděl v bráně Sodomy. Měl tedy v tomto bezbožném městě správní úkoly (1. M. 19,1).

Jaké byly následky tohoto nedůsledného života?

- Hleděním na zlé věci, které každý den viděl a slyšel, trápil svou spravedlivou duši. Jeho příklad jasně ukazuje: Jestliže věřící žije ve světě, nemůže být nikdy skutečně šťastný, i když sám osobně se nedopouští zlých hříchů. Zpráva o Lotově životě končí smutně a pokořuje.
- Jeho nevěřící provdané dcery zůstaly v Sodomě a upadly pod soud.
- Jeho žena s ním sice vyšla z města. Ale byla nevěřící a milovala svět. Proto se ohlédla a stal se z ní solný sloup. Pán na ni poukazuje v Lukáš 17,32: „Vzpomeňte si na Lotovu ženu.“
- Možná, že ty dvě dcery, které Lota doprovázely, byly věřící. Avšak skrze vliv světa byly mravně zkažené.

Je nápadné, že při potopě a při soudu nad Sodomou a Gomorou tu byli jednotlivci, kteří byli spravedliví a byli ušetřeni. Bůh potrestá bezbožného a zachraňuje spravedlivého!

Z toho plyne: Bůh rozlišuje!

Verš 9: ... tak umí Pán pobožné z pokušení zachránit, nespravedlivé ale uchovat ke dni soudu, aby byli potrestáni; ...

Bůh rozlišuje mezi lidmi, kteří svým životem dokazují, že Mu patří, a takovými, jejichž život přes zbožný nátěr je v rozporu s Jeho vůlí. *Pobožné* zachová, když přivede soud. Učinil to u Noého a Lota. Učiní to také v budoucnosti, když Jeho hněv postihne zlo na zemi. Naproti tomu *nespravedlivé* s jistotou potrestá. Někdy je už v životě stihne božský soud, nejpozději ale u velkého bílého trnu, když budou odsouzeni k věčnému trestu v pekle.

Znaky bezbožných

Kapitola 2,10 – 19

Petr nyní popisuje znaky falešných učitelů v křesťanském svědectví, aby nám otevřel oči před těmito svůdci.

Jsou opovážliví

Verše 10 a 11: ... zvláště ale ty, kteří v žádosti poskvrnění jdou za tělem a opovrhují vrchností, opovážliví, svémocní; nechvějí se rouhat se slávám, zatím co andělé, kteří jsou větší v síle a moci, proti nim před Pánem nepřednášejí rouhavý úsudek.

Opovážlivost těchto bezbožných lidí, kteří jsou křesťany jen navenek, se ukazuje dvojím způsobem. Na jedné straně bez obav žijí v žádostech těla. Na druhé straně opovrhují každou formou autority a bez výčitek se jí rouhají. Ačkoli jsou andělé vyšší stvoření než lidé, v protikladu k těmto bezbožníkům nenapadají autority.

Nemají zábrany

Verše 12-14: Tito ale, jako nerozumná, přirozená zvířata, stvořená k lovu a zkáze, rouhajíce se tomu, co nevědí, také ve své vlastní zkáze zahynou, když obdrží odplatu nespravedlnosti; kteří považují hodování ve dne za zábavu – skvrny a hanebné poskvrnny, kteří ve svých vlastních klamáních hýří a drží s vámi hostiny; kteří mají oči plné cizoložství a od hříchu neustávají, přičemž lákají neupevněné duše; kteří mají srdce vycvičené v chamtivosti, děti prokletí, ...

Tito hanební lidé odkládají každou lidskou slušnost a postrádají zdrženlivost. Proto je Petr srovnává s nerozumnými zvířaty. Tak jako jsou chytána a zabíjena divoká zvířata, tak také zahynou tito bezbožníci.

Jejich nevázanost se ukazuje v chybějícím pocitu studu. Konají své hříchy ke své zábavě za jasného dne. Nemají žádné zábrany ve využívání věřících, když s nimi slaví jejich svátky.

Pokoušejí se nalákat neupevněné duše, aby je svedli ke stejnému hříšnému konání. Avšak podaří se jim to jen u lidí, kteří nemají život z Boha. Právě věřící Bůh ochrání.

Milují peníze

Verše 15 a 16: ... kteří, poněvadž opustili přímou cestu, zbloudili, když následovali cestu Baláma, syna Bozorova, jenž miloval mzdu nepravosti, ale obdržel pokárání za svou vlastní převrácenost: Němé nákladní zvíře, které promluvílo lidským hlasem, zabránilo bláznovství proroka.

Petr srovnává falešné učitele v křesťanském svědectví s Balámem. O tomto falešném prorokovi nám jsou představeny tři skutečnosti:

- *Jeho cesta.* Balám nebyl na své cestě veden Bohem, nýbrž nepřitelem Božího lidu. Tato cesta byla křivolaká a vedla do soudu (4. M. 31,8). Stejně tomu je se svůdci dnes. Jsou nástroji Satana a nejdou přímou cestou podle Božího slova.
- *Jeho chamtivost.* Pohnutkou jeho jednání byla láska k penězům, neboť si dal za své prorokování zaplatit. Tato pohnutka vede také falešné učitele (viz verše 3. 13. 14).
- *Jeho pošetilost.* Osel, který sám je vzpurné zvíře, musel Baláma pokárat. Prorok si myslel, že může Boha získat pro své chamtivé cíle. Tu mu osel ukázal, že na této svévolné cestě má Boha proti sobě. Tak Bůh také odhalil převrácenost svůdců v křesťanstvu (2. Tim. 3,9).

Svádějí

Verš 17: Tito jsou prameny bez vody a mlhy hnané vichrem, jimž je mrákota tmy uchována na věčnost.

Tento verš nám představuje *charakter* falešných učitelů:

- Jsou prameny bez vody. Něco slibují, avšak neuskuteční se to. To, co přinášejí, neutiší žízeň duše.
- Jsou mlha hnaná větrem. Jsou neprůhlední lidé, člověk neví, na čem s nimi je. Jsou kam vítr, tam plášť, když své přesvědčení rychle a bez rozvážení přizpůsobují dané situaci.
- Patří ke tmě, neboť nikdy skutečně nepřišli ke světlu. Pro takové lidi je uchována mrákota tmy, tedy soud.

Verše 18 a 19: Neboť když vedou pyšné, nicotné řeči, lákají tělesnými žádostmi skrze prostopášnost ty, kteří právě unikli těm, kdo chodí v bludu; slibující jim svobodu, zatím co sami jsou otroci zkázy; neboť od koho je kdo přemožen, tomu je také jako otrok poddán.

Tyto verše popisují *činnost* svůdců:

- Jejich řeči jsou působivé, ale bez duchovního obsahu. Nesytí srdce věřících.
- Svým vlastním hříšným životem svádějí druhé k hříchu.
- Slibují svobodu. Říkají: Hřešení je dovoleno. Když ve svém životě uskutěčňuješ svá přání a žádosti, jsi skutečně svobodný. Avšak opak je pravdou, neboť Pán Ježíš říká v Janu 8,34: „Každý, kdo činí hřích, je otrokem hříchu.“ Důkazem toho jsou svůdcové sami. Ti jsou otroci zkázy. Jsou ovládáni hříchem a od svého hříšného konání se neosvobodí.

Konec svůdců a svedených

Kapitola 2,20 – 22

Zdá se, že v tomto oddílu jde zvláště o lidi, na které zapůsobila křesťanská víra, ale potom byli svedeni falešnými učiteli. Možná že však jsou míněni obojí: svůdcové i svedení.

Jen navenek u Krista

Verš 20a: Neboť když utekli poskvrnám světa skrze známost Pána a Spasitele Ježíše Krista, ...

Jsou to lidé, kteří přicházejí do styku s křesťanskou vírou. Slyší o Pánu Ježíši, jak žil jako čistý a dokonalý člověk. Toto poznání na ně působí a vede k vnější změně v jejich životě. Utíkají poskvrnám světa, tj. opouštějí hrubé hříchy.

Opětné upadnutí do zla

Verše 20b a 21: ... ale zase jsou do nich zapleteni, přemoženi, tak je pro ně to poslední horší než to první. Neboť by pro ně bylo lepší, kdyby cestu spravedlnosti nepoznali, než, když ji poznali, se odvrátit od jim předaného svatého přikázání.

Svodem jsou opět zapleteni do hříšného života a znovu jsou přemoženi mocí hříchu. Zjevuje se, že se nikdy neobrátili a nejsou narozeni z Boha. Tento stav je horší než předchozí. Proč? Protože nyní znají správnou cestu, a přece jdou špatnou cestou. Znají nyní biblická naučení pro spravedlivý, čistý život, a přesto vědomě žijí v hříchu a prostopášnosti.

Pes a prase

Verš 22: Dařilo se jim ale podle pravdivého přísloví: Pes se navrátil ke svému vlastnímu vývratku a umytá svině k válení v blátě.

Petr ukazuje chování těchto nevěřících lidí pomocí přísloví:

- U těchto lidí došlo jen k vnější změně, ale přirozenost zůstala stejná. Umytá svině zůstává sviní, která se cítí dobře ve špíně.
- Přes zbožný nátěr jsou stále ještě hnáni týmiž hříšnými přáními. Nejlépe vychovaný pes si zachová své původní, sobě vlastní náruživosti.

Přirovnáním k nečistým zvířatům je také vyjádřena apoštolova ošklivost vůči těmto lidem.

Poslední slova

Kapitola 3

Petra zanedlouho čekala mučednická smrt (kap. 1,14). Nyní čteme ve 3. kapitole poslední slova tohoto věrného Pánova služebníka a apoštola.

Poznáváme, že takové slavnostní poselství si vyžaduje naši celou pozornost. Dbáme ho také zvláště proto, že mluví do naší doby, neboť my žijeme v „posledních dnech“, jak je napsáno ve 3. verši.

Petr se na nás obrací se čtyřmi pastýřskými sděleními. Každé sdělení začíná oslovením „Milovaní“. Tak poznáváme v této kapitole čtyři oddíly:

Verše 1 – 7: Cena Božího slova v posledních dnech nezměněně trvá.

Verše 8 – 13: Bůh je i v posledních dnech věrný a vykonává své slovo.

Verše 14 – 16: V posledních dnech smíme žít s Bohem v každodenním praktickém obcenství.

Verše 17 a 18: Slavná Osoba Pána Ježíše smí v posledních dnech naplňovat naše srdce.

Tyto čtyři skutečnosti potřebujeme ve svém životě víry, abychom přes nebezpečí a duchovní úpadek mohli jít kupředu jako šťastní křesťané.

Cena Božího slova

Kapitola 3,1 – 7

Náš postoj k Božímu slovu

Verš 1: Tento druhý dopis, milovaní, vám už píšu, v nichž obou skrze připomenutí probouzím vaše čisté smýšlení, ...

Když nám Petr v tomto oddílu chce představit velikou cenu Božího slova, apeluje nejprve na naše smýšlení. Abychom z Bible skutečně mohli přijmout požehnání, má náš vnitřní postoj velmi velký význam.

„Čisté smýšlení“ je stav ducha, který je hotov se pokorně sklonit pod Boží slovo a poslechnout biblické směrnicí. To je smýšlení Pána Ježíše, jak je nám představováno ve Filipským 2,5-8. On byl pokorný srdcem a poslušný srdcem.

Jeho smýšlení se má ukazovat i v našem životě. Jestliže si ze srdce přejeme poslouchat Boží slovo, Pán nám dá světlo o svých myšlenkách. A pokorný postoj je předpokladem pro to, abychom v nebezpečích posledních dnů byli Božím slovem ochráněni. „*Bůh se pyšným protiví, ale pokorným dává milost.*“ (1. Pet. 5,5)

Tuto myšlenku vyjadřuje také Philipp Spittta v jedné básni:

*O Páně Slovu svědčí,
jež pokrmem je jim,
je ostříhají s péčí,
sklánějí se před ním.*

Starý a Nový zákon

Verš 2: ... abyste si vzpomínali na předtím mluvená slova svatými proroky a na přikázání Pána a Spasitele skrze vaše apoštoly; ...

„Svatými proroky předtím mluvená slova“ ukazují na Starý zákon. „Přikázání Pána a Spasitele skrze vaše apoštoly“ ukazuje na Nový zákon. Oba díly Bible jsou pro nás křesťany důležité. To bychom chtěli jasně ukázat pomocí tří skutečností:

- Starý zákon obsahuje mnoho prorockých sdělení, která se naplní v budoucnosti. Nový zákon na ně navazuje a činí výroky, které jdou dále za

ně. Jestliže proroctví Starého zákona má v zorném poli zem a tisícileté království, pak Nový zákon nám sděluje budoucnost všech lidí, celého vesmíru, a to až do věčného stavu.

- Jsou křesťanské pravdy, které jsou oznámeny ve Starém zákoně a v Novém zákoně jsou postaveny do světla a vysvětleny. Myslíme tu na záchranu duší nebo na Boží evangelium (1. Pet. 1,9-12; Řím. 1,1.2). Při četbě Starého zákona poznáváme, že Bůh skrze proroky tyto křesťanské pravdy *zaslíbil*. Ti o nich *prorokovali*. Ale teprve po díle smíření Pána Ježíše nám záchrana duší a Boží evangelium byly v Novém zákoně *zvěstovány* v plném rozsahu.
- Jiné křesťanské pravdy nebyly ve Starém zákoně známé. Byly zjeveny teprve v Novém zákoně (Ef. 3,5). Ve Starém zákoně nenacházíme například žádný výrok o Boží církvi. Ale se znalostí Nového zákona o církvi poznáváme ve Starém zákoně obrazy, které na ni poukazují.

Tak se tyto dvě části Bible doplňují a je k našemu užitku a požehnání, když se zabýváme celou Biblí.

Svévolní kritici Bible

Verše 3 a 4: ... toto nejprve vědouce, že v posledních dnech přijdou posměvači s posměchem, kteří chodí podle svých vlastních žádostí a říkají: Kde je to zaslíbení jeho příchodu? Neboť od té doby, kdy otcové zesnuli, zůstává všechno tak od začátku stvoření.

Petr nás zde varuje před posměvači, kteří zpochybňují a chtějí zesměšnit Boží slovo. Pravděpodobně přitom nemyslí v první řadě na lehkovážné posměvače, kteří si dělají z Božího slova a z věřících legraci. Zde jde spíše o vážné posměvače, kteří napadají Boží slovo vědeckými argumenty a intelektuálními závěry. Proč to dělají? Protože chtějí žít, jak se jim líbí. Odmítají uznávat autoritu Slova nad svým životem. Hlavně se posmívají zaslíbení o příchodu Pána.

Pán, který je nyní ještě nepřítomný, bude při svém příchodu přítomný. Petr zde jistě myslí hlavně na příchod Pána ve slávě, když se zjeví na zemi. Zdá se nám ale, že ve spojení s 9. veršem můžeme myslet i na uchvácení. Od uchvácení dále bude Pán pro vykoupené vždy přítomen, neboť budeme vždycky u Pána (1. Tes. 4,17). Pro lidi, kteří přes Boží trpělivost nečinili pokání (verš 9), potom už nebude záchranu (2. Tes. 2,11.12).

Přesto je třeba pomyslet na to, že Petr by nám chtěl zvláště poukázat, že příchod Pána zcela změní situaci pro lidi na zemi. To se stane teprve při Jeho zjevení v den Pána.

Posměvači tedy zpochybňují příchod Pána a odůvodňují to tím, že od začátku stvoření vše zůstalo neproměnitelně stejné. Avšak to není pravda, jak nám to ukazují další verše.

Verše 5 a 6: Neboť podle jejich vůle jim toto je skryté, že od starodávna byla nebesa a země, vznikající z vody a ve vodě skrze slovo Boží, skrze které tehdejší svět, vodou jsa zaplaven, zanikl.

„Podle jejich vlastní vůle“ je nevěřícím posměvačům Boží slovo nesrozumitelné. Tento výraz zřetelně ukazuje, proč lidé nemohou obdržet jasno o Božích myšlenkách. Velkou překážkou je jejich svévole. Tento postoj je v protikladu k čistému smýšlení v 1. verši. Tak zde nalézáme všeobecnou zásadu, která platí i pro nás věřící: Boží vůli v Jeho slově poznáváme jen tou mírou, jak se vzdáváme vlastní svévole.

Těmto posměvačům zůstávají skryté tyto tři skutečnosti:

- Bůh stvořil svým slovem nebesa a zemi (verš 5). „On řekl a stalo se. On přikázal a uskutečnilo se.“ (Žalm 33,9)
- Událost v době Noého, kdy Bůh zasáhl potopou do běhu stvoření (verš 6). I to se stalo Jeho slovem, jak nám to potvrzuje Židům 11,7. Noé obdržel „božský výrok“ a stavěl „strachem veden, archu k záchraně svého domu“.
- Budoucí soud, který bude vykonán Božím slovem (verš 7).

Bůh splní své slovo v soudu

Verš 7: Nynější nebesa ale a země jsou uchovávány tímtež slovem pro oheň, udržovány na den soudu a záhuby bezbožných lidí.

Totéž Boží slovo, které dalo vznik nebesům a zemi a které v době Noého zasáhlo do světového dění potopou, přivede také soud nad nebesy a zemí. Nevěřící lidé se mohou Slovu posmívat, avšak to se přesto splní, a to v soudu. To je vážné. Když Bůh vykoná ohlášený soud nad nebem a zemí, postihne i tyto bezbožné posměvače.

Každý, kdo nyní žije bez Boha, bude souzen. Proto prosíme všechny, kteří ještě nečinili pokání a nechopili se záchrany v Pánu Ježíši, aby dnes sklonili

svá kolena, vyznali Bohu své hříchy a uvěřili ve jméno a dílo Pána Ježíše. Kdo učiní tento krok, ten už nepatří k těm bezbožným lidem, na které určitě přijde Boží soud.

Bůh je věrný

Kapitola 3,8 – 13

Pán přijde

Verš 8: Toto ale vám nebud' skryto, milovaní, že jeden den u Pána je jako tisíc let, a tisíc let jako jeden den.

Bůh je věrný a stojí za svým slovem. Ale Jeho počítání času je zcela jiné než lidské počítání:

- Jeden den je u Pána jako 1000 let u nás. Může v jednom dnu způsobit věc, která v normálním průběhu stvoření potřebuje 1000 let.
- 1000 let je u Pána jako jeden den u nás. Může to, co způsobí v jednom dnu, nechat trvat 1000 let.

Už prorok Izaiáš jasně ukazuje tento rozdílný pohled: „Moje myšlenky nejsou vaše myšlenky a vaše cesty nejsou mé cesty, praví Hospodin.“ (Izaiáš 55,8.9) Tato skutečnost nás má ochránit před tím, abychom prováděli nějaké časové výpočty vzhledem k příchodu Pána.

Verš 9: Pán neotálí s naplněním zaslíbení, jak to někteří považují za otálení, nýbrž je shovívavý vůči vám, poněvadž nechce, aby někteří zahynuli, nýbrž aby všichni přišli k pokání.

Důvod, proč Pán ještě nesplnil zaslíbení svého příchodu, nespočívá v tom, že by na ty své zapomněl nebo je zanedbával. Ne, tak tomu vůbec není, ačkoli to „někteří“ – možná, že to jsou věřící – „považují za otálení“. Mnozí vykoupení den za dnem očekávali Pána k uchvácení. Někteří z nich byli přesvědčeni, že už neprojdou smrtí. Přesto zesnuli. Zapomněl na ně Pán? Ne, nikdy! Je tu jiný důvod, proč až dodnes nepřišel.

Je vůči nám shovívavý. Čeká kvůli nám věřícím, protože máme ještě rodinné příslušníky nebo jiné nám blízké lidi, kteří ještě nejsou zachráněni. Pán nechce, „aby někteří zahynuli, nýbrž aby všichni přišli k pokání“. Možná, že se

žena obrátila a její muž je ještě nevěřící. Pán by chtěl, aby byli oba zachráněni. Možná, že se věřící rodiče modlí za záchranu svých dětí nebo děti za obrácení svých nevěřících rodičů.

Mysleme na to: Pán čeká se svým příchodem kvůli nám, aby naši rodinní příslušníci mohli ještě činit pokání a obrátit se. Není to obdivuhodné?

Začátek, trvání a konec dne Pána

Verš 10: Přejde ale den Pána jako zloděj, ve kterém nebesa pominou s mocným rachotem, prvky se ale rozpustí v žáru a země a díla na ní budou spáleny.

Petr nyní mluví o dni Pána. Tento den je v Bibli důležité a velké téma. Je oznamován už ve Starém zákoně na různých místech proroky. Také v Novém zákoně zaujímá velký prostor.

Den začíná východem slunce. Tak začne i den Pána zjevením se Pána Ježíše jako slunce spravedlnosti (Mal. 3,19.20 /v kralickém překladu 4,1.2/). Předcházející soudy jsou ve spojení s tímto dnem.

Den Pána *potrvá* nejméně 1000 let. Nečiní nám potíž tomu rozumět, protože jsme se naučili, že u Pána je 1000 let jako jeden den a jeden den jako 1000 let. Tento den zahrnuje tedy období od zřízení tisíciletého království pokoje až k přechodu do věčného stavu.

Den Pána *skončí* v tom momentě, „ve kterém nebesa pominou s mocným rachotem, prvky se rozpustí v žáru a země a díla na ní budou spáleny“.

Je zajímavé, jak zde Petr o tomto dnu mluví. Nejprve nám sděluje, jak začne, a pak hned přeskakuje k jeho konci.

Co znamená den Pána pro bezbožné

10. verš nám ukazuje, jaké následky má tento den pro nevěřící. Přejde pro ně jako zloděj – naprosto neočekávaně. Překvapující příchod tohoto dne vyvrátí výroky posměvačů a splní Boží zaslíbení. Zloděj přichází, aby kradl. Tak tento den vezme nevěřícím všechno, čeho se dopracovali, co jim dělá radost a v čem nalézají svůj odpočinek.

Co den Pána a věčný stav znamenají pro věřící

Verše 11 – 13: Poněvadž se nyní toto všechno rozplyne, jací máte vy potom být ve svatém chození a pobožnosti! – očekávající a urychlující příchod dne Božího, kvůli kterému nebesa v ohni budou rozpuštěna a prvky se žářem roztaví. My ale očekáváme podle jeho zaslíbení nová nebesa a novou zemi, ve kterých přebývá spravedlnost.

Když Petr mluví o budoucí době, nechce nám vysvětlovat průběh události, nýbrž vyvolat mravní účinek v našem denním životě. Proto používá nyní tento den na nás věřící a končí tento oddíl výhledem na věčný stav. Také pro ten máme Boží zaslíbení, které On ve své věrnosti splní. Vzniknou nová nebesa a nová země. Další podrobnosti k věčnému stavu nalézáme ve Zjevení 21,1-8.

Zde je představeno pět účinků prorockého slova na naši praxi:

a) Svaté chození v životě

Protože víme, že vše hmotné v budoucnosti pomine, vzdalujeme se od nevěřících lidí, kteří žijí jen pro zem. Žijeme odděleni od světa pro Boha.

b) Pobožný život

Pobožnost je pravá zbožnost. Prorocké slovo nás povzbuzuje, abychom vedli život, který ctí Boha. Celé naše chování se řídí podle Něho. Jemu bychom se chtěli ve všem líbit.

c) Očekáváme Pána

Výhled do budoucnosti v nás vyvolává každodenní čekání na Pána Ježíše. Jeho příchod potom není jen teorie, nýbrž postoj srdce, který ovlivňuje naše rozhodování v životě.

d) Urychlujeme příchod

Není to urychlování časové, nýbrž mravní. To, co v budoucnosti, v tisíciletém království, bude na zemi skutečností, přijímáme předem ve svém osobním životě, v našich rodinách a ve shromáždění. V budoucnosti se všichni lidé podřídí autoritě Pána a poznají toho jediného pravého Boha. Když my už nyní uznáváme práva Pána na celý náš život a rosteme v poznání Jeho Osoby, urychlujeme pro sebe charakter příchodu tohoto budoucího dne.

e) Život v souhlasu s Bohem

V tisíciletém království bude *panovat* spravedlnost (Iz. 32,1). Ve věčném stavu bude naproti tomu spravedlnost *přebývat*. Už nedojde proti Bohu k žádnému vnitřnímu odporu, který by musel být držen na uzdě vládou. I tato budoucí skutečnost smí mít účinek na nás věřící: Chceme dobrovolně vést život v souhlasu s Bohem. Přitom se neřídíme napomenutími, nýbrž srdcem, které miluje Boha a odpočívá v NĚm. Tak okoušíme předem požehnaní věčného stavu!

Společenství s Bohem

Kapitola 3,14 – 16

Předpoklad: sebeodsuzování

Verš 14: Proto, milovaní, očekáváte-li tyto věci, vynasnažte se, abyste jím byli nalezeni bez poskvrny a bezúhonní, v pokoji.

Bůh nám i v posledních dnech křesťanského svědectví dává výsadu, že s Ním můžeme mít obecenství. To je vyjádřeno ve slovech „jím nalezeni v pokoji“. Jak důležité jsou v našem životě každodenní chvíle ve společnosti s Bohem! Při četbě Bible a při modlitbě se těšíme tomuto důvěrnému styku s Bohem. Petr nás vyzývá, abychom si s pilností ve všední dny dělali čas pro osobní obecenství s Bohem. Následek bude, že v neklidném a pohnutém světě budeme žít s hlubokým pokojem srdce.

K tomu se musíme vynasnažit netrpět v svém životě nic, co ruší obecenství s Bohem. To je podmíněno sebeodsuzováním. Stále se sami zkoušíme v Božím světle. Jsme hned hotovi odsoudit vše, co nám Pán svým Slovem položí na svědomí. Jestliže v našem životě není něco v pořádku, musíme to vyznat Bohu, a je-li to potřebné, i lidem. Toto nelítostné sebeodsuzování je předpokladem pro to, abychom mohli denně prožívat obecenství s Bohem.

Dva účinky**a) Srdce pro ztracené**

Verš 15a: A trpělivost našeho Pána považujte za záchranu, ...

V souhlasu s naším Bohem – Spasitelem chceme, aby ještě mnoho lidí bylo zachráněno (1. Tim. 2,3.4). Máme touhu šířit evangelium. Protože Pán ještě

s trpělivostí čeká, využíváme čas až do Jeho příchodu a jsme činní pro záchranu ztracených. To začíná modlitbou. Smíme lidi, kteří nám jsou příbuzenstvím, pracovně nebo ze sousedství blízcí, každý den jménem přinášet před Boha, aby byli zachráněni. Tato snažná prosba nás povede k tomu, abychom při odpovídající příležitosti lidem kolem sebe mluvili dobré poselství o spasení.

b) Srdce pro věřící

Verš 15b: ... tak jako také náš milovaný bratr Pavel podle jemu dané moudrosti vám psal, ...

Druhým účinkem obecenství s Bohem je bratrská láska. Opět jsme překvapeni, jakým způsobem nám Petr představuje Boží myšlenky. Nevysvětluje je podle učení, nýbrž zcela prakticky. Pavel byl pro něho milovaný bratr. Tím nám ukazuje souvislost mezi společenstvím s Bohem a bratrskou láskou.

Jednou byl Petr veřejně se vši jasností Pavlem napomenut (Gal. 2,11-14). Přesto ho nazývá „naším milovaným bratrem“. Tím uskutečňuje slova z Listu Židům: „Bratrská láska ať zůstává.“ (Žid. 13,1) Přes trápení a těžkosti, které se mezi věřícími vyskytují, bratrská láska nemá přestávat, nýbrž být dále činná. Sílu k tomu dostaneme ze společenství s Pánem.

Pavlovy spisy

Verše 15b a 16: ... tak jako také náš milovaný bratr Pavel podle jemu dané moudrosti vám psal, jako i ve všech listech, když v nich mluví o těchto věcech, z nichž některé jsou těžké k porozumění, které nevědomí a neupevnění přerukují, jako i ostatní Písma, ke své vlastní záhubě.

Petr znal Pavlova inspirovaná Písma. Ten rovněž psal věřícím z izraelského národa. Myslíme tu na List Židům. Petr si cení *moudrosti* pisatele v tomto Listu. Je zřejmé ze známosti Starého zákona, porozumění nebeskému charakteru křesťanské doby, a především z poznání, které pisatel měl o Pánu Ježíši, Božím Synu.

Petr ve všech Pavlových Listech uznává moudrost pisatele, ale připojuje k tomu, že některé jsou těžké k porozumění. Žel, že nám nesděljuje, které má na mysli. Z tohoto důvodu vyslovujeme s velkou opatrností své myšlenky:

- Možná, že myslí na List Efezským. Tajemství Kristovo – tato naprosto nová pravda, o níž tam Pavel pojednává – bylo inspirovanému pisateli sděleno skrze zjevení.
- Možná, že má na mysli také List Galatským, v němž dává židovství zcela stranou.

Tyto velké křesťanské myšlenky, které byly Pavlem představeny, jsou nevědomými a neupevněnými překrucovány (1. Tim. 1,5-7). Poněvadž jim chybí základ v křesťanské víře, překrucují také ostatní Písma, a to ke své vlastní záhubě. Tímto výrokem staví Petr Pavlovy spisy na půdu Svatého Písma.

V těchto verších nalézáme tedy tři věci:

- „Tak jako také náš milovaný bratr Pavel podle jemu dané moudrosti vám (tj. lidem z Izraele) psal“: To je List Židům.
- „Jako i ve všech listech, když v nich mluví o těchto věcech“: To jsou všechny ostatní Pavlovy Listy: od Listu Římanům až k Listu Filemonovi.
- „Jako i ostatní Písma“: To je celý kánon Svatého Písma.

Pán Ježíš – střed našeho života

Kapitola 3,17 a 18

Chraňte se před zlem!

Verš 17: Vy nyní, milovaní, poněvadž to předem víte, tak se chraňte, abyste nebyli strženi bludem těch bezuzdných a nevypadli od své vlastní pevnosti.

Než Petr ve svých posledních slovech představí Pána Ježíše, varuje nás ještě jednou před bezbožnými lidmi v křesťanském svědectví. Ti jsou nástroji nepřítelů a vyvíjejí mocnou aktivitu, aby věřící odtrhli od Ježíše Krista. Být pevní ve víře je velká milost. Avšak můžeme vypadnout od své pevnosti, když ztratíme Pána Ježíše z očí a otevřeme ucho nepříteli. Žádný věřící není v stavu sám sebe ochránit. Jen Pán nás může chránit před útoky nepřítelů.

Zaměstnávejte se Ježíšem Kristem!

Verš 18a: Rostte ale v milosti a známosti našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista.

Touto výzvou končí druhý Petrův List. Apoštol chce, abychom duchovně rostli.

2. Pet. 3,17-18

Jak je to možné? Když na jedné straně dostáváme větší vědomí o božské milosti a na druhé straně hlubší dojem o slávě Pána Ježíše.

Petr zde mluví o našem Pánu a Spasiteli Ježíši Kristu. Každý z těchto čtyř titulů ukazuje něco z Jeho slávy, kterou Petr už představil ve svém prvním Listu. Je jeho úmyslem vyvolat v našem duchovním životě praktické působení:

- On je *Pán*. Jestliže Ho posloucháme a také Jeho Slovo a rosteme v tom, bude náš život k Boží cti (1. Pet. 3,15).
- On je *Spasitel*. Čím více se zaměstnáváme tím, co na kříži pro nás vykonal, tím silnější bude naše odpověď v praxi života, službě a velebení (1. Pet. 1,18.19; 2,4.5).
- On je *Ježíš*, náš příklad, jak jako člověk zde žil na zemi. Tak Ho Petr znal, tak je nám popsán v Evangeliích. Rosteme ve známosti Ježíše, když na Něho hledíme jako na člověka na zemi a následujeme v Jeho šlépějích (1. Pet. 2,21-23).
- On je *Kristus*, který vstal, vešel do nebe, nyní sedí po Boží pravici a opět přijde, aby zřídil království pokoje. Jestliže rosteme ve známosti Krista, je náš život více směřován k budoucímu světu (1. Pet. 3,22).

Verš 18b: Jemu buď sláva, jak nyní, tak až do dne věčnosti! Amen.

V budoucnosti se Pánu Ježíši dostane vší cti v nebi i na zemi. Avšak Petr by chtěl, aby byl už *nyní* oslavován naším životem.